דבר

ההסתדרות הכללית של העובדים בארץ ישראל
שמונים וחמש שנות ההסתדרות — בטוחים עם לשחוב

יום רביעי, י"ז בתשרי תשמ"ט, 28 בספטמבר 1988 ● גליון 19530

היום 12 עמודים ● המחיר 1.30 ש"ח (כולל מע"מ), באילת 1.13 ש"ח

היום בדבר
- שמיר בלאמברנה / טדי פרויס
- הביבי עלה לו לראש / בועז אפלבאום
- הצעות אנטי ישראליות / דליה שרון
- פרשת ועננו / „אקונומיסט" ל„דבר"

דבר אחר

מזג האויר

הטמפרטורות החזויות: ירושלים: 26-16, רמת הגולן: 27-15, חיפה: 29-21, טבריה: 33-20, עפולה: 30-18, שומרון: 27-16, תל אביב: 28-21, לוד: 28-19, יריחו: 35-21, עזה: 28-21, באר שבע: 31-19, אילת: 35-28.

פקיד מצרי בכיר: ישראלים יוכלו להיכנס בעתיד לטאבה רק עם ויזה מצרית ודרכון

משלחת משרד החוץ יצאה לז'נווה לקראת הפירסום מחר של פסק הבוררות על טאבה שכנראה תומך בעמדת מצרים ● לאחר פרסום תוצאות הבוררות צפוי משא־ומתן ישראלי מצרי

מאת סופר „דבר" לענייני ערבים

ישראלים יוכלו להיכנס בעתיד לאיזור טאבה, אולם רק עם ויזה מצרית ודרכון - הבהיר אתמול בקאהיר פקיד בכיר, שביקש לשמור על עילום שמו, לאחר שהתפרסמו הידיעות הראשונות כי בבוררות זכו המצרים, וכי איזור טאבה יועבר לידיהם.

"טאבה היא שטח מצרי כמו כל שטח אחר, ולמצרים נכנסים רק עם ויזה. כך יהיה גם לגבי טאבה" - הדגיש הפקיד.

הוא הוסיף, כי אין שינוי בעמדה

(המשך בעמוד 2)

מאת יקיר צמד, סופרו המדיני של „דבר"

משלחת של משרד החוץ הישראלי, בראשותו של מנכ"ל משרד החוץ, אברהם טמיר והיועץ המשפטי של המשרד, יצאה אתמול לז'נווה על־מנת לקבל את פסק הבוררות בעניין טאבה,

שיפורסם מחר.

טקס הקראת פסק הדין יתקיים בשעה 2.30 בבניין העירייה, ברובע העתיק של לנווה. משלחת ישראל למשא ומתן אמורה לחזור ארצה מיד לאחר פרסום החלטת הבוררים. המשלחת קיבלה גם הנחייה לא

(המשך בעמוד 2)

ג'אבל מוכבר: כביש חסום באבנים

שוטרים בג'אבל מוכבר מול מחסומי אבנים, אתמול (צילום: יצחק הררי)

משלחת קונסולארית צ'כית תבוא בקרוב

עמדנו ליד עריסת ישראל בלידתה – הזכיר שר החוץ של צ'כיה לפרס

חימום עם צ'כיה

פרס עם עמיתו הצ'כי בניו־יורק, אתמול (צילום: א.פ)

מאת מרים מוקם, סופרת „דבר" בניו־יורק

ניו־יורק (מיוחד ל„דבר").- צ'כוסלובקיה תשלח בקרוב קבוצת דיפלומאטים לישראל, שיעסקו בנושאים קונסולאריים וכלכליים, אמר אמש שר החוץ של צ'כוסלובקיה לממלא מקום ראש הממשלה ושר החוץ שמעון פרס, בפגישה שנערכה בין השניים בניו־יורק.

שר החוץ הצ'כי בוהוסלב חנופק אמר אמש, שבקרוב תשלח ארצו שניים עד שלושה עובדי משרד החוץ לשלושה עד שישה שבועות, לדון בעניינים קונסולאריים, ועוד שניים עד שלושה אנשי כלכלה ומסחר להידוק הקשרים הכלכליים. הוא סיפר גם שצ'כוסלובקיה מקימה חברת מסחרית, בשם 'קונקסטרד', שתייצג את ארצו ביחסי המסחר עם ישראל.

אשר לחידוש יחסים

(המשך בעמוד 2)

9 לקו ב"פוליו" עד עתה; המגמה: לא לחסן בשלב זה כלל האוכלוסיה

פסק הלכה של הרב הראשי אליהו: חובה על הורים חרדיים לאפשר חיסון בני משפחותיהם

מאת חיים ביאור, ודני צדקוני, סופרי „דבר"

התינוקת בת השנתיים מרעננה, המאושפזת זה שבועיים בבית־חולים „מאיר" בכפר־סבא – חולה בפוליו, בניגוד להערכות קודמות של משרד הבריאות.

בשתי בדיקות מעבדתיות שעברה התינוקת לא נמצאו הוכחות, כי נדבקה בנגיף הפוליו, אך מבדיקה שלישית, שתוצאותיה הגיעו אתמול,

הוברר שהיא אכן לקתה במחלה. מצבה אינו קשה.

התינוקת היא בת למשפחה חרדית, ואבי המשפחה מתנגד למתן חיסון לו ולבני משפחתו, לרבות חמשת ילדיו. האב אף הפקיד מכתב

בידי הנהלת בית־החולים „מאיר", שלפיו הוא הסכים שבתו התינוקת לקתה בפוליו, הוא מסרב לאפשר למשרד הבריאות לחסן את יתר ילדיו. במהלך יום אתמול החלו

(המשך בעמוד 2)

3 הרוגים ועשרות חבולי מכות רבין: יותר נפגעים – זו המטרה

צה"ל חידש מדיניות המכות – אומרים מקורות ערביים ● פעולות יזומות בכפרים בגדה ● ארה"ב בודקת השפעת השימוש בכדורי הפלסטיק על עלייה בנפגעים

מאת אוריאל בן־עמי ודליה ראשד, סופרי „דבר"

„המספר הגדול של נפגעים בשטחים דומה לעבר. למתפרעים יש יותר נפגעים, זו המטרה שלנו" – כך אמר אתמול שר הבטחון יצחק רבין שסייר ביהודה ושומרון.

במסיבת עתונאים שנערכה, במפקדה הצבאית של יו"ש, הדגיש רבין, כי על צה"ל להשיג שתי מטרות: רגיעה מידית בשטחים, ותפקוד תקין של המינהל האזרחי והשלטון המקומי. רבין הוסיף, כי ביעדים אלה ניכרת פעילות של כוחות הבטחון גם נגד 'הוועדות העממיות' בשטחים, שהן התשתית לפעילות הסתה והאלימות.

רבין ציין, כי לצה"ל שיטות פעולה ואמצעים מגוונים נגד המתפרעים, וכי לאחרונה ננקטת פעילות מתוחכמת, שנועדה לשרש את נסיון ההתפרעות האלימה של התושבים הערביים.

לדבריו, מספר הפצועים הגדול ביו"ש נובע מיעילות אמצעי הלחימה, ובהם כדורי הפלסטיק, הגורמים לנפגעים רבים, אם אינם קטלניים. לדעתו, מספר הפצועים הגדול בימים האחרונים אינו מבטא הסלמה במאבק בשטחים וכי הוא

(המשך בעמוד 2)

מאת דני רובינשטיין, דני צדקוני, יהודה לוי ומולי זליגר, סופרי „דבר"

שלושה הרוגים היו אתמול ברצועת עזה – שניים בהם מאש חיילים ואחד מת מפצעים שנפצע שלשום.

בגדה המערבית היו פעולות יזומות של צה"ל בכפרים בשומרון ומקורות ערבים דיווחו על חידוש 'מדיניות המכות'. עשרות נחבלו ממכות אלות וכוצעו מעצרים. בביה"ח אל־מקאסד במזרח־ירושלים מאושפז במצב אנוש צעיר, בן 23, משכם, שנפצע משמונה קליעים.

ההרוגים בעזה הם אוסמה ברייקה, בן 17 ממחנה הפליטים תאל־יתנם, שנורה בצוארו, ואימן אבו־שראר, גם הוא בן 17, שנורה בחזהו, ונהרג אתמול בערב במחנה הפליטים נוסייראת. בתל־השומר מת מפצעיו חוסם אל־גרבאוי, בן 23, שנפצע שלשום קשה בעזה והובהל לביה"ח במסוק.

בכפר עזאתרה בנפת שכם היתה אתמול פעולה יזומה של צה"ל, שנכנס לכפר להסיר מחסומים, סממאות ודגלים, ולבצע מעצרים. בזמן הפעילות הצבאית נפצעו שני צעירים מהכפר מירי.

מהעיירה טובאס נמסר על

(המשך בעמוד 2)

ראשי יש"ע יצאו מהפגישה עם רבין והורו: לפנות ההתנחלויות

מאת אוריאל בן־עמי, סופר „דבר"

צה"ל פינה אתמול שתי התנחלויות זמניות, שהקימה מועצת יש"ע ביהודה ושומרון. אתמול בשעות הבוקר הגיעו מתנחלים לאיזור עופרים שליד בית אריה ולצומת האורים שבו אמור לקום הישוב רבבה. המתנחלים הגיעו לאיזור ללא אישור צה"ל והמקום הוכרז שטח צבאי סגור.

באיזור השומרון שהו במקום עד שעות הצהרים כמה עשרות מתנחלים ליד מחסום של צה"ל והמתינו עד לסוף הפגישה בין ראשי יש"ע לשר הבטחון יצחק רבין. בסוף הפגישה הורו להם ראשי יש"ע להתפנות מהמקום, לאחר שהשר הבטחון סירב לאשר להם שהות בת יומיים במקום לפי בקשתם.

השר רבין אמר כי כל ישוב יוקם ביו"ש רק על־פי החלטות ממשלה וכי הוא איננו מאשר כל הפגנה פוליטית, או הפגנה בעלת משמעות פוליטית במקומות אלה. רבין הדגיש כי המתנחלים רשאים לערוך טיולים וסיורים בתאום עם צה"ל ולהתכנס לאחריהם רק בישובים קיימים. הוא הדגיש כי לא

יתיר לערוך פעילות פוליטית מחוץ לישובים הקיימים.

בתוך כך נתגלו חילוקי דעות במועצת יש"ע באשר לפעילות גרעין שלישי שהתיישב בירידה. ראשי יו"ש, אורי אריאל ופנחס ולרשטיין מסרבים לקחת אחריות על פעילותו של גרעין איתן שהתגבש בתחילת השבוע פעמיים באיזור יריחו ופונה מיד על־ידי צה"ל.

פנחס ולרשטיין טען כי בעקבות ההתנחלות הזמנית שביקשו להקים „איבדנו שליטה על הנעשה בקרב הגרעינים השונים שמבקשים להתנחל". אורי אריאל אמר „הצלחנו להעלות את העניין לתודעה הציבורית ונמשיך בפעילות התיישבות ביו"ש". לסופר „דבר" נודע כי ראשי יו"ש מתכננים לשלוח עתה גרעינים למקומות המוסכמים גם כן על המערך כדי לנסות ולהיישבם באזורי קונצנזוס ולהשיג בכך את הקמתם. בכל הנראה תתבצע פעילות זו כבר בימים הקרובים.

ערפאת ידחה כנראה את כינוס המועצה הלאומית הפלשתינית

מאת דליה שרון

לונדון (מיוחד ל„דבר").- בתוצאה משיחות מובארק בלונדון עם המלך חוסיין ועם מרגרט תאצ'ר יודה יאסר ערפאת את כינוס המועצה הלאומית הפלשתינית, שהיתה אמורה להתכנס במחצית החדש אוקטובר. במקביל, מסרו מקורות מצריים, כי שר החוץ המצרי, בוטרוס גאלי,

נסע אתמול לניו־יורק, כדי להפגש עם שר החוץ הבריטי אחרי פגישתו עם פרס, וייתכן שגם כדי להפגש עם פרס, במקום להמשיך במסעו האירופי עם הנשיא מובארק. מטרת הדחייה של כינוס המועצה היא לעזור לעליית מפלגת העבודה הישראלית לשלטון בבחירות ולמנוע עליית הליכוד – דבר שהנשיא מובארק והמלך חוסיין מעדיפים. קיום המושב של המועצה הלאומית

הפלשתינית והכרזה על ממשלה־גולה יקטין, לדעתם, את התמיכה בשמעון פרס.

אם תעלה מפלגת העבודה לשלטון, ינסו הבריטים לתווך בארגון פגישה, פנים־אל־פנים, בין פרס לבין ערפאת. הבריטים סבורים, כי בכך יחזקו את הפלגים המתונים באש"ף, ויגדל הסיכוי להליכה לקראת פתרון הסכסוך.

גם השנה תתמוך ברה"מ בשלילת כתב האמנה של ישראל באו"ם

מאת מרים מוקם, סופרת „דבר" בניו־יורק

ניו־יורק (מיוחד ל„דבר").- ברה"מ תצביע גם השנה בעד שלילת כתב האמנה של ישראל באו"ם אם נושא זה יעלה לדיון, במדי שנה, בעצרת הכללית. כך אמר ולדימיר פטרובסקי, סגן שר החוץ של ברה"מ אמש במסיבת עתונאים במרכזו האו"ם בניו־יורק.

פטרובסקי אמר גם שעל המושב הנוכחי של עצרת האו"ם לפעול

לכינוס ועידה בינלאומית לדיון בסכסוך במזרח התיכון. לשאלה האם רצוי שאש"ף ישנה את אמנתו אמר פטרובסקי „ועידה בינלאומית תאפשר קידום נושאים רבים".

מדי שנה מגישה קבוצת הארצות הערביות הצעת החלטה לשלול את כתב האמנה של ישראל שפירושו הרחקת ישראל מהאו"ם למושב העצרת של אותה שנה. ההצעה עולה לדיון בעצרת הכללית אך נדחית ברוב קולות. ברה"מ מצביעה מדי

שנה בעד אי קבלת כתב האמנה של ישראל ובכך מצטרפת לארצות ערב. ההצהרה של פטרובסקי מצביעה על אי שינוי רשמי בעמדת ברה"מ, למרות שבשיחות לא רשמיות מסבירים הרוסים שאילו ידעו שההצעה תתקבל לא היו מצביעים כך.

שר החוץ הרוסי אדוארד שווארדנדזה תמה „מדוע אין הפלשתינים זכאים למולדת" בנאום שנשא בעצרת הכללית של האו"ם.

הכורדים פונים לעזרת ישראל: רצח עם מתנהל בממדים איומים

מאת חיים גורי

תגבור, הטופס במסע הענישה האכזרי, שמנהל הצבא העיראקי נגד האוכלוסיה הכורדית בעיראק – נמסר בימים אלה לידי שגריר ישראל בהולנד. התזכיר שלו ד"ר סולימאן ברזאני, יו"ר ארגוני הפועלים הכורדים באירופה.

הורגים בישראל, שהעלה חשש מפני הרחקת ישירה עם סבלם ומאבקם של הכורדים ואנשים מפניות נציג זה סימן, כי אין לאלה מה לאבד. באגרת נאמר „בכתי השגריר, אנו יוצאים מהנחה שאתה, כמו כל הדיפלומאטים, מודע לכך שהעם הכורדי, כעיקר ברוב כורדיסטאן – עיראק – נתון לרצח־עם שיטתי. מאז קום המדינה העיראקית, אחרי מלחמת העולם השנייה, ביצע המשטר הפאשיסטי של בגדאד פשעים נגד זכויות האדם. בשנים האחרונות התגברו פעולות אלה והגיעו לממדים איומים".

להלן מוקי ד"ר ברזאני את מעשי הטבח ההגליה ומציין במיוחד „הפעלת נשק כימי בצורה מאסיבית נגד אזרחים ולוחמי חירות". הוא מוסיף, כי הפעלת שיטות לחימה כאלה מוכיחה ש„אין עם בסוריה ותיכון, המוזגון בפני הקמפונות הפאשיזם הערבי". בהתייחסו לעמדת ישראל כותב הנציג הכורדי „אנו שמחים לשמוע מעת לעת, שמדינאים ישראלים מבקרים שיטות אלה, אך אנו סבורים שעל אף ההשפעה הרוחנית של פעולות אלה אין די בכך, ואין בהן כדי להביא פתרון צודק, שיביא להגדרה עצמית לכורדים וישים קץ לתביעות הערבים לדבר בשם הכורדים".

המנהיג הכורדי פונה במישרין „לממשלת ישראל ולכל הארגונים היהודיים", כי יפעלו בצורה מרוכזת „לביטאום השאלה הכורדית" ולהעלאת הנושא בפני האו"ם „למען יקדיש את תשומת הלב הראויה לבעיה הכורדית".

נקודה מעניינת במיוחד בתזכיר הדרמאטי הזה עוסקת בהשוואת המצוקה הכורדית ל„בעיה הפלשתינית". בנושא הזה כותב ד"ר ברזאני: „אנו הכורדים איננו יכולים להבין כיצד מצליחים הערבים להעלות תמיד את הבעיה הפלשתינית במסגרת האו"ם, בעוד שהשאלה הכורדית אינה זוכה כלל לתשומת לב, וזאת על אף שמצב הפלשתינים בישראל טוב. בהרבה ממצב הכורדים תחת השלטון הפאשיסטי בעיראק. הערבים שואפים לגייס את דעת הקהל העולמית נגד ישראל ובמקביל, הם מתכוונים להשמדתה הסופית".

המכתב מסתיים בקריאה לישראל „לתמוך במישור הבינלאומי בכורדים", דבר שיביא לדעת הכותב „להפסקת זרם המים על תהנות התעמולה הערבית".

עיקר נסיונו של שר החוץ, שמעון פרס, לצרפת ולארה"ב נערכה בלשכתו התייעצות, שבה השתתפו, בין השאר, יו"ר הכנסת שלמה הלל, ויו"ר ההסתדרות הציונית שמחה דיניץ, ובה נדון מצב הכורדים בעיראק, לאור הידיעות המחרידות המסתננות אל העולם על הפעלה מאסיבית של נשק כימי כלפי אוכלוסיה אזרחית ומעשי טבח הגליה. שמעון פרס חיווה דעתו, כי על ישראל מוטלת חובה מוסרית עליונה להרים קולה נגד מסע הרדיפות וההשמדה, ולהושיט עזרה לפליטים הכורדים בתורכיה. הוא הבטיח, כי בשובו יבחן את האפשרויות השונות לסייע לאוכלוסיה הכורדית בעיראק. שמחה דיניץ הבטיח, כי יעשה הכל למען גיוס קהילות היהודים בתבל במסע הסברה על הטראגדיה הכורדית.

הארגון הארצי של יהודי כורדיסטאן בישראל פתח אף הוא

(המשך בעמוד 2)

עיקרן תחילה

- צמצום הטילים במזה"ת – בשיחות ארה"ב־ברה"מ / עמ' 2
- תם מצעד הרשימות לכנסת ה־12 / עמ' 3
- מעוטה בטבריה הוכתה באכזריות במשך שנה, מצבה חמור / עמ' 3
- 5 מעובדי „פרומרום" הורעלו בגאז / עמ' 3
- חיל התותחנים חושף אמצעים חדישים / עמ' 3
- בליל: ההכרעה ביום א' / עמ' 6

פגישת שרי החוץ ישראל־סין באווירה „יוצאת מן הכלל"

מאת מרים מוקם, סופרת „דבר" בניו־יורק

ניו־יורק (מיוחד ל„דבר").- באווירה ידידותית, שהוגדרה „יוצאת מהכלל" נסתיימה אמש אחר חצות פגישת מ"מ ראש הממשלה ושר החוץ שמעון פרס עם עמיתו הסיני צי אן קיצ'ן.

פגישת השרים נמשכה כשעה וחצי ובמהלכה הביע שר החוץ הסיני את רצון ארצו לראות תרומה סינית משמעותית בתהליך השלום. בשיחה ניתנה הזדמנות ראשונה לשני הצדדים לרדת לפרטי הפרטים של הבעיה.

שר החוץ הסיני אמר בפגישה שהעולם השתנה ושקיימת אווירה אחרת – וזאת עונה טובה לפתור בעיות במגעים ובמשא ומתן.

שר החוץ שמעון פרס הגדיר את הפגישה כ„שחייה בים שקט" לעומת „תחידה קשה", כפי שהוגדרה הפגישה הקודמת בשנה שעברה. פרס צופה התקדמות איטית וסבלנית, מתוך הנחה ששיטה הדרגתית נותנת תוצאות טובות יותר.

נראה שהסינים ירצו בתפקיד אקטיבי במועצת הבטחון. לדברי שר החוץ פרס, הוועידה הבינלאומית היא המסגרת הטובה ביותר לתרגם רצון לשלום במזרח התיכון.

בפגישתם ציין שר החוץ הסיני, כי נפגש עם נציגי אש"ף ומדינות ערביות וחזר על עמדת ארצו, לפיה יש מקום לאש"ף בתהליך המדיני.

ראשד א־שאווה מת בהתקף־לב

מאת דני צדקוני, סופר „דבר" בעזה

ראש עיריית עזה לשעבר, ראשד א־שאווה, מת אמש בהתקף־לב. בן 82 היה במותו.

לדעת רבים, היה א־שאווה המנהיג הבולט ביותר מקרב תושבי השטחים.

האג' ראשד, שאביו האג' סעיד שאווה היה ראש העיריה הראשון של עזה, מילא את התפקיד הזה פעמיים בתקופת השלטון הישראלי בעיר. פעם התפטר ממנו, בשל התנגדותו לסיפוח מחנה הפליטים שאטי לתחום השיפוט העירוני. בפעם השנייה הודח מהתפקיד בידי שר הבטחון אריאל שרון בימי מלחמת לבנון. מאז התרכז

(המשך בעמוד 2)

צה"ל לא מאשר קיום ועידת „כך" בחברון

„כך": שוקלים פנייה לבג"ץ

מאת אוריאל בן־עמי, סופר „דבר"

שר הבטחון יצחק רבין לא אישר לתנועת 'כך' לקיים את ועידתה היום בחברון ולפיכך, קיומה מוטל בספק.

אנשי 'כך' נערכו כבר הלילה להגיע לחברון, כדי להבטיח את נוכחותם בעיר לכל מקרה שצה"ל יציב מחסומים, כדי למנוע את כניסתם לעיר.

תנועת 'כך' הודיעה לפני ימים אחדים בהמנות רשמיות ששלחה, על ועידתה, בנוכחותם של מאות חברים היום אחר הצהריים במסעדת המתנחלים בחברון.

קציני צה"ל בכירים ביו"ש מסרו אתמול, כי תנועת 'כך' לא ביקשה כל אישור לקיים את הוועידה כמתחייב, ולפיכך, סביר שלא ינתן לה לקיים את ועידתה ברצונה.

ברוך מרזל, דובר סיעת 'כך' ותושב חברון, אמר, כי מאות אנשי 'כך' יופיעו בכל מקרה במשך היום בחברון ואף יערכו בה סיורים, גם ללא אישור צה"ל. מרזל טען, שגם בעבר התקיימו כינוסים פוליטיים במסעדת המתנחלים וביניהם גם כינוס בהשתתפותו של רה"מ יצחק שמיר וכן של 'גוש אמונים'.

בעקבות תקדימי העבר שוקלת תנועת 'כך' לפנות לבג"ץ, כדי לאשר את ועידתה כמתוכנן. כוחות מוגברים של צה"ל יסיירו היום בחברון לאבטחת השקט בעיר ולפי שעה, לא ברור אם אכן תתקיים הוועידה.

עיתוני קנדה מזועזעים

„אולימפיאדת סיאול הרוסה – היושר הקנדי אי־שם בחורבות"

מדליית הזהב הועברה ללואיס ● קנדה תפסיק הסיוע לג'ונסון לצמיתות

סיאול (עיר ועיש). – „אולימפיאדת סיאול הרוסה ואי־שם בחורבותיה קבור חלק ניכר מיושרה של קנדה ומכבודה העצמי", כתב אתמול ג'ים פראודפוט, עורך הספורט של „טורונטו סטאר" הקנדי. גם יתר עתוני קנדה הביעו אתמול זעזוע עמוק ואי אמון בעקבות ההודעה כי מדליית הזהב האולימפית נשללה מהאצן הקנדי בן ג'ונסון בשל נטילת סמים בלתי חוקיים.

השר הקנדי לספורט חובבים, ז'אן שארסט, אמר אתמול כי הוזהר פעמים אחדות מפני האפשרות שג'ונסון משתמש בסמים. שארסט אישר כי ג'ונסון

(המשך בעמוד 2)

هكذا من الاصل

מורשת תימן – על 7 בימות

מאת דני צדקוני, כתב „דבר" בדרום

בסימן "זאת אחי אני מבקש" נפתחה אמש, באמפיתיאטרון של ראשון־לציון, אירועי התימנה, שיימשכו היום ומחר. האירוע, מופק בידי עיריית ראשון־לציון, מציג – בזמר ובמחול – את המורשת התרבותית ואת ההווי של יהודי תימן. מעל שבע בימות מציגות להקות את הפולקלור של עדה מסורתית זו. כך, למשל, נראה על אחת הבימות יהדי המורי תלמודי תורה תימני. והיו גם בימת ה„דיוואנים" ובימת ה„תחמנתי", המציגה כיצד לקשט את צמה הקשת, שהיה חביב על רבים מבני העדה, והנשאים נוספים.

על הבמה המרכזית הגדולה יופיעו מדי ערב אמנים ידועים מבני העדה וגם „תימנים של כבוד", והופעות יסתיימו בהצגת הקומדיה "אישה הכשר".

אורח הכבוד בפתיחה אמש היה מזכ"ל ההסתדרות, ישראל קיסר. ממלא־מקום ראש עיריית ראשל"צ, יוסי שבלי, יו"ר תנועה הציבורית שיזמה את ההגיגות, אמר, שמטרתו העיקרית היא לחבב את תשומת לבם של מנהיגי ישראל והעולם למצבה המדאיג של שארית הפליטה של יהודי תימן, ואת הישגיה והשתרשותה של יהדות תימן במדינה במלאת לה 40 שנה. ראש הממשלה יצחק שמיר יתארח היום ב„תימנה" ויו"ר הכנסת שלמה הלל – מחר.

עמותת 'עזרי תימן' קוראת לציבור להשתתף היום להפגנה שהיא עורכת בשעה 11 לפנה"צ ליד שגרירות ארה"ב בתל־אביב, בסיסמא 'שלח את עמי'.

פתיחות כינוס יוצאי תימן, אתמול בראשל"צ (צילום: שאול רחמים)

אושר מינוי כהן־קגן לציר עבודה בוואשינגטון

מאת חיים ביאור, כתב „דבר"

ועדת המינויים של משרד החוץ אישרה את מועמדתו של סגן מזכיר הסתדרות המהנדסים אלי בהן־קגן לציר לענייני עבודה בשגרירות ישראל בוואשינגטון.

כהן־קגן, בן 37, היה מועמדו של מזכ"ל ההסתדרות, ישראל קיסר, חרף התנגדותם של בכירים בהסתדרות שטענו, כי המינוי הוא בבחינת פרס למי שעמד בראש גוף, שאיים לפרוש מההסתדרות הכללית.

כהן־קגן, שייצא למקום כהונתו בעוד כחודש, עלה מברית־המועצות לפני 16 שנה. בשבע השנים האחרונות היה סגן מזכיר הסתדרות המהנדסים. הוא מהנדס כימי במקצועו, בעל תואר שני במנהל עסקים ומתמחה ביחסי עבודה. כהן־קגן מחליף בתפקידו החדש את דני בלוך, שסיים את תפקידו ב־31 ביולי, ומאז הוא פועל בארה"ב במסגרת מגבית ההסתדרות.

חיל־האוויר תקף מטרות חיזבאללה

„נגד התארגנויות לפיגועים"

מאת טלי ליפנר, הכתבת הצבאית של „דבר"

חיל האוויר תקף אתמול מטרות של ארגון „חיזבאללה" בדרום־לבנון.

בהודעת דובר צה"ל נאמר, כי התקיפה בוצעה ממערב לא־לואייזה בגזרה המרכזית בדרום־לבנון ונועדה לפגוע בהתארגנויות לפיגועים של המחבלים.

ההתחממות תימשך

מאת אריה אריה, כתב „דבר"

ההתחממות, שהחלה אתמול בפנים הארץ תימשך ותגיע לשיאה מחרתיים ובשבת, אמרה אמש החזאית מרגלית וייכמן. היא מדגישה עם זאת, כי אין צפוי גל־חום עז, כפי שהיה ביום־הכיפורים.

ההתחממות לקראת סוף השבוע נגרמת מרכס חלש ברום, המתקרב עתה לארץ ויחלוף מעליה לאיטו בימי סוף השבוע. מיום א' שוב תחל ירידה במידות החום.

הכורדים פונים

(המשך מעמוד 1)

בפעולה נגררת למען הכורדים בעיראק. „אנו חבים להם חוב של כבוד", אמר לי חביב שמעוני, מזכ"ל הארגון. „יהודי כורדיסטאן קיימו תמיד יחסי שכנות טובה עם אחיהם הכורדים ונעשה הכל כדי להזעיק את דעת הקהל בארץ ובעולם נוכח הפשע האיום המתחולל שם". הוא הבטיח, כי בעצרת הגו בית שתיערך היום במסגרת תנועת ה„מרנה", בפארק הלאומי באשקלון, יופיעו וישאו דברים יצחק שמיר, שלמה הלל, יצחק נבון, יצחק רבין, משה קצב, שושנה ארבלי־אלמוזלינו, ישראל קיסר, שמחה דיניץ, אלוף יצחק מרדכי, אלי דיין ועוד אח"מים. מצב הכורדים בעיראק יהווה את הנושא המרכזי בעצרת. לכבוד ה„סהרנה" הוזמנו אורחים כורדים, נציגי ארגוני גולים כורדים, אמנים וחוקרי פולקלור. במוצאי חג הגיע ארצה פרופ' חמיד חוסייני, מזכיר המפלגה הכורדית הדמוקרטית של גולים כורדים היושבים בגרמניה. הוא ישמיע דבר בעצרת.

עסקני הסתדרות פנו לארגון אמני ישראל בבקשה לשלוח אמנים יהודיים להשתתף בעצרת, כמחווה לקורבנות הטבח בעיראק. כר ברוך גבעתי אמר לי, כי אמלי נכונה להתיר לחבריה להשתתף באירוע, אך „רובם עסוקים מאוד בימים אלה". בגילוי דעת לתקשורת אומרים נציגי הארגון: „תקוותנו כי דברי פרופ' חוסייני ודברי המשתתפים האחרים בעצרת יתנו הד ודחיפה למאבק המוצדק המתנהל בארץ ובעולם נגד הפעולות האכזריות והברוטאליות של ממשלת עיראק נגד העם הכורדי". מי יתנו מעקפת גילוי הדעת שלנו של הארגון לא פרסמה „התקשורת" ולו מלה אחת. „אנחנו אנשים פשוטים ואין לנו משרד ליחסי־ציבור", אמר לי חביב שמעוני.

יומו הראשון של פרופסור חמיד חוסייני בישראל עבר עליו בפעילות רבה. בשעות הבוקר נפגש, בחברת מארחו מהסתדרות, עם רה"מ יצחק שמיר ואח"כ עם שלמה הלל יו"ר הכנסת. אחה"צ תצפית בסוכנות של סרי קולק, בבן מישטל הסמוך לחומות העיר העתיקה. בשעת לילה מאוחרת הופיע בתוכנית „במעט הצות". הוא אמר כי הוא נרגש ביותר מתגובת המנהיגות הישראלית שהבטיחה לו לעשות הכל לגיוס דעת הקהל בעולם למען בני עמו הנרדפים. היום ישא את דבריו בעצרת ההמונית באשקלון.

ארה"ב וברה"מ דנו בצמצום תפוצת הטילים הבליסטיים במזה"ת

מאת דליה רשאל, מסורת „דבר" בוואשינגטון

וואשינגטון (מיוחד ל„דבר") – פקידים אמריקאיים וסובייטיים בכירים קיימו סיבוב שיחות ראשון מסוגו, בו דנו בהגבלת הפצת הטילים הבליסטיים במדינות העולם השלישי. תהליך המאפיין את שתי המעצמות, ובמיוחד הפצת טילים אלה באזור המזרח התיכון והמפרץ הפרסי.

דאגתה הגוברת של ארה"ב בנושא זה הדגשה לרסן את מרוץ החימוש בטילים אלה הביא להתימת הסכם ב־1987 עם מדינות מערב אירופה על הגבלת יצוא של מרכיבים הדרושים לבניית טילים באליסטיים שטווחם יותר מ־300 ק"מ, המסוגלים לשאת ראש חץ גרעיני.

אולם הסכם זה איננו כולל מדינות רבות, שלא חתמו עליו, וכן ארגנטינה, ברזיל, מצרים ובמיוחד סין, המפתחות טילים. סין אף מייצאת אותם. ארה"ב מודאגת במיוחד מהימצאות טילים מתוצרת סין על־אדמת סעודיה. סין לא הסכימה לשתוף ישירות בנושא עם ארה"ב, אלא רמזה, כי תשקול את כוונתה לפגוע טילים באליסטיים למזה"ת.

דוברת משרד החוץ האמריקאי פיליס אוקלי ואיה והדגישה אתמול את חשיבה המיוחדת שארה"ב לנוכח הופעת הטילים „באזורים בלתי יציבים" ובמיוחד במזה"ת ובמפרץ הפרסי. השיחות הבין־מעצמתיות, שהתקיימו בוואשינגטון ביום ב', הן נסיון ראשון לבחון אפשרות של שיתוף פעולה בין המעצמות בנושא.

בהמשך להחלטה שהחליטו הנשיא רייגן והמנהיג הסובייטי גורבאצ'וב במהלך „ועידת הפסגה" האחרונה בוואשינגטון, בדצמבר שעבר. „הגורמים כסיס משותף מסוים, בשיש ביחס להומרת הבעיה והחלטנו להמשיך", – אמר אלן הולמס, שעמד בראש הצות האמריקאי לשיחות. הוא לא מסר כל פרטים על תוכן הדיונים. בראש המשלחת הסובייטית עמד ויקטור קארפוב, פקיד בכיר במשרד החוץ בצמצום החימוש ברה"מ. לא ברור אם ואלו תפקיד מכנים הסובייטים לקחת על עצמם. פקידים במימשל מדגישים, כי היו אלה דיונים ראשוניים בלבד, במהלכם מסרו האמריקאים את תכניות פיתוח הטילים המדאיגות אותם ברחבי העולם והסבירו את התפישה שבלעד ההסכם שחתמו עם המדינות האירופיות.

פקידי מימשל מציינים ודנים אפשרויות אחרות לשיתוף פעולה מצד הסובייטים, וכן הצטרפותם להסכם 1987 הגבלת השטחים על מדינות במזרח התיכון, כמו סוריה או עיראק, לכל קבלו או יקחו טילים כאלה, או שיבצעו צפון־קוריאה להפסיק לייצא טילי 'סקאד', שרכשה מברה"מ, למזה"ת.

ברור כי כדי להשיג פיקוח וצמצום ממשיים של הפצת הטילים בעולם יש צורך בשיתוף פעולה מצד הסובייטים. ואולי יקשה, עדיין בתורות בעיות קשות של אכיפת כל הסכם בין המעצמות.

קושי נוסף נובע מייצוא טילי 'סקאד' מברה"מ למדינות רבות, כמו מצרים, איראן, עיראק, לוב, סוריה ודרום תימן.

בר לב, פעיל ואיתן הציגו תכניות השלום שלהם למועצה לשלום וביטחון

בר לב: השלום צורך חיוני לציונות • פעיל: להקים מדינה פלשתינית •

מאת אבי שושן

שר המשטרה חיים בר לב הציג אמש את עיקרי תוכניתו מפלגת העבודה בנושא תהליך השלום במזרח התיכון בפני משתתפי כינוס המועצה לשלום וביטחון, שנערך במלון דן בתל־אביב. במהלך הכינוס הוצגו גם תוכניותיהם של ד"ר מאיר פעיל מהר"צ רפאל איתן. שלושת הגישות שהוצגו על־ידי שלושת האישים, הקיפו במידה רבה את גווני הקשת הפוליטית בישראל.

בפתיחת הכינוס ביקש האלוף (מיל.) שלמה גזית, מהדוברים, שבניגוד לפוליטיקאים רבים העושים שימוש בעובדות בסתירות מסולפות, להתבסס רק על עובדות אמיתיות. כינוס זה נערך על רקע הקמת המועצה לבטחון ושלום והדרישה שנשלחה על ידי חברי המועצה, לפרק את המועצה.

השר בר לב ציין, כי הרעיון הציוני לא מבוסס על מדינה יהודית שתחיה על חרבה וכי ללא הסכם של שלום ישקף מצבנו להדרדר. "כבר עתה התנאים הדמוגרפיים ברורים, בתחומי הקו הירוק יש יותר ילדים ערבים מיהודים עד גיל שבע וכמעט שאין עליה. מתצית מתקציב המדינה מיועדת לתשלום חובות ו־25% אחוז לתקציב בטחון, רק 27 אחוז מהתקציב מיועדים לכל שאר התחומים, כל עוד לא יהיה שלום מצב זה לא ישתנה", אמר בר לב והוסיף, כי השלום הוא צורך חיוני להמשך הגשמת הרעיון הציוני.

בר לב תקף את רפאל איתן, שאמר כי הסכם שלום ניתן להשיג תמורת שלום. הוא הוסיף כי הסכם שלום לא יוגב גם על בסיס של אף שעל. "אנחנו לא מוכרחים לחיות הרשון בכל אתר בגרה, עלינו לחות לאחוף הירדן ולהגיע להסכם שלא יפקיד את בטחוננו. עלינו לפתור את הבעיה הפלשתינית, ותבנה עלינו למצוא פתרון משמעותי לשלום".

ד"ר מאיר פעיל, התומך במשא־ומתן להקמת מדינה פלשתינית בשטחי יהודה שומרון והרצועת עזה, ציין כי בטחונה של ישראל מובטח והציג תכנית צבאית, שלדבריו נותנת תשובה לתכנית פוליטית שתאפשר את פינוי מרבית השטחים.

פעיל הציג שמונה סעיפים שלהערכתו הכרחיים בכל הסכם של שלום, שייעשה בינגו לבין כל גורם ערבי. לפיהם ישראל תמנה את השטחים בשלבים, במהלך השינוי יוקם כח משטרה שיכלול התככמת הצדדים באמצעים מודרניים, השטחים שיפונו יפורזו מכוחות התקפיים ישראליים וערביים, לא יבנו שוות. תעופה בשטחים מלבד זה המקים בעצורות, לא יבנו ולא יוקמו ביצורים, יוקמו תצפיות ומשמרות משותפים, תוקם יחידת משמר גבול משותפת ותאורזות התנגורציאליות של העיר ירושלים תישמר, אם כי חלק מירושלים המזרחית יהיה בשליטה ערבית.

ח"כ רפאל איתן פתח את דבריו בשורה של ציטוטים של מ"מ ראש הממשלה ושר החוץ שמעון פרס, של שר הבטחון יצחק רבין שבאמרו בעשור הקודם וציין, כי הסכם של שלום איננו משרת אינטרס של אף מנהיג ערבי. הוא הוסיף, כי לפי התגיון הערבי במקרה של הקמת מדינה פלשתינית בגדה, יעשה טרנספר של הפליטים הפלשתינים הנמצאים במדינות ערב וכך יתווספו 600,000־700,000 פליטים. ח"כ איתן טען, כי הערבים לא רוצים שלום ולא רוצים שלום ונבלע מלהשיב על השאלה האם הוא תומך ברעיון הטרנספר של הפלשתינים.

פקיד מצרי בכיר: ישראלים יוכלו להיכנס

(המשך מעמוד 1)

המצרית לפני האחרי פרסום פסק הבוררות – לא בעניין דרישת הוויה, ולא בעניין הדרישה לבעלות משותפת על מלון סונסטה, עם שליטת רוב למצרים. קאהיר דורשת גם ש־90 אחוז מעובדי המלון יהיו מצרים, כפי שקבע החוק המצרי לכל בתי המלון במדינה.

התקשורת המצרית ציטטה אתמול את הירוחים בארץ, לפיהם הכנה מצרים בבוררות על טאבה. לא ניכר כל מתח בעקבות הפרסום במצרים, ולא היה שום סימן לשמחה ציבורית.

„אין לי בעיה בשבילנו, המצרים" – הגיב אתמול גורם מדיני בקאהיר, שגם הוא ביקש לשמור על עילום שמו. „זו בעיה בשביל הישראלים. הם יצטרכו תקוות שהוא ברעת הקהל שלהם. לנו זה היה מובן מאליו, ולא התעורר אצלנו ספק קל, שטאבה אכן שייכת לריבונות המצרית".

יחד עם זאת, חוששים בבירה המצרית שישראל לא תכבד את פסק הבוררות, ועל רקע זה עלול להיווצר משבר דיפלומאטי חריף בין שתי המדינות. הנשיא המצרי מובארק, שנשאל על כך באחרונה, אמר לעתונאים „לי אין כלספק שהישראלים יעמדו בהתחייבותם לכבד את פסק הבוררות".

סופר „דבר" ששוחח אתמול עם אישים מצריים נתבקש להמתין עד יום חמישי, מועד הפרסום הרשמי של פסק הבוררות בגנוה ואז נגיב.

למעשה, נמצאת כרגע צמרת המדינה המצרית באירופה ביחד עם הנשיא חוסני מובארק, ולכן, אין גורם מצרי בכיר שיוכל לפרסם תגובה מוסמכת.

(המשך מעמוד 1)

להגיב על ההחלטה, עד שיוצג בפני הקבינט בירושלים הנוסח המלא של נימוקי השופטים.

למרות שפסק־הדין לא פורסם עדיין רשמית, במשרד ראש הממשלה ובמשרד החוץ ידועה כבר החלטת הבוררים, התומכת בעמדת המצרים ודוחה את הטיעונים הישראלים. לאחר פרסום פסק הבוררות יוקצו לצדדים 21 יום לבקשת הבהרות מהבוררים ואחרי כן, יהיה על הצדדים לסכם, משך 30 יום, את הדרכים ליישום פסק הבוררות, לרבות העברת המתקנים בשטח לידי המצרים. על־אף החלטת הבוררות, הקובעת כי הריבונות בטאבה שייכת למצרים, צפויים חילוקי דעות בפרשנות לפסק הבוררות, במיוחד לגבי קו, שיעבור בין אבן הגבול לבין חוף הים.

והאשמות הדדיות

אתמול החלו חילופי האשמות הדדיות בין המפלגות השונות, על רקע הידיעות לפיהן הפסידה ישראל בבוררות.

שר האנרגיה והתשתית משה שחל, טוען כי שרי הליכוד העדיפו לאבד את טאבה, כדי להשתמש בנושא לניגוח פוליטי נגד מפלגת העבודה. לדבריו, עוד בתחילת דצמבר נפגש עם שמיר והביא לידיעתו, כי בפגישתו עם אחד מחברי צוות הבוררים בשוויץ, נרמז לו כי ישראל עומדת להפסיד בבוררות. שחל טוען, כי שמיר חזר בו, „יהיה מעט אחת, מכנבנות שהביע בעל־פה לקבל הצעות שהועלו בידי מצרים, השווייצרים ושחל עצמו, וזאת בשל לחץ של שרי הליכוד ועמדתו הקיצונית של מנכ"ל משרד רה"מ, יוסי בן־אהרון. שחל אמר, כי בכוונתו להציג, בימים הקרובים, עובדות ומסמכים, שיוכיחו כי היתה אפשרות לפשרה בעניין טאבה, שתבטיח לישראל את השליטה והניהול במלון סונסטה ובכפר הנופש של רפי נלסון.

יו"ר מטה הבחירות של הליכוד, השר משה ארנס, אמר אתמול כי יו"ר מפלגת העבודה, שמעון פרס, הביא להפסד טאבה ללא כל תמורה. „המערך דרש כל העת, שנקבל את העמדה המצרית לגבי השאלה המרכזית לבוררים, והביע שנבגונו לדרישה זו, איבדנו את טאבה", אמר ארנס. סגן השר, רוני מילוא, אמר כי פרס הוליך את העם שולל באומרו, שאם לא נקבל את עמדת המצרים בעניין הבוררות, נאבד את השלום עם מצרים ואוליך את הממשלה לקבל את עמדתו, תוך איום בפיצוץ הרוטאציה.

בתגובה אמר אתמול ממלא מקום רה"מ ושר החוץ, שמעון פרס, כי אין סלסולי לגלי־צה"ל, כי הליכוד השיג כנראה הרבה מאוד בפינוי ימית ובפינוי כל היישובים. „כל ההסכם הזה", אמר פרס, „נחתם בידי הליכוד ואני האבתי לו לליכוד אם בשביל להשאר בממשלה, הוא היה מוכן להכנע ללחוץ על טאבה". שר הבטחון יצחק רבין אמר, כי ההחלטה ללכת לבוררות, זו היתה החלטת ממשלה. לא היה מפורט אחד בממשלה שהיה מוסמך לטפל, בעצמו, במשא ומתן על טאבה.

3 הרוגים

(המשך מעמוד 1)

תוצאה של יעילות אמצעי הלחימה שמפעיל צה"ל בשטח.

הוא הדגיש, כי השימוש בכדורי הפלסטיק „בא לענות על בעיית זורקי האבנים, מארגנים ומסיתים מחוץ לטווח האבן. השימוש בהם מותר לנושאי תפקידים", אמר רבין.

בתשובה לשאלה, האם נתפס באחרונה נשק בידי מחבלים ממשתדרי העסקה עם ג'בריל, השיב רבין כי איננו זוכר דבר כזה. „אני לא זוכר בחודשים האחרונים מקרה כזה, אך אני אומר זאת מתוך זכרון ולא מתוך בדיקה", אמר שר הבטחון.

ארה"ב בוחנת קשר

ואשינגטון (מיוחד ל„דבר"). – במשרד החוץ האמריקאי בודקים את משמעות הכנסת כדורי הפלסטיק לשימוש חיילי צה"ל נגד המתקוממים בשטחים. פקידים במשרד מאשרים, כי נבחן גם קשר אפשרי בין העלייה הגדולה במקרי האלימות, ומספר האבידות הגבוה בימים האחרונים, לבין השימוש בכדורי הפלסטיק.

הפקידים מסבירים, כי הבדיקה נמצאת כרגע בשלב של איסוף מידע לגבי טיבם ופגיעתם של הכדורים החדשים.

(המשך מעמוד 1)

מעצרים ופצועים ממכות אלות, ונמסר על פצועים ממכות מכפר לאקף (נפת קלקיליה). ברמאללה נפצע קשה צעיר, שנורה מקליעי פלסטיק, ונמסר על עוד שורה של התנגשויות מכמה כפרים בנפת רמאללה. הכפרים הם תרבת אבו־פלאח, תורמוס־עיא, עין־עריק, בירזית וסילואד.

מהכפר בית־סירא מערבית לרמאללה (ליד לטרון) נמסר על קיוב לי־30 צעירים שהוכו ונזקקו לטיפול רפואי. חלקם שבורי־גפיים. במחנות הפליטים קלנדיה ואל־עמערי נמשך השיבש.

לביה"ח 'מאצר' הגיעו אתמול ארבעה פצועים. לביה"ח 'אל־אהלי' בעזה הגיע פצוע ממחנה שאטי. הפרות סדר היו אתמול גם בעיר עזה, בין היתר בשכונת דארג', שם נהרג שלשום תושב השכונה ג'יאהד גאנו, ובמחנה נוסייראת.

בכפר ג'בל־מוכאבר שרר אתמול מתח רב בעקבות מותו של צעיר תושב הכפר מידי שוטרים. תחקיר מקיף שערכה המשטרה בכפר לבירור נסיבות הידי, חיזק את הדעה, לפיה ג'מל שקיראת נהרג מטיל גאז, שפגע במצחו.

קבלת מודעות 24 שעות ב„דבר"
מודעות
משפחתיות, דחופות
וכל יתר סוגי המודעות ל„הלוח הכללי"
דבר
מתקבלות
24 שעות ביממה
ב„דוד ריינגוף"
רח' דיזנגוף 118
(מול כסית)
טל. 246363
239952

הוועדה המקומית לתכנון ולבניה נתניה

ביונת בזה הודעה כי להועדה הוגשו בקשות לאשור בנייה מגורים.

א. על חלקה 159 בגוש 8315, תכ' 321/88 ת.ב. 4114 רח' הרימון, בתוספת עד 6% בניה ר־10% בקו בניין אחורי.

ב. על חלקה 92 בגוש 7705, תכ' 322/88 ת.ב. 6588, רמת פולג, תוספת חדר ושרותים בקומה ב' ובהקלה עד 6%.

ג. על חלקה 46 בגוש 8217, תכ' 333/88 ת.ב. 2666 רח' ארלוזורוב בהריגה עד 6% וק. עמודים מפולשת חלקית.

את התכניות הנ"ל ניתן לראות במשרדי הוועדה והתנגדויות אפשר להגיש במשך שבועיים מיום פרסום הודעה זו.

י. אלוראי
יו"ר הוועדה המקומית

עמדנו ליד

(המשך מעמוד 1)

דיפלומאטיים שזה „רק שאלה של זמן", צ'כוסלובקיה תתקדם בקצב בו מתקדמות פולין והונגריה המדברות על חידוש יחסים בשנה הבאה. לרעתו, חידוש יחסים מלא צריך לבוא עם שלוש הארצות ברומניה.

שר החוץ הצ'כי סיפר שארצו עומדת להפגיש ב־6 עד ה־8 בדצמבר אנשים מתחומי התרבות, לא מתחומי הממשל, לשם סימולאציה של ועידה בין־לאומית, שתדון בבעיות הסכסוך הישראלי־ערבי. לשם כך הם מעוניינים לבדוק אפשרות להזמין גם את אבא אבן. על כך ענה לו פרס שוועידה בין־לאומית היא רק פתיחה למו"מ ולא מו"מ, שישראל לא תסכים להופיע מכל סוג שהוא כל עוד לא קיימים יחסים דיפלומאטיים בין שתי המדינות. אך אם אנשים פרטיים ירצו להשתתף, לא ימנע מהם אך לא יכנו לעידה.

הפגישה ארכה כשעה וחצי ושררה בה אווירה ידידותית. שני שרי החוץ החליפו דברי ברכה ושר החוץ הצ'כי הזכיר שצ'כוסלובקיה „עמדה ליד עריסת ישראל בלידתה", ותמיד הכירה בזכותה להתקיים. פרס הזכיר לשר החוץ הצ'כי, שארצו היתה זו שסיפקה נשק לישראל לפני קום המדינה, כשהוכרז אמברגו על אספקת נשק לישראל.

אולימפיאדת סיאול

(המשך מעמוד 1)

לא נבדק במעבדות על אליפות קרה שהתקיימו באוגוסט שעבר והודיע כי ממשלת קנדה תפסיק כל סיוע פינבסי לבן ג'ונסון לכל תקופת חייו.

מדליית הזהב והשיא העולמי בריצת 100 מטר נשללו מן האצן בן ג'ונסון מקנדה אתמול לאחר שהתברר בבדיקה, כי הוא השתמש בסמי מרץ אסורים. ג'ונסון עזב את סיאול שלשום לאחר פרסום תוצאות הבדיקה לקידייטרק בשהוא מבוטר ב־50 אלף דולר...

נשיא האולימפיאדה הואן אנטוניו סמאראנץ' הגיב „זהו מכה למשחקי האולימפיאדה, אולם יש לנכד גם הוכחה שבבק הוועד האולימפי בעמדתו הנחושה לשמור על טוהר הספורט".

מדליית הזהב שנשללה מג'ונסון תוענק לקארל לואיס שיוצאים בכך את מסרתו לזכות בארבע מדליות זהב, כפי שעשה בלוס־אנג'לס. הוועד האולימפי דחה טענת של המשלחת הקנדית לאולימפיאדה כי אלמוני הוריד את הסם ואסור לבקשם משקה של ג'ונסון לאחר התחרות. ג'ונסון, שנסע בטיסה הקנדית בשעת שתי התחרות לפני שהוזה לו ששלל את השחן לבדיקה.

חבר הוועדה הרפואית של הוועד האולימפי הבין־לאומי, הודיע כי הסם בו השתמש ג'ונסון הוא אחד הסטרואידים במשפחת הסטרואידים. הוא גילה כי 53 אחוז מן הספורטאים שנפסלו הלכו בשקר לאחר משחקי לוס־אנג'לס הוא כי היו משלים סמים אפילו אם אלה היו מודרים אותם תוך חמש שנים, אם היו משיגים בהם מדליית זהב.

מדליית הזהב שקיבל ג'ונסון הוחזרה לוועד האולימפי והיא

ראשד א־שאווה מת

(המשך מעמוד 1)

בעיקר בעסקי אגודת הצנקה שעמד בראשה, ושכונתה „הקונסוליה הירדנית", ובהשלמת המרכז הקהילתי־התרבותי שבנה בסיוע כספים מגורמי־חוץ ערביים במערב שכונת רימאל, שם הפעיל בית דפוס חדיש והכנן הוצאת עתון ערבי חדש.

א־שאווה היה ידוע בקשריו הקרובים עם בית המלוכה הירדני, ובמי שעמד בראש הזרם הפרו־ירדני ברצועה. אחד מידידיו אמר אמש, כי במותו „הצא המסמר האחרון מוקשר הירדני עם הרצועה". בשל עמדותיו האמיצות בנושאים שונים ביטא ארגוני הטרור להתנקש בו שלוש פעמים. בפעם אחת נאבק אישית עם תוקפו. א־שאווה נכשל בתשלום, בה הירבו לתקוף אותו בכרוזים ברצועה, אם איננו חושש מבוקשים בחייו, נלכה העובדה שהוא מסתובב ללא שומרי ראש, תשובתו היתה, כי „רק אלוהים יחליט מתי ואיפה יסתלק מן העולם, ועל כן הוא אינו חושש. א־שאווה השאיר אחריו שני בנים ושתי בנות.

ביתו נוהגו לפקוד שרים ישראלים ומנהיגים מפורסמים מחו"ל ושגרירים רבים.

א־שאווה שימש קצין כמה בתקופת המנדאט, ואולץ לברוח ללבנון, בגלל קשריו עם הכנופיות. למד באוניברסיטה האמריקאית בבירות וחיקיים בין־לאומיים לפקאהי. במלחמת השחרור עסק באיסוף נשק משרות הקרב במדבר המערבי למען הפלשתינאים בארץ. בקריירה הצבאית שלו היה גם ספק פרסים במצרים. בזמן השלטון המצרי ברצועה ישב בכלא תקופה מסויימת. אחד מידידיו אמר עליו אמש, שהוא היה ערבי גדול ולוחמי, שראה ופעל למען עמו ועירו.

במותו איבדה ישראל את אחד האישים האחרונים שעמם יכלה לנהל מגעים ברצועה, שמאז האינתיפאדה הל בה פיחות מובן במעמדו הבכיר של א־שאווה כמנהיגה הכולל.

שר הבטחון יצחק רבין שלח אמש מברק תנחומים לבני משפחתו של ראשד א־שאווה, שבו הדגיש כי הוא ידע נפש עמו וייצג אותו באמונה.

9 לקו ב„פוליו"

(המשך מעמוד 1)

רבנים וגורמים רפואיים להפעיל לחץ על אבי המשפחה, כי יואות לאשפז את הבנות.

הרב הראשי לישראל, הרב מרדכי אליהו, פרסם אתמול הוראה לציבור בעניין פסק־הלכה, המחייב הורים ליילד, לאחר את הבנת ילדיהם מפני מחלת הפוליו. במשרד הבריאות מעריכים שבהתחייבות אותה באוכלוסייה הדתית – בחלקה אוכלוסייה חרדית – אתם מהמטופעים, הוא שמשתתפם של ההורה, לשתתף מלא פן חלק.

מספר חולי הפוליו, שהגיעו עד כה הוא 9.

אתמול הודיע מבצע החיסון לאוכלוסיית החולים והשוהים בגנות המלון והדתה הבליבוקר במחוז הבלוג באבבח, אבאג' אדמה 40.

במבצע החיסון הושלם אתמול מבצע חיסון, שרץ לעשרות אלפים, ההיום ישתלם במשך של 90,000 תושבי נצרת, רמלה וגיל 40, עובדי החעשייה התעשייתית בלוד ועובדי שדה התעופה בן־גוריון, יואשם בימים הקרובים.

היום יתכנס בלשכתה של שרת הבריאות, שושנה ארבלי־אלמוזלינו, צוות של מומחים למחלות זיהומיות ומומחים לבריאות הציבור, כדי להחליט על המשך מדיניות החיסונים. הצמייה המשנית בקרב חוגי הטות היא לא להרחיב, בשלב זה, את מבצע החיסונים לכל רחבי הארץ, מאחר שתופעת הפוליו לא הפכה למגפה, אלא נשארה בגדר התפרצות מקומית.

בשבוע הבא יגיע לארץ שלושה מומחים בעולם של שפחות הבריאות – שנים מארה"ב והשלישי משבדן הבריאות העולמי שמשפנו בראשו, ברי מומחה בבראשות לשרר הבריאות ביוסף להחזר ביום התפרצות הפוליו באזור.

השיחות לא שנער מדיניות

מערכת ניקוז השפכים באגני השומרון של כפר־סבא והוד השרון אינה עומדת בדרישות". – המשרד אמש אתמול ראש היחידה לאיכות הסביבה בשרון הדרומי, יהודה הולנדר. לטענת האם, בדיקות טיב המים ובורשות המים בראשון לציון העלו, שאין בהם חשש להבצאותם של נגיפי פוליו. עיריית ראשון לציון הגבירה בימים האחרונים את בדקת הכלור בבר העיר. גם עיריית אשדוד הגבירה את המותרת לתיקון גזילות נגמר ובדעתה למנוע הדרמה יוגמת של שפכים לאשקי גאז ליכיש וליום.

מכון התקנים הישראלי

הודעה על ביטול תוקפם של היתרים לסמן מצרכים בתו־תקן/סימן השגחה (סיבת הביטול: אי חידוש ההסכם לשנת 1988/9).

בהתאם לתקנה 14 (ג) לתקנות התקנים תו תקן/סימן השגחה התשמ"ב–1982 ולסעיף 12 (ב) לחוק התקנים תשי"ג–1953, יבוטלו ההיתרים דלהלן:

היצרן	המצרך	ההיתר
מיזוג, הרצליה ב'	אוגרים למערכות ביתיות לחימום מים ע"י אנרגית השמש, עמידה 120 ל' ליאורה 150 ל', רביב.	1267
מיל בע"מ, ראשון לציון	שסתומים הידראוליים "3, "4, "6, "8, "10 דגמים 599, 799	7567
מכון אלישע בע"מ, נתניה	זהוק וגנה תהדרכתי	7583
מסגרית אהובה, ירושלים	התקן וגנה תהדרכתי	7525
מסגרית גלגוף, נתניה	פריטי מסגרות למקלטים למעט דלת 10 טון.	7585
מסגרית וזמרים, אשדוד	התקן וגנה תהדרכתי	7519
נקה כימיקלים בע"מ, פתח תקוה	אבקת כביסה על בסיס חומרים פעילי שטח סינתטיים: זיו נקה לכביסה במכונה, טקסטיל שמש לכביסה ביד.	1977
מרי חום, בראון מרדכי, מנחת	פריטים מתכתים בתששל: B-101 , יזוד, B-201, יזוד B-202, בשל B-102	1924
פל שקית בע"מ, יהוד	יריעות פוליאתילן לחקלאות ולכסויי חוץ	3014
פלבו – מירם עבודות אלומיניום בע"מ, פתח תקוה	חלונות אלומיניום	3751
ציק, תעשיות מתכת בע"מ, אשקלון	צנורים לרכב	7809
ולסר תנורים בע"מ, נתניה	תנורים משולבים ברוסטל לשימוש ביתי, לאפיה, לבישול ולצליה	
	– METZ ,2010, תא אפיה + תא צליה	1804
	– מין 2010, 2 תאי אפיה	1852
	– מין 2010, מורכב מתא אפיה + תא צליה	1963
	– מין 2010, מולטיטסטם, מורים 2 תאי אפיה	
	כיריים ביתיים לבישול בגז	1833
	– רגיל BUILTIN ,METZ עם משחם	1885
	– שולחניות	1963
שמן אל ווהן, רמת גן	מוסמי מים חמסלים בעלי ויסות ולגסוסטט הוזהר והגוטי שקיבולם 120 ל', תליה עם ברז מים S.	492
	אוגרים למערכות ביתיות לחימום מים ע"י אנרגיית השמש	
	– עמידה, 120 ל', 150 A ,120 ל' 150 A	1100
	– שכיבה, 120 ל', דגם NS	1219
	– קולטי שמש, משטח, H–H, 2.2 מ"ר	1700
הדסול רמת השרון	תריסי רשת, חוזו מסילות, תריס רגיל וחגים למעורת מיגון	7444

אינג' מרים פלר
מנכ"ל המכון

רשימת המצרים כתו־תקן המוזכר „סקרים"

עיריית חולון
ועדה משנה לתכנון ולבניה – חולון
הודעה על פי סעיף 149 (1) לחוק התכנון והבניה
תשכ"ה – 1965

ניתנת בזה הודעה שהוגשה לועדה בקשה להיתר בניה על חלקה 162־184 בגוש 6740 רח' סירני מס' 21 חולון. הכוללת מתן הקלה בו ביטול קומת עמודים לכל הבית בחלקה הנ"ל. הבלקה הנ"ל ממוקמת בשאזר מגורים, ל' את התכניות אפשר לראות במשרדי הועדה עיריית חולון, רח' ויצמן 58 בשעות הביקורים של קבלת קהל. התנגדויות לבקשה להקלה לעיל ניתן להגיש תוך 14 יום מתאריך פרסום הודעה זו. והתנגדות שתוגש תיכון להיות בכתב ומנומקת, ידוע לי כי הפרסום הנ"ל הינו על אחריותי בלבד. ואינו מהווה אישור לעניין ההקלה המבוקשת.

אישי: שלמה דיליי
סירני 21, חולון
חנה הדוד דבי
סירקין 18, חולון

הועדה המקומית לתכנון ולבניה השומרון
הודעה לפי סעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה 1965
מודיעה בזה הודעה בהתאם לסעיף 149 לחוק התו"ב כי הוגשה לועדה המקומית לתכנון ולבניה השומרון – הוסדת הקמה בקשה לאשרת הקלה בבנס.

בגוש 6145 חלקה 803 ...

על המעוניין הרואה את עצמו נפגע על ידי אישור ההקלה הנ"ל יוכל לעיין בתכניות ולהגיש התנגדות מנומקת לפרסום. ההתנגדות צריכה להמסר לידי הלוקה המקומית במשרדי אמל הוועדה רח' המגל 36 ... שבועיים מיום פרסום הודעה זו בעתונות.

בכבוד רב
אורי עבודה – ראש המוקד
יו"ר הועדה המקומית לתכנון ולבניה השומרון

למשפחת רוזנברג
הננו משתתפים בצערכם במות
יעקב ז"ל
לשכת האם מרחב ת"א, יפו, בית התנועה והעובדים

בצער רב אנו מודיעים על פטירת חברתנו
חוה יערי
ההלויה תערך היום יום רביעי י"ז בתשרי תשמ"ט 28.9.88 בשעה 16.00, בבית העלמין בגען
המשפחה וקיבוץ נען

לדוד (דודה) אביאלי ומשפחתו
משתתפים בצערכם על מות האם היקרה
עמליה ז"ל
התאחדות מגדלי בקר בישראל
אגודה חקלאית שיתופית בע"מ

מוסדותיה, הנהלתה ועובדיה
אבלים על
יצחק יעקבי ז"ל
מהותיקי הכתבים ב„קול־ישראל" חלוץ מתגדב בל יסוד
ומביעים תנחומיהם למשפחה.

אוניברסיטת תל אביב
העמותה לחקר מערכות ההעפלה
ע"ש שאול אביגור
אבלה על מותו של
פרופ' שמואל אטינגר
יו"ר הועדה המדעית
ומשתתפת בצער המשפחה

במלאת שלושים לפטירתו של חברנו היקר
משה פישל ז"ל
נתייחד עם זכרו מחר, יום חמישי י"ח בתשרי תשמ"ט 29.9.88 בשעה 16.30 בבית הקברות
בית כפר המכבי

אירגון מגדלי דגים בישראל
מודיע בצער על פטירתו של
פרופ' פ. שמעון אשנר ז"ל
מראשוני החוקרים שעמד לצד הענף בעת צרה
תנחומים למשפחה

דבר DAVAR
מאוחד עם „לפרחב"
העורכת חנה זמר
משנה לעורך דוד פדהצור
מזכיר המערכת: ד"ר יורם פרי
המו"ל – „דבר" בע"מ
נדפס בדפוס „דבר" בע"מ
המערכת והמנהלה תל־אביב
רח' שינקין 45, ת.ד. 199
מיקוד 61001
טלפון 286141 (6 קוים)
מחלקת המודעות
טלפונים ישירים
286156, 281860, 298032
סניפים:
ת"א, בית „דבר" רח' שינקין 45
טלפון 286141, מיקוד 65233
ירושלים:
המערכת, רח' המלך ג'ורג' 16
בית מאזיה קומה ג'
טלפון 242203, מ. 94229
חיפה: רח' הנביאים 27
טלפונים 3־2־642111, מ. 33104

○ בחירות 88 ○ בחירות 88 ○ בחירות 88 ○

28 סיעות רצות לכנסת הי"2

„אנו מקווים לנצח בבחירות בספורטיביות – בלי סמים"

שובל במקום ה־40 בליכוד ★ ראש 'תרשיש', שהשליך רימון לכנסת, מקווה להגיע אליה באמצעים פחות דרסטיים

34 יום לבחירות

מאת דניאל בן־סימון, סופר „דבר"

מבצע הרשימות הרצות לכנסת תם אמש בחצות. רק 28 רשימות מכלל 57 שחשבו להשתתף בבחירות ירוצו לכנסת. זה אחר זה התייצבו נציגיהן אל מול חברי ועדת הבחירות המרכזית, הציגו את מועמדיהן, אמרו דברי נימוס ולבסוף הפקידו המחאה בנקאית על סך 12,600 ש"ח.

הליכוד נרשם אתמול כצפוי, אחרי שזלמן שובל שובץ במקום ה־40 ברשימה.

סגן השר רוני מילוא ניגש בצעד בטוח אל חדר הוועדה, כשמאחוריו זלמן שובל, אליהו בן אלישר ודן תיכון. שובל פיזר חיוכים לכל עבר. מילוא אמר לשופט גולדברג: „כבוד השופט, אני משוכנע שנמצאת בידיי הרשימה הטובה ביותר בכנסת". השיב לו השופט: „ברוכה לי ששמעתי דבר דומה מרשימות אחרות". ח"כ חיים רמון (מערך) חבר בוועדה: „אני חייב לציין, שזוהי מילוא אובייקטיבי למדי..."

ח"כ רן כהן הביא את רשימת 'רצ' אל שולחן הוועדה. הוא פנה לשופט: „תקוותנו היא לכבוש את המקום השלישי. ברוח ימי האולימפיאדה אני חושב, שמגיעה לנו מדליית ארד. אבל אם נכבוש עשרה חברי כנסת, תהיה זו עבורנו מדליית זהב". חברו, ח"כ מרדכי וירשובסקי, הוסיף: „כבוד השופט. אנו מקווים לזכות בצורה ספורטיבית, מבלי להיעזר בסמים כלשהם". חברי הוועדה צחקו בכל פה.

בין לבין צצות גם רשימות תמהוניות מדי. משה דואק מציג בפני חברי הוועדה המומים את רשימת 'תרשיש', שבראשה הוא עומד. ביקורו הקודם של דואק בכנסת היה ב־1954, „עת השליך רימון ופצע אישים ובהם את דוד בן־גוריון. 15 שנה ישב בכלא, ועתה הוא מבקש את אמון הציבור לכניסה דרמטית פחות למשכן הכנסת.

לפני ארבע שנים נדחה דואק ע"י הוועדה, משום שלא עמד לרשותו הסכום הנדרש. הפעם הצליח לגייס את מלוא הסכום.

התאחדות התימנים רצה שוב. הרב משה מנצורה מציג את אחד־עשר המועמדים הראשונים ברשימתו. לידו יושב עוזרו הפרלמנטארי לעתיד, הרב משה רצון. הם מרבים להתלהב: „אנחנו לא סומכים על אף אחד: לא על אשכנזים ולא על ספרדים" – אומר הרב מנצורה לסופר 'דבר'. „כולם דופקים את התימנים".

ד"ר יעקב הסדאי שומר על אווירה רצינית כשהציג את רשימתו בפני חברי הוועדה. גם לו יש 11 מועמדים. „מי זהו?" נשאל. „אנשים שמעולם לא היו פוליטיקאים. אנשים עם מקצוע. אנשים שאכפת להם, שהמדינה תמשיך להתקיים".

בשעות הלילה מופיע הרב מנחם פורוש, מוקף חסידים עם שטריימל. „זה ימים מתנהל 'סוסו תרדים'. מי יתאחד ומי יתפלג לקראת הגשת הרשימות. רק אמש לקראת השעה שמונה בערב, הצליח הרבי מגור להציג רשימה משותפת של אגודת ישראל ופועלי אגודת ישראל. בראש הרשימה יעמוד הרב משה פלדמן, מחסידי גור. במקום השני: הרב מנחם פורוש, מ'שלומי אמונים' ובמקום השלישי – הרב ורדיגר, מפועלי אגודת ישראל.

פעילי 'עבודה' יפקדו בתי רבע מיליון המהססים

מאת יקיר צור, סופר „דבר"

מפלגת העבודה תתחיל אחר החגים בביצוע השלב האחרון של מבצע הטלפונים, במהלכו יבקרו פעילים ומתנדבים בבתיהם של המהססים, שאותרו במהלך מבצע הטלפונים, ישוחחו איתם אישית וישלפו להם חומר כתוב. יו"ר מטה הארגון, אברהם (בייגה) שוחט, מסר אתמול, כי הכוונה היא לבקר בכ־120,000 בתי אב, הכוללים כרבע מיליון בוחרים. לשם כך יופעלו כ־8,000 מתנדבים בפריסה ארצית. כמו כן יערכו כינוסים למתלבטים, והנהלת המבצע שנערך לפני כשבוע בחולון, בו השתתפו יו"ר המפלגה, שמעון פרס, ועסה לשאלות המהססים.

במפלגת העבודה מסכמים בחיוב את מבצע הטלפונים, הנמצא היום בשלבים אחרונים של זיהוי כ־100,000 בעלי זכות בחירה. במהלך המבצע, שהחל ב־17 ביולי, הופעלו כ־16 מרכזיות טלפונים וכ־300 טלפניות ערכו מדי יום כ־25,000 שיחות טלפון. במבצע אותרו כ־30 אחוז מתלבטים, שאליהם נשלחה סידרת מכתבים מראשי המפלגה, שמעון פרס ויצחק רבין. בשלב הבא של המבצע יתקשרו כ־300 אישים בולטים במפלגה – שרים, ח"כים, ראשי ערים, מזכירי מועצות פועלים ואחרים אישית למהססים וישוחחו איתם טלפונית.

'עבודה' לשמיר: תפסיק לפחד מעימות טלוויזיוני

מטה הבחירות של מפלגת העבודה דן אתמול בעימותים בטלוויזיה בין שמיר לפרס. הוחלט להמשיך ולתבוע ממר שמיר להתגבר על חששותיו וחששות יועציו ולהתייצב בפני העם ללא הכנה מראש כדי להציג את עמדותיו ולהגן על מחדליו.

במטה הוחלט להדגיש, כי אין לנו צורך בראש ממשלה היודע לדקלם, אלא בראש ממשלה המסוגל להתמודד עם כל מצב, יזום או מפתיע.

עוד הוחלט לצאת במסע שכנוע ציבורי בנושא העימותים הספונטניים, תוך דגש על הנקודות הבאות: לא מספיק להציג עמדות קפואות, שנוסחו על ידי יועצים. בעימות כזה, כמו בחיים, צריך להתמודד עם מציאות חדשה, ולמצוא לה תשובות – ומציאות חדשה היא לא השטח של שמיר. מפני שבעימות טלוויזיה לא די לדקלם בטקסט קפוא ולשנן 'לא לא לא'. בעימות כזה כמו בחיים, צריך לפרוץ דרך למחשבה חדשה וליוזמה מקורית, ויוזמה איננה השטח של שמיר.

במשך שנה הוכתה פעוטה מטבריה באורח אכזרי; מצבה חמור

מחוסרת הכרה זה ארבעה ימים • ההורים ידעו ושתקו • החשוד העיקרי – עבריין קרוב משפחה • מעצרו הוארך ב־15 יום.

מאת שמעון וייס, סופר „דבר" בצפון

פרשה מזעזעת של הכאת ילדה בת שלוש במשך כמעט שנה נחשפה ערב החג בשיכון ד' בטבריה ועוררה זעזוע עמוק בקרב תושבי השיכון והמשטרה. מצבה של הילדה חמור ביותר, והיא מאושפזת במחלקה לטיפול נמרץ ילדים בבית החולים רמב"ם בחיפה, מחוסרת הכרה זה ארבעה ימים.

הפרשה נתגלתה למשטרת טבריה בליל החג. ליומנאי התחנה נמסרה הודעה דחופה מבית החולים 'פוריה', לפיה הובאה לחדר המיון ילדה בת שלוש מחוסרת הכרה הסובלת ממכות וכוויות קשות. שוטרים בראשות מפקד משטרת טבריה, רפ"ק דני רמתי, הגיעו מיד לבית החולים ולעיניהם נתגלה מחזה מזעזע. „היו עליה סימנים כל־כך קשים ומזעזעים שאפילו בי שמורגל למראות כאלה – הזדעזע", אמר אתמול אחד משוטרי תחנת טבריה. בבית החולים 'פוריה' הוחלט מיד להעביר את הילדה באמבולנס לבית החולים רמב"ם בחיפה ומאז יום ראשון בלילה היא מאושפזת בחיפה, והכרתה טרם שבה אליה.

מפקד משטרת טבריה מינה מיד צוות חקירה מיוחד, בראשות מפקח מוטי שטורם ושני חוקרים ותיקים בתחנה, ואלה פתחו בחקירה מאומצת ובאיסוף מידע מודיעיני. בו בלילה נעצרו שלושה חשודים: אמה של הילדה, שהגיעה איתה לבית החולים, מוכה אף היא, אבי הילדה וקרוב משפחה. כל השלושה היו חשודים במעורבות בפרשה, והאם חשודה, כי למרות שלא היכתה את בתה, ידעה – ולא התלוננה. מתברר כי הילדה הפעוטה הוכתה במכשירים קהים ולא אחת הוטח ראשה בקירות הבית. משום מה לא שמעו השכנים את זעקותיה.

גורמים החשודים במעורבות בפרשה ניסו להטעות את השוטרים ולהעיד כי האם והאב הם שהיכו את ילדתם, אולם מידע מודיעיני שורם למשטרה העלה, כי קרוב המשפחה, נשוי ואב לילדים, עבריין מוכר למשטרה, הוא החשוד העיקרי בפרשה. במהלך החקירה הודו האם וקרוב המשפחה במעורבות בפרשה ונגבתה מהם עדות. האם חשודה כי לא התלוננה ולא מנעה את הכאת ילדתה בשל לחצים ואיומים קשים שהופעלו עליה על־ידי קרוב המשפחה. האב, כך מתברר, לא היה מעורב בהכאת הילדה.

זהותם של המעורבים בפרשה נשמרת בסוד מחשש שתושבים וקרובים יבקשו לנקום בהם.

אתמול הובא קרוב המשפחה, שהוא, כאמור, החשוד העיקרי בפרשה, בפני שופט בית משפט השלום בטבריה, משה קלה, שהאריך את מעצרו ב־15 ימים. נמסר, כי המשטרה שומרת על החשוד הכלוא בבית מעצר. תוך כדי החקירה התברר, כי החשוד היכה בעבר קטינה אחרת ובאמתחתו מעשי עבריינות רבים. עוד התברר, כי הילדה בת השלוש הוכתה כמעט במשך שנה ברציפות ומצבה החמיר מיום ליום, המשטרה חושדת כי שכנים בבית בו מתגוררת המשפחה ידעו על מעשי ההכאות הקשים, אך לא הזדרזו עוד ולהתלונן במשטרה.

מאתר פגזי־אויב ומכ"ם מרחיק־ראות נחשפו לראשונה ביום חיל התותחנים

מכ"ם האיכון טי.פי. קיו 37.

מאת טלי זליגר, המופרת הצבאית של „דבר"

לרגל יום חיל התותחנים הוצגו לכתבים הצבאיים שני אמצעים חדישים ומתוחכמים המהווים מערכות עיקריות להשלמת יעילות האש הארטילרית. מערכת אחת היא האל.אם. 2310 – מכ"ם ארטילרי נייד ארוך־טווח, המיועד לבקרת אש מדוייקת ביותר. עיקר גדולתה בטווחים ארוכים וביכולתה לראות מעבר לקו האופק, ובכל תנאי מזג אוויר. המערכת, פרי ייצור של שלתא"י על בסיס דרישות חיל התותחנים הינה מתקדמת ויחידה מסוגה בעולם. רייקנותה במיוחד ניכרה כבר כשהוכנס האב־טיפוס לשימוש במלחמת לבנון. יכולת הדיוק שלה במיוחד מאפשרת סיוע לכוחות הודיר ביעילות רבה מאד והסכן במגזים.

מערכת אחרת שנחשפה, היא מכ"ם האיכון טי.פי.קיו. 37, מתוצרת ארה"ב שנכנסת בימים אלה לשימוש בחיל, והיא מאפשרת סריקה אלקטרונית מהירה בגיזרה של 90 מעלות ובטווח של כמה עשרות ק"מ לגילוי ו'נעילה' של מספר פגזים ברזמנית במהלך מעופם באוויר. המערכת מסוגלת לאתר, 'לנעול' ולעקוב אחר פגזים בדרכם למטרות על כוחותינו. שתי המערכות הללו בתוספת חידושים אחרים וחימוש מדוייק, מחזקים, לדעת קצין תותחנים ראשי, את חיל התותחנים לאיד־שיעור.

„קפיצת מדרגה באיכון סוללות ובקרת אש וסיווח בטווחים גדולים מאד", כך הגדיר תא"ל שמואל רשף את השכלולים האחרונים המונהגים בחיל התותחנים. הוא הבהיר, כי נוכח תהליכי השיפור, החידוש וההצטיידות של חיילות התותחנים במדינות ערב והצטרפות עיראק לזירה, על חיל התותחנים של צה"ל לשמור על רמה מקצועית גבוהה.

מחקר של מכון ראנד:

מסיבות־סמים והתאבדויות רווחו בין חיילי ברה"מ באפגניסטן

מאת נתן רועי, סופר „דבר"

מסיבות סמים, מתיחות בין בעלי הדרגות ומחלות קשות היו חלק מתחלואי הצבא הסובייטי באפגניסטן והם נחשפים לראשונה במחקר שמפרסם מכון ראנד בסנטה מוניקה, קליפורניה.

'בתוך הצבא הסובייטי באפגניסטן' הוא שמו של מחקר, המתבסס על 35 ראיונות עם קציני צבא סובייטים שפרשו או ערקו, ראיונות עם מנהיגי המחתרת האנטי־סובייטית באפגניסטן, וספרות ועתונות סובייטית שהגיעו לידי החוקרים במכון ראנד. המחקר בוחן את הצבא הסובייטי במלחמתו הראשונה לאחר מלחמת העולם השניה, הוא כולל פרטים מודיעיניים מאלפים.

על־פי המחקר שהו באפגניסטן 118־150 אלף חיילים עד לנסיגה בחודש מאי 1988. 30־50 אלף חיילים שהו בגבול ברית־המועצות ואפגניסטן כעתודה. אלכסנדר אלקסייב, מנהל המחקר של מכון ראנד מעריך במחקרו, כי 80 אחוזים מאנשי הצבא הסובייטי היו כוחות כיבוש, שכל תפקידם התרכז בבניה ואחזקה של בסיסי צבא, ושמירה על בטחונן של היחידות הלוחמות והמשלחות הסובייטיות המיוחדות. אף שיחידות אלה ראו מלחמה של ממש, הן לא השתתפו בקרבות נגד אנשי המחתרת האפגנית. נגד המחתרת הפעלו יחידות קומאנדו מעולות שיעודן מאבק בכוחות ־גרילה. לדבריו, כוחות אלה התמודדו בצורה משביעת רצון נגד כוחות המחתרת, וזאת עד לכניסתם של טילי ה'סטינגר' והטילים הבריטיים לזירה, שהופעלו בידי כוחות המוג'הדין, אנשי המחתרת האנטי־סובייטית.

אלקסייב מציין במחקרו, כי יותר מ־100 אנשי צבא סובייטים ערקו לכוחות המוג'הדין, בעיקר בגלל תנאי שירות ירודים בצבא הסובייטי ,ולאו דווקא בגלל סיבות אידיאולוגיות. מחבר המחקר מציין, כי בצבא ניכרו הבדלים בין אנשי הצבא הקשישים לבין אנשי הצבא שזה עתה התגייסו. המבוגרים נהגו בצעירים בנוקשות רבה, וכמה מהצעירים אף התאבדו בגלל יחס נוקשה זה.

במחקר אף נמסרים פרטים על שימוש בסמים קשים בקרב הכוחות הכובשים באפגניסטן. לדברי מחבר המחקר אחוז גבוה ביותר מבין החיילים השתמשו בחשיש, אופיום, או מריחואנה. השימוש בסמים פיתח שוק שחור בקרב אנשי הצבא הרוסי באפגניסטן. המחסור בוודקה ובאלכוהול אחר הוביל לשימוש של תחליפי אלכוהול: תמיסת נגד קפאון של משאיות ותמיסות של דבק מגע. „הם אפילו נטלו משחת נעלים, מרחו אותה על חתיכת לחם והמתינו עד שהאלכוהול הופרד מהצבע ואז השתמשו באלכוהול" – כותב אלקסייב במחקרו.

5 מעובדי 'פרוטרום' בעכו הורעלו משאיפת גז כלור

מאת יוסי ליבוביץ, סופר „דבר" בגליל המערבי

חמישה מעובדי המפעל הכימי 'פרוטרום', ליד עכו, אושפזו אתמול בביה"ח הממשלתי בנהריה, לאחר שאובחנו אצלם בעיות נשימה, כתוצאה משאיפת כמות רבה של גז כלור. הדבר אירע, כאשר עובד המפעל ניסה לתקן ברז של בלון כלור פגום.

מנכ"ל 'פרוטרום' אריק מרקמן הסביר לסופר 'דבר', כי מדובר בבלון כלור שמשקלו 30 ק"ג, אשר הוחזר למפעל ע"י לקוח שגילה, כי ברז בלון הכלור פגום. עובד במפעל ניסה לתקן את הברז הפגום, ולפני שהספיק ללבוש שרוול מגן – כמקובל במקרים כגון אלה – נשבר הברז והשתחררו כמויות כלור גדולות. חמישה עובדים, שעברו באקראי, שאפו לריאותיהם את גז הכלור וחשו ברע.

למקום הוזעקו שלושה אמבולנסים וניידת טיפול נמרץ מנהריה, שהעבירו את הנפגעים לתחנת מד"א בעכו, וממנה הועברו לביה"ח בנהריה.

מנכ"ל המפעל הודיע, כי המקרה ייבדק ויוסקו מסקנות. מנהל ביה"ח בפועל, ד"ר אליצור חזני, אמר ל'דבר', כי החמישה הגיעו לביה"ח כשהם סובלים משיעול וקוצר נשימה. נערכו להם בדיקות שגרתיות ומאוחר יותר שולחו לבתיהם.

הרבי מלובביץ': יהודים הם שגרמו לאינתיפאדה

„לא רק האמריקאים, אלא גם הערבים התייאשו כבר מזמן מן האפשרות של החזרת שטחים של ארץ־ישראל לאוייב, רק היהודים, המשתדלים לייעץ כל העת לממשל הישראלי לשאת ולתת עם הערבים, הם שעוררו תקוות מחודשות בלב הערבים וכך גרמו לאינתיפאדה". דברים אלה אמר האדמו"ר מלובביץ' בשיחה עם חסידיו.

הרבי אמר, כי מצער ומכאיב הדבר, שיש יהודים העולמים על מסירת שטחים לידי האוייב, בשעה, שכאמור, הערבים עצמם התייאשו מכך.

ברה"מ תובעת דיון במועה"ב על אפגניסטן

(עי"צ).– ברה"מ דרשה אתמול לכנס ברחיפות את חמש החברות הקבועות במועצת הבטחון וכן את המדינות שחתמו על הסכמי ז'נווה בעניין אפגניסטן, כדי לדון ביישומו של הסכם זה.

שר החוץ הסובייטי אדוארד שווארנדזה, הוקיע בעצרת הכללית של או"ם את המשך ההפרות של הסכם ז'נווה ואמר, כי „במקום להצטמצם, גובר יותר ויותר הסיוע נגד אורחים".

בסך הכל השמיע שר החוץ הסובייטי נאום מתון מאד, שבו העלה על נס את שיפור היחסים בין ארה"ב וברה"מ, אשר לדבריו „איפשר להרחיק את סכנות המלחמה".

למרות הפרות הסדר מסביב

אלפים מסיירים ברובע היהודי

מאת יורם לוי, סופר „דבר" בירושלים

הפרות הסדר במבריים שבאיזור ירושליב לא מנעו אתמול מאלפים לפקוד את העיר ולסייר ברובע היהודי.

בכבישים המרכזיים הורגש לחץ תנועה של מאות מכוניות, ובאיזור שער האשפות הכותל המערבי נוצרו פקקים ארוכים.

רבים הגיעו לאיזור הקרדו, שם ארגנה מחלקת התרבות של עיריית ירושלים יריד אומנות גדול. ברחובות מורגשת גם נוכחותם של 5,000 צליינים מכל העולם המקיימים בחג הסוכות את כינוסם השנתי.

ראש העיריה, טדי קולק ורעייתו תמר קיבלו אתמול את פניהם של מאות אורחים בסוכת העיריה שהוקמה בגן מיצ"ל, לרגלי חומות העיר העתיקה. בין הבאים היו נציגי הדתות הנוצריות, הסגל הדיפלומטי, מוכתרים ונכבדים ערבים, תיירים ו'עמך' ישראל.

עכו: הפסטיבל לתיאטרון אחר

מסע עינויים לגוף ולנפש

כבר ביומו השני של פסטיבל עכו מומחשת בו התבכות המוכרת: המגן דחפי יצירה המתמוססים בעשייה סתמית, לא מבוקרת וחסרת הבחנה. רוב ההצגות שצפיתי בהן אתמול היו בדוחק אפיזודים של חובבים, שאינם ראויים לביקורת, היאר לא לשיפוט בקנה מידה מקצועי.

„האחים" – מחזה ראשון של משה קורן, שנכתב במקורו באנגלית, הוא טיוטה פשטנית לדרמה משפחתית בהשראה עמומה של מחזות אמריקאית וארתור מילר, טנסי וויליאמס. „האחים" עוסק ביחסי איבה ותלות הדדית בין שני אחים המתגוררים יחד. טקסט דליל ודפליקות החוזרות על עצמן לעייפה. ההפתעה היא במשחקם המשובח של אברהם שושנר ועופר שיקרצ'י. מה חבל שכשרונותיהם טבעו בהבלותא מביכה.

מחוהו של ישראל אלירז „לפני", בבימויו של דוד זינדר, הוא „נפילה" מושלמת הן מבחינת המחזה הלא מגובש המעצבן ביומרותיו הספרותיות (זרם התודעה) והן במשחק החובבני.

„לפני" עוסק בכשלון יחסים בין בני זוג. כשלון כפול, משום שגם בנסיון להתחקות אחר סיבותיו אין בני הזוג מצליחים לקיים דיאלוג אמיתי. הם מדברים במונולוגים. התפאורה שעיצב משה שטרנפלד – מעין קיר שקוף – אפקטיבית, אך פשטנית.

הדלות התוכנית המצוקה שבישיבה באולמות דחוסים ולא מאווררים היתה עינוי ממושך לגוף ולנפש.

קרן האור ביבול ההצגות הדודד אתמול היה המחזה „אני מפחדת ממך וירג'יניה", מאת נריה לנצט ובבימויה. מחזה שניכרים בו מקוריות ואף כשרון כתיבה. שני שחקנים עורכים חזרה על הצגה המבוססת על יהסיהם של הסופרת וירג'יניה וולף ובעלה ליאונרד. הם מתחילים בווריאציות על מרתה וג'ורג' של אלבי, ועוברים לוירג'יניה וולף האמיתית. מעבר אלגנטי ומפתיע, אלא שבשלב זה נזקקים הן המחזה והן ההצגה ליד מכוונת. ההתפתחות הדרמאטית לקויה, ונראה שהמחזאית התקשתה למצוא את הגיבוש והסיום ההולם לרעיון המקורי. פולי רשף ואביבה גר מגישים משחק מאופק, רגיש וכן.

מירי פז

פסטיואל עכו: "תיאטרון אחר" – מְמוסד יותר

מאת ורדה זיממרמן

עכו אחרי שנה לא נשתנתה בהרבה. בביכרות עדיין מבריזים על מנות דג במחיר מוזל, ברוכלים מוכרים חפצי אמנות, תבלינים, תירס חם, ממתקי סומסום וחומוס, כמובן. כאילו עמד הזמן מלכת. מראה המקום היהודי להיום ועכשיו הם בקבוקי המים המינרליים הנראים בכל יד. לא לוקחים צ'אנס.

הפוליו בפנים, האינתיפאדה המזהירות בחוץ. נכון לעכשיו הפסטיבאל לתיאטרון אחר בעכו שקט, רגוע וסימפטי. ללא הפגנות, ללא שערוריות. אפילו ללא הפסקת חשמל.

אותו קהל צעיר מגודל שיער ויחף הוא מתחלף בכל שנה, אך נראה כצילום מדוייק של שנים קודמות. ושוב משפחות על שפן מבלות את חופשת הסוכות בצוותא. הצגות ומופעים שבהם מושקע יותר מאמץ ואפילו יותר אולמות ממוזגים. תיאטרון אחר, אך ממוסד יותר.

בגלל מחסור בוויטאמין איי:

200 מיליון ילדים עלולים להתעוור

ז'נבה (עי"ר).– קרוב ל־200 מיליון ילדים ברחבי העולם חשופים לסכנת עיוורון בגלל מחסור בוויטמין איי, הודיע אתמול ארגון הבריאות העולמי.

בהודעתו קרא הארגון לאספקה דחופה של ויטמינים לילדים הסובלים מתת־תזונה ב־37 ממדינות אפריקה, אסיה ודרום־אמריקה. „חוסר כמויות מספיקות של ויטמין איי. עלול לחשוף ילדים לעיוורון, בעיקר במדינות המתפתחות", נאמר בהודעה.

ארגון הבריאות העולמי מעריך, כי כחצי מיליון ילדים מתעוורים כל שנה כתוצאה ממחסור בוויטמין איי. ושני שלישים מהם מתים תוך שבועות ספורים.

ויטמין איי. מצוי בשפע בחלב, חמאה, כבד, ביצים, תרד וגזר.

מדענים באוקספורד: תכריכו של ישו – זיוף

מאת דליה שחן, סופרת „דבר" בבריטניה

לונדון (מיוחד ל'דבר').– בעזרת טכניקה מיוחדת המאפשרת קביעת הגיל על־פי דגימות קטנות, פסקו מדעני אוקספורד, כי התכריך המפורסם מטורינו, עליו מופיעה דמות אנוש, אשר יוחסה לישו הנוצרי הוא זיוף מאוחר מן המאה ה־15.

תוצאות הבדיקה דלפו כבר לפני ימים אחדים, אך רק אתמול ניתן לכך אישור, עת הודיעו אנשי הכנסיה בטורינו, כי אכן אלה הן תוצאות הבדיקה של המדענים הבריטיים. החוקרים האוקספורדיים בדקו כמה דוגמאות, אשר נמסרו להם מבלי שידעו מי מהן נלקחה מן התכריך המפורסם, בעזרת טכניקה המכונה „תיארוך פחמני".

משרד הבריאות

שאלות ותשובות על מחלת שיתוק הילדים – פוליו בריאותך בידיך...

– **מהי מחלת שיתוק ילדים – פוליו – וכיצד נדבקים בה?**
זאת מחלה הנגרמת ע"י נגיפי פוליו ומועברת דרך מערכת העיכול, ולכן מניעתה קשורה בשמירה קפדנית על כללי ההיגיינה. פוליו הינה מחלה נגיפית (ויראלית) אשר אצל רוב הנדבקים בנגיף היא עוברת ללא כל סימנים ואיננה גורמת לשיתוקים ועם זאת ההידבקות מביאה לחסינות מלאה לכל החיים.

– **האם היו מקרי פוליו בשנים האחרונות?**
מחלת הפוליו מצויה בארץ ומדי שנה מתגלים מקרים בודדים בין שניים לחמישה. מקרים אלו מאובחנים מתוך מספר רב יותר של מאושפזים החשודים לתחלואה במחלה זאת.

– **האם ניתן למנוע הדבקה?**
כן על ידי:
א. הקפדה על השלמת סידרת החיסונים השגרתיים במועדם.
ב. שמירה קפדנית על היגיינה אישית והיינו – רחיצת ידיים במים וסבון לפני האכילה, לפני טיפול במזון, אחרי יציאה משירותים או טיפול בהפרשות (כולל חיתולים).
ג. שמירה קפדנית על ניקיון המזון, והיינו רחיצת פירות וירקות במים וסבון.
ד. שמירה על ניקיון הסביבה: יש להקפיד על ניקיון חדרי השירותים, לטפל באופן מיידי בכל מפגע תברואי (במיוחד גלישת ביוב) בבית וברשות הרבים.

– **מדוע כיום מחסנים באיזורים נבחרים חלק גדול מן האוכלוסיה?**
כ־95% מכלל אוכלוסית ישראל מחוסנת נגד מחלת הפוליו. לאור הופעה בו זמנית של מספר מקרי פוליו באותו ישוב (בנפת חדרה) והימצאות נגיף פוליו מזן פרא בביוב בנפת חדרה ורמלה החליט משרד הבריאות על פעולה מונעת: מתן חיסון דחף נוסף לאוכלוסיה עד גיל 40 באיזורים אלה. זאת במטרה להוסיף הגנה ולחזק את רמת החסינות בקרב כלל האוכלוסיה ולעצור את ההתפרצות. אוכלוסיה מעל גיל 40 מחוסנת באופן טבעי.

– **האם יחסנו את כלל האוכלוסיה?**
משרד הבריאות מחליט על מיבצעי חיסון בהתאם לצורך בבקיעת צעדי מנע. לשם כך נלקחו דגימות מי שופכין מכל רחבי הארץ על מנת לאתר במידת האפשר את הנגיף הפראי, קודם הופעת מקרי המחלה.

– **האם קיים חשש לשתיית מים?**
מי השתיה בארץ נבדקים באופן שיגרתי על ידי משרד הבריאות. המים עוברים חיטוי בכלור, בהתאם להוראות המשרד. אין חשש משתיית מים המיועדים לשתיה ואין צורך להרתיחם אלא במקרים נדירים של תקלות עליהם מודיע משרד הבריאות. אין לשתות מי מעיינות, מים בשדות ומבורות שאינם מיועדים למי שתיה.

– **האם מותר לבקר באיזורים בהם היו מקרי פוליו?**
ניתן לבקר בכל מקום, משרד הבריאות נקט בפעולות החיסון כדי להשתלט על ההתפרצות באיזור חדרה, אך כמובן שיש להקפיד על כללי ההיגיינה בימים אלה במיוחד ובמשך כל ימות השנה.

קבלת מידע נוסף בלשכת הבריאות באיזור מגוריך.

לשכת בריאות	מס' טלפון	לשכת בריאות	מס' טלפון
ירושלים	02־381211	עכו	04־915901
תל־אביב	03־5611516	רמלה	08־221263
חיפה	04־512996	נתניה	053־335052
חדרה	06־323114/5	פתח־תקוה	03־916221
נצרת	06־373031	רחובות	08־458994
עפולה	06־592016	אשקלון	051־45555
טבריה	06־791816	אשדוד	08־23771
	06־970985	באר־שבע	057־411441

יש לך מילוות חובה?
אתה זכאי לתנאי הארכה משופרים

אם ברשותך תעודות מילווה בטחון 1972 או תעודות מילווה מלחמה ומימון רכש 1974 תוכל להחזיק בהן 4½ שנים נוספות ולזכות בתנאי הארכה משופרים:

■ ריבית דריבית מצטברת בשעור של 3% לשנה. ■ הקרן וגם הריבית יהיו צמודים למדד המחירים לצרכן. ■ מענק מדדים - המדד הבסיסי לתאריכי המילווה יהיה מדד אפריל 1988, המדדים שבין אפריל 1988 עד חודש הפדיון המקורי יתווספו כמענק. ■ אפשרות לפדיון עם הצמדה חלקית גם לפני תום תקופת ההארכה. ■ פטור מלא ממס.

אם בחרת בתנאי ההארכה והתעודות שלך מופקדות לשמירה בבנק, עליך להודיע לבנק עד 15 יום לפני תאריך הפדיון המקורי על רצונך להמשיך ולהחזיק בהן. אם התעודות שמורות אצלך, עליך רק להמשיך לשמור אותן ותנאי ההארכה יחולו עליהן.

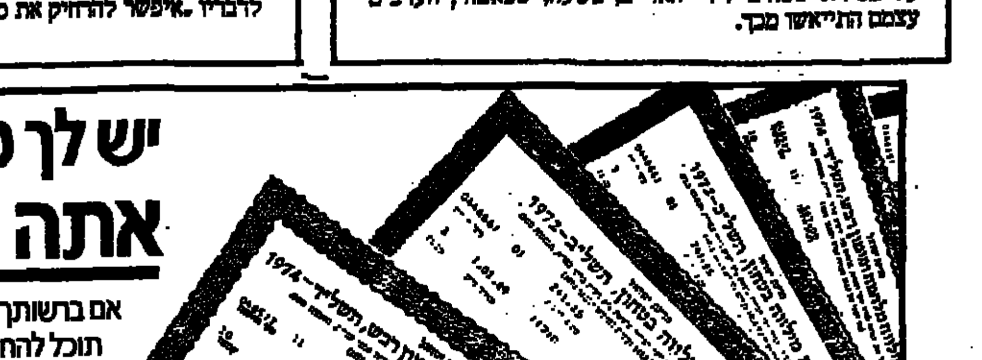

האוצר/אגף שוק ההון

مكان الاصل

مكـذ ن الاجيل

בנק ישראל מחמיר הפיקוח על תוכניות החיסכון בבנקים

מאת מדור הכלכלי של „דבר"

המפקח על הבנקים בבנק ישראל מרחיב את התערבותו גם לתוכניות החיסכון של הבנקים לאחר שהתברר כי גרמו להם בעבר הפסדים כתוצאה ממתן הטבות חריגות בתוכניות כאלה. הגברת הפיקוח בעיתוי הנוכחי מדגישה את החשש הקיים מפני הטבות חריגות שיציעו הבנקים במסגרת המבצעים לקליטת כספי הבנקאיות.

לפי הוראות המפקח נדרשת הנהלת כל תאגיד בנקאי לדון בתוכניות חיסכון המוצעות לציבור בהתבסס על ניתוח כל ההיבטים של התוכניות השלכותיהן על הנזילות של הבנק והסיכונים הנ..עים מחשיפה אפשרית של הבנק בתחום הריבית וההצמדה.

בהתאם לכך על הבנק לבחון כל תוכנית חיסכון המוצעת לציבור, לעמוד על תמחירה ומידת התאמתה בין זמני הפרעון של פקדונות החסכים והשימושים בכספים אלה.

מהפיקוח על הבנקים נמסר עוד כי המפקח יבדוק את תוכניות החיסכון ויתערב בהמשך הפעלתן אם יתברר כי הן כרוכות בסיכונים לא סבירים לבנק.

ישראל מבקשת מארה"ב לבטל ההיטל והמכס על יצוא ורדים

מאת דויד מושיוב

משרד החקלאות ביקש משלטונות ארה"ב לבטל את ההיטל והמכס על יצוא ורדים מישראל לשם. הבקשה הועלתה בדיוני הוועדה המשותפת הבודקת את הפעלת הסכם איזור הסחר החופשי בין שתי המדינות.

ארה"ב מטילה על יצוא הוורדים היטל בשיעור 22 אחוז ומכס ב־8 אחוזים. סך הכל ההיטלים המוטלים על יצוא זה מגיע ל־30 אחוז, דבר המייקר מאד את היצוא. היקפו – 1.5 מיליון דולר בשנה.

ארה"ב מטילה את ההיטל והמכס בנימוק שייצור הוורדים מסובסד על ידי הממשלה. ישראל טוענת לעומת זאת כי הוורדים אינם מסובסדים וביטוח השער לגבי הייצוא הנהוג בארץ אינו מהווה סובסידיה וכן שיצוא הוורדים אינו גורם שום נזק למגדלים האמריקאים.

יצויין כי לפני זמן מה הטילה ארה"ב מכס גם על יצוא צפרנים וגרברות, אולם ישראל תבעה מהאמריקאים לבטלו מפני שהייצוא אינו גורם נזק למגדל האמריקאי. הטענה התקבלה וגם בית המשפט אישר תביעת ישראל ודחה את הנימוק האמריקאי. הם הבטיחו לתת תשובה לישראל בנושא זה תוך חודש עד חודש וחצי.

„וולקן" ייצא מצברים במיליון דולר ל„סובארו"

מפעל „וולקן" מצברים חתם עסקה עם מפעל „סובארו" ביפאן לאספקת מצברים למכוניות במיליון דולר. העסקה מבוצעת במסגרת רכש גומלין בין השניים.

הבחירה במצברי „וולתא" של „וולקן" נעשתה לאחר שעמדו בכל המבחנים והקריטריונים הטכניים והמחיריים.

המצברים יורכבו על מכוניות „סובארו" המיועדות לשיווק בישראל. משלוח ראשון של כ־1,500 מצברים יישלח ליפאן בשבוע הראשון באוקטובר.

רווחי „אלתא" פחתו ב־50% עקב ביטול פרוייקט ה„לביא"

מאת אריה אגד

רווחי "אלתא" קטנו במחצית בששת החודשים הראשונים של השנה וצבר ההזמנות פחת ב־4 אחוזים בהשוואה לסוף השנה שעברה, כתוצאה מביטול פרוייקט ה"לביא" והקפאת שער הדולר. עם זאת הגדילה החברה את היצוא שלה השנה ב־10 אחוזים ובכך קיזזה חלקית את נזקיה מביטול ה"לביא". לסופר "דבר" נודע, כי לחברה "נתח מכובד" בלוויין "אופק 1".

הרווח של "אלתא" לפני תשלום מס הסתכם בששת החודשים הראשונים של השנה ב־5.1 מיליון דולר, בהשוואה ל־20 מיליון דולר אשתקד. זו ירידה של 50 אחוז ברווחים. הרווח נבע ממכירות בסך של 87.4 מיליון דולר ומגיע ל־6 אחוזים משווין. היצוא הגיע ל־70 אחוז מהמכירות. הדבר משקף עליה של 10 אחוזים ביצוא.

צבר ההזמנות של החברה עמד בסוף יוני על 282.1 מיליון דולר בהשוואה ל־292.7 מיליון דולר בסוף דצמבר. הירידה בצבר ההזמנות נובעת ישירות מביטול פרוייקט ה"לביא", שהיה אמור לתת לחברה תעסוקה בשווי של 50 מיליון דולר בשנה, כלומר 25 מיליון בחצי השנה הנסקרת. ירידה זו קוזזה במאמץ שיווקי גדול, תודות לעליה בהזמנות מחו"ל ב־14 מיליון דולר.

ב"אלתא" אומרים, כי על החברה עוברת תקופה קשה מאד כתוצאה מביטול פרוייקט ה"לביא" והקפאת שער הדולר. הקלה במצב החברה צפויה רק לקראת המחצית השניה של השנה הבאה. מדגישים, שלולא ננקטו אמצעי ייעול וחיסכון קיצוניים ביותר, היתה "אלתא" מידרדרת להפסד כבר השנה. המנכ"ל ד"ר נינו לוי קיים אסיפות־הסברה מחלקתיות כדי להדגיש באזני העובדים את ההכרח [illegible]ים להצלת "אלתא".

הופסקו כל ההשקעות בבינוי [illegible]ירות וההשקעות נמשכות רק [illegible] ופיתוח, בין השאר במילוי חלקה של "אלתא" בתוכנית־החלל הישראלית, שהביטוי הגלוי הראשון שלה היה "אופק 1". החברה הקטינה השנה את מספר עובדיה ב־150, נוסף על 200 העובדים שפוטרו אשתקד. ב"אלתא" אומרים, כי החברה הגיעה לקצה גבול יכולתה בצעדי חיסכון והתייעלות ומצפים שלאחר הבחירות תעשה הממשלה צעדים הולמים להתאמת התמורה במטבע־חוץ לעלותן של התשומות המקומיות באמצעות פיחות או בדרכים אחרות.

„בלקאן" הבולגרית הצטרפה ליאט"א

מאת אריה אגד

חברת־התעופה הבולגרית "בלקאן" הצטרפה לארגון הבין־לאומי של חברות הטיסות, יאט"א, כחברה ה־172.

נמל הבית של "בלקאן" מצוי בסופיה והיא מקיימת טיסות ל־44 יעדים באירופה, באפריקה, במזרח התיכון ובאסיה. לחברה 21 מטוסים, כולם מתוצרת ברה"מ.

מנכ"ל יאט"א גינטר אזר רואה בהצטרפות המוביל הלאומי הבולגרי "סימן מעודד מבחינת כוח־המשיכה של הארגון לגבי חברות־התעופה של כל המדינות מכל גושי ההשקפות העולם". הוא צופה שבקרוב יצטרפו חברות נוספות ליאט"א.

החברות המאוגדות ביאט"א הובילו במחצית הראשונה של השנה 88 מיליון נוסעים, גידול של ששה אחוזים בהשוואה לאותה תקופה אשתקד, ו־3 מיליון טונה מטען, גידול של שמונה אחוזים. התפוסה הממוצעת השתפרה בשני אחוזים והגיעה ל־67 אחוז.

ד"ר אזר מדגיש, כי גידול התנועה בששה אחוזים עולה בקנה אחד עם תחזית יאט"א לטווח ארוך. הוא אומר, כי השנים 1986, שבה פחתה התנועה, ו־1987, שבה הרקיעה, היו חריגות ומשום כך יש מקום לשאוב עידוד מהחזרה לשיעור הגידול החזוי. הוא רואה סימן טוב במיוחד בעליית שיעור התפוסה ומביע תקווה, שדבר זה ישתקף גם ברווחי החברות השנה.

סין רוכשת שלושה בואינגים

סין רוכשת שלושה מטוסי "בואינג 757" נוספים לחברת־התעופה הפנים־ארצית שלה. בכך יגיע לעשרה מספר מטוסיה של סין מדגם זה.

בכל ה־757 הסיניים מותקנים מנועי "רולס רויס". מנהל השיווק של "רולס רויס" ריצ'רד ויקס אמר לסופר "דבר" בתצוגת פארנבורו לפני שלושה שבועות, כי מכירות מנועי ה־757 מתוצרת החברה מגיעות השנה למיליארד לי"ש, לאחר שחברות־תעופה ברחבי העולם קנו השנה 92 מטוסים עם המנועים הבריטיים. גם ל"אל על" שלושה מטוסי 757 מונעים במנועי "רולס רויס". המוביל הישראלי מרוצה מאד ממטוסים אלה וממנועיו ושוקל כנראה רכישת מטוסים נוספים מדגם זה.

כאשר הודיעה "אל על" לפני שנתיים על החלטתה להצטייד במטוסי "בואינג 757" עם מנועי "רולס רויס", היה הביקוש להם בשפל ו"בואינג" עמדה לסגור את קו הייצור. החלטת "אל על" היוותה נקודת מפנה וכיום יש תור של שלוש שנים ל־757.

מגמה מעורבת במניות

● בבוקר נפתח המסחר במניות באווירה חיובית תוך נטיה לעליות, בצהריים הפסיקו הירידות עקב מגמת מכירות מצד בנק המזרחי והחברה המרכזית ● ביקושים נאים לבנקאיות שבהסדר, הריבית למפקידים במגמת עליה 14% ● התעוררות במניות קלילות כמו־מאסבסטו, רשף, נחושתן ונוספות ● עליות שערים חדות ופעילות ערה במניות ספנות והספקה קירור וערובה ● מאבק שליטה מתפתח בחברת דשה בין המייסדים לחברת ניקוב ● מניות ישרים זכות לעודפי ביקוש גדולים עקב מאבקי השליטה בחברה ● תנודות שערים חדות לשני הכיוונים במספר רב של כתבי אופציות ● אתמול התפרסמו מאזנים חצי שנתיים של חברות רבות, בדרך כלל נרשם שיפור קל בהשוואה לתקופה המקבילה אשתקד ● גידול ברווחי דיסקונט השקעות ואגן כימיקלים

מאת שמואל רוזנבלום

שוק המניות נפתח אתמול בעליות שערים ובאווירה חיובית במסחר שהלכו והתמתנו ככל שסיום המסחר התקרב. נטיה לביקושים נרשמה במסחר בבוקר בשלב המו"מ כאשר עודפי הצע בלקט במהירות. מגמת מכירות מבוהלת לקראת אמצע המסחר מצד גורמים כבנק המזרחי ומנהלי תיקים שפעלו דרך החברה המרכזית הביאו לסיום המסחר באווירה פחות מלבבת מתחילתו.

בבורסה מעריכים כי המגמה החיובית במניות תמשך בזמן הקרוב. במהלך המסחר בלטו אתמול עליות שערים תלולות בכתבי האופציות של ניקוב +27.9% וספנות 25.9% ירידות תלולות נרשמו באופציות קונטרסיום -66%, ברוך -14.4%, נכסי אחוזים -11.7% ונוספות. ביקושים נאים ועליות שערים הופיעו במניות הבנקים שבהסדר תוך פעילות גם מצד בנק ישראל. במניות התעשייה בלטו עליות נאות בנגב קרמיקה +8.2%, אקרשטיין +10%, ציקלון +10%, קרור קונים בלבד, ספקטרוניקס +10% ודנבאר +8.1%.

ירידות שערים חדות נרשמו בבולוס -10%, קרמני -6.3%, יצור -10%, ליפשיץ 1 מוכרים 1 בלבד עקב הנפקת הזכויות השלמת מכרים בלבד. במניות המשתנים בלטו ירידות בחברה לישראל 1 -4.25%, כלל תעשיות -3.25%. מניית החברה לישראל 5 ירדה 7.8% במהלך המסחר הרגיל וזאת למרות השיפור ברווחיות החברה לישראל. עליות שערים נרשמו בגופים השקעות +3%, אלרון ופ.ב.ר. +1.25%, שופרסל +1.5%, ים המלח +1% והפטרוכימיים +1.5%. בסיכום המסחר במשתנים נרשמה עליה ב־0.9% שהסבה בסיכום העתרן לירידה של 0.32%.

בין המניות התופעות שריכזו אתמול עניין רב יחסית במהלך המסחר נראו ישרים ודשה שעלו באווירה חד על רקע מאבקי השליטה.

מאבקי שליטה בדשה

חברת המשתנים דשה נתונה באחרונה במאבקי שליטה בין מייסדי החברה לבין בעלי השליטה בחברת המשתנים ניקוב. חברת ניקוב הופיעה לפני כשנה לערך בעת שרכשה כמות מניות גדולה בהנפקת דשה בבורסה. בהמשך רכשה ניקוב מניות נוספות בדשה במהלך המסחר בבורסה. אחד מבעלי העניין העיקריים בדשה דני פרבר הוא אחיו של בעל עניין בניקוב אהרון פרבר. אם דני פרבר יצטרף בהצבעות לאחיו המשמש כמנכ"ל ניקוב עשויה השליטה בחברה לעבור לקבוצת ניקוב. מייסדי דשה אהרום הורי, אריה אפרת ודני פרבר מחזיקים כיום ב־46.5% ממניות דשה. מעבר של דני פרבר לקבוצת ניקוב יביא להעברת השליטה שכן ניקוב מחזיקה כיום כ־26% לערך ממניות דשה. בכל הנוגע לא ברורה מעורבותו של חברת אבגעל בראשות איש העסקים אילן שני שהפכה לבעלת עניין בחברת ניקוב תוך רכישות שוטפות במהלך המסחר בבורסה. רכישת מניות דשה במשאבים הכספיים הפנויים של ניקוב היתה ללא ספק השקעה מצוקמת למדי בהתחשב במצב במשק. בבורסה העריכו אתמול כי כבר בימים הקרובים תתבהר תמונת השליטה בחברת דשה [illegible] של דני פרבר בנושא.

ישרים – [illegible]

מאבקי השליטה בחברת ישרים [illegible] [illegible] חלק ממניות שבהן המייסדים בחברה והצטרף לקבוצת ארז גהל. עד לרכישה קוד בעלי העניין העיקריים בחברה זו ברובק, קבוצת משקיע יגלום אקרשטיין, לקבל עמדת השפעה עקב הנפקת זכויות לפיצול בין בעלי המניות ועקב הנפקת 12% ממניות הבנק שנרכשו על ידי מקרבות בנק לאומי רכישת המניות על ידי לאומי הבנק כאמור שליטה מוחלטת ברובק למשפחת גהל. בבורסה ובשוק ההון רווחו בעת רכישת המניות על ידי לאומי אינטנסיבי שמועות, היו שהעריכו כי לאומי הוא איש קש של ארז גהל הבוחנו אחי ביתושים והשערות לטובתה. בימים האחרונים המסחר ממקורות המקורבים לנושא כי רוכש המניות ברובק הוא יורם גיל שהשתמש בלאומי כאיש קש. כלי לשים לב מסתבר ששני בעלי השליטה ברובק גהל וגיל אינם נמצאים בארץ, כל אחד מסיבותיו הידועות היטב. כל שנותר כעת לבעלי המניות מקרב הציבור לקוות שההנהלה החדשה ברבנק בראשות ח"כ לשעבר אברהם מלמד הבנקאי אהרן מאיר תצליח להשיג שקט ארוך בחברה הבעייתית.

התעוררות בספנות והספקה

מניות חברות הבנות של החברה לישראל כספנות והספקה, קירור והחסני ערובה מצויות ביצועים בורסאיים נאים במהלך המסחר בבורסה בימים האחרונים. הבנות במניות הללו נובעת משיפור ניכר במצבן העסקי תוך גיוס הון שהביא לנזילות נאותה והקטנת עלויות מימון כבדות. הנהלת החברה לישראל שמה דגש על ניהול ושיפור חברות הבת שלה, דבר המוצא ביטוי בפעילות החיובית במסחר.

עליה בריבית השקלית – עד 14%

עקב התג נרשמה עליה בריבית השקלית שהגיעה עד 14% לבעלי פיקדונות גדולים. גרעונות הנזילות במערכת הבנקאית הפתיעו רבים שנטו להאמין כי הריבית תרד עד 10% לערך. ביום חמישי יציע בנק ישראל מכרז מוניטרי נוסף שבעקבותיו עשויה הריבית לרדת שוב.

להלן טבלת הריבית המשולמת למפקידים בבנקים השונים:

שם הבנק	ריבית מוניק שנתית	ריבית פקים לשבוע	ריבית פקים לחודש
בנק הפועלים			
10,000 שקלים	9%	10.75%	11.75%
50,000 שקלים	9.75	11.25	12.50
100,000 שקלים	11	11.50	12.50
בנק לאומי			
10,000	10	11.50	11.50
50,000	10.50	11.75	11.75
100,000	11	12	12
בנק דיסקונט			
10,000	10	11	12
50,000	10	11	12.50
100,000	11	12.25	13
בנק המזרחי			
10,000	10	11.25	11.50
50,000	10.50	11.50	12
100,000	11	12	13
הבנק הבינלאומי			
10,000	9.75	10.95	12
50,000	10.50	11.50	12.60
100,000	11	12	13

שוק שחור – עליה לדולר

שערו של הדולר השחור הגיע עד 1.86 לערך תוך [illegible] בשוק השחור מתבצע באווירת [illegible] [illegible] נגבע מוריקות, הדולרים מוויירים, מרקורות. המכובסות האירופאיים והתעררו בבורסה. עליה שהגיעה ביניה עד 5.10 שקל, מארק גרמני שער בכ־0.98 שקל וזאת לאחר כוחרשים בהם לא נרשמו תנודות במטבעות אלה.

שיפור במכירות והרווחים של „כלל תעשיות"

חברת „כלל תעשיות" הודיעה על שיפור במכירות ההשקעה המאוחדת, ההנפקה תהיה מורכבת מאג"ח בסדר ב' ללא אופציות. ינפקו ב־27 מיליון אג"ח צמודי מדד ונושאי ריבית שתקבע במכרז, בשער מינימלי של 98. הבעת הרכש/החלפה למחזיקי מניות „הרכוביל" בשורת בעקבות, כאשר יחס ההחלפה במחיר הסיפולי הוא 12330.

שערי מטבע חוץ ביום 27.09.88

המטבע	בנקנוטים – לאומי קניה	לאומי מכירה	הפועלים קניה	הפועלים מכירה	דיסקונט קניה	דיסקונט מכירה	העברות והמחאות – לאומי קניה	לאומי מכירה	הפועלים קניה	הפועלים מכירה	דיסקונט קניה	דיסקונט מכירה	שער יציג
1 דולר ארה"ב	1.61	1.68	1.61	1.68	1.61	1.68	1.6353	1.6557	1.6338	1.6542	1.6343	1.6549	1.6449
1 מארק גרמני	0.86	0.89	0.85	0.89	0.85	0.89	0.8694	0.8802	0.8688	0.8797	0.8690	0.8800	0.8736
1 לי"ש	2.68	2.80	2.68	2.81	2.69	2.81	2.7285	2.7625	2.7276	2.7616	2.7358	2.7702	2.7473
1 פרנק צרפתי	0.25	0.26	0.25	0.26	0.25	0.26	0.2551	0.2583	0.2553	0.2585	0.2549	0.2581	0.2568
100 יינים יפאניים	1.20	1.25	1.19	1.25	1.19	1.25	1.2149	1.2301	1.2127	1.2279	1.2160	1.2312	1.2217
1 גולדן הולנדי	0.76	0.79	0.75	0.79	0.75	0.79	0.7714	0.7810	0.7707	0.7803	0.7696	0.7795	0.7750
1 פרנק שוויצרי	1.01	1.06	1.01	1.06	1.01	1.06	1.0278	1.0407	1.0268	1.0396	1.0272	1.0401	1.0326
1 כתר שוודי	0.25	0.26	0.25	0.26	0.24	0.26	0.2530	0.2562	0.2527	0.2558	0.2529	0.2561	0.2544
1 כתר נורבגי	0.23	0.24	0.23	0.24	0.23	0.24	0.2353	0.2385	0.2353	0.2382	0.2352	0.2381	0.2369
1 כתר דני	0.22	0.23	0.22	0.23	0.22	0.23	0.2264	0.2292	0.2267	0.2296	0.2267	0.2295	0.2280
1 מארק פיני	0.36	0.38	0.36	0.38	0.36	0.38	0.3671	0.3717	0.3671	0.3717	0.3671	0.3717	0.3695
1 דולר קנדי	1.32	1.38	1.32	1.38	1.31	1.38	1.3415	1.3582	1.3400	1.3567	1.3388	1.3556	1.3494
1 דולר אוסטרלי	1.22	1.34	1.23	1.33	1.24	1.33	1.2804	1.2964	1.2781	1.2941	1.2804	1.2965	1.2882
1 ראנד דרא"פ	0.43	0.52	0.39	0.55	0.42	0.58	0.6565	0.6647	0.6572	0.6654	0.6570	0.6652	0.6607
10 פרנקים בלגיים	0.40	0.42	0.40	0.42	0.40	0.42	0.4101	0.4152	0.4142	0.4194	0.4149	0.4201	0.4170
10 שילינגים אוסטריים	1.22	1.27	1.21	1.27	1.21	1.27	1.2354	1.2508	1.2333	1.2487	1.2325	1.2480	1.2419
1000 לירטות איטלקיות	1.14	1.20	1.14	1.21	1.15	1.23	1.1658	1.1803	1.1653	1.1799	1.1663	1.1810	1.1714
1 "אקי" (ECU)	—	—	—	—	—	—	1.8005	1.8229	1.7983	1.8207	—	—	1.8110
1 דינר ירדני	3.96	4.20	3.89	4.13	—	—	—	—	—	—	—	—	4.1136
10 לירות לבנוניות	—	—	—	—	0.03	—	—	—	—	—	—	—	0.0406
1 לירה מצרית	0.66	0.70	0.63	0.67	0.61	0.66	—	—	—	—	—	—	0.6991

שערי מניות

בנקים מסחריים

שאינם בהסדר ההצמדה

א.ה.ה. ש	30200	22.0	+800	+2.7	+48.0
ספנות 1	— הפסקת מסחר —				
ספנות 5	— הפסקת מסחר —				
כללי לא בהסדר 1	14975	278	+400	+2.7	+426

בהסדר הצמדה ל־88

אידיבי מ"ד ל־88	117228	542	+550	+.5	+1576
אידיבי ב' ל־88	116350	17.0	+150	+.1	+69.0
אידיבי בב"א ל־88	699750	2.0			+18.0
איגוד 1 ל־88	87220	129	+500	+.6	+519
דיסקונט ב' ל־88	148750	1.0	+200	+.1	+89.0
דיסקונט א' ל־88	149340	116	+850	+.6	+547
דיסקונט שה ב 88	17006	9.0			+76.0
מזרחי ש' ל־88	48054	464	+36	+.1	+291
מזרחי מ' ל־88	47900	10.0	-50	-.1	-10.0
הפועלים מבב 88	102997				-5.5
הפועלים ש' ל־88	79399	1402	+119	+.2	+1175
הפועלים מ' ל־88	79400	196	+550	+.7	+418
כללי א' ל־88	201350	86.0	+550	+.3	+97.0
כללי ש"ה 7 ל־88	6390	336			+164
בכ"ל סטוק ל־88	50446	2698	+75	+.1	+2159
בכל 11 ל־88	17300	180	+80	+.5	+1320
ממון וסחר 1 ל־88	66700	56.0	+200	+.3	+75.0
ממון וסחר 5 ל־88	33900		+150	+.4	+70.0

בהסדר הצמדה ל־89

אידיבי מ"ד ל־89	149000	157	+300	+.2	+187
אידיבי ב' ל־89	153213	6.0	+5500	+3.7	+71.0
אידיבי בב"א ל־89	892500	1.0	+200		+2.0
איגוד 1 ל־89	111000	61.0	+58		+59.0
דיסקונט ב' ל־89	* 198000	7.0	+4000	+2.1	+8.0
* ביצוע חלקי 70.00%					
דיסקונט א' ל־89	191100	8.0	+500	+.3	+12.0
מזרחי ש' ל־89	61460	220	+200	+.3	+150
מזרחי מ' ל־89	62013	5.0	+900	+1.5	+55.0
הפועלים ש' ל־89	100950	370			+52.0
הפועלים מ' ל־89	102000	20.0	+1000	+1.0	+196
כללי א' ל־89	258900	2.0	+1000	+.4	+27.0
בכ"ל סטוק ל־89	64300	867	-400	-.6	-550

בנקים למשכנתאות

אדנים 0.1	29900	45.0	+600	+2.0	+31.0
לאומי משכנתא' ש	11950	171			-24.0
לאומי משכנתא' מ	13350	37.0			-1.0
כרמל 1	203	1168	+4	+2.8	+5898
כרמל אופ א	105.5	21050			-11555
כרמל שה ב	96.5	22000	+.5	+.5	+29574
פיתוח ומשכ' 1	2750	345	+101	+3.8	+531
משכן 1	4580	254	-40	-.9	-246
בנק עצמאות 1	16000				-60.0
הבינלאומי למשכ'	6768	72.0	+10	+.1	+53.0
טפחות מבכ ש	26100				+1.0
טפחות רג ש	24780	26.0			-1.0

מוסדות מימון

החקלאות מבכ א	541000	16.0	+1000	+.2	+2.0
החקלאות מבכ ב	240000				
לאומי תעשיה א ש	18100	24.0	+700	+4.0	+59.0
פתוח תעשיה מבב	116500				
פת תעש בב ג	551000	10.0			-10.0
פת תעש בב גג	337415	5.0			-5.0
פת תעש בב גנ	334000	1.0			-1.0
פת תעש בב ד	340000				
פת תעש בב דד	קן 73651		+3507	+5.0	+69.0
מרכז קבלנים 5.0	תב 690	1313	-60	-8.0	-1513
תיירות בב	— הפסקת מסחר —				
כלל ליסינג א 0.1	15300	24.0	+500	+3.4	+20.0
כלל ליסינג ב 0.5	15300	39.0			-47.0

ביטוח

אילון בטוח 1	98.0				-1247
איתן ביטוח 1	99.5	5000	-3.0	-2.9	-8800
אררט 1	916	100	+10	+1.1	+100
בטוח משנה 1	351				
בטוח משנה 5	148.5	2000	-3.0	-2.0	-2734
בטוח משנה אופ 2	222				
בטוח מש שה־אפ	115.0	15000			-14600
הדר 1	139.0	42019			-46544
הדר 5	119.5	30949			-33949
הדר אופ 2	101.0	16700			-5600
הדר זכויות	38.5	97710			+461
הפניקס 1	568	2528	+8	+1.4	+2777
הפניקס 5	466	285			-285
המסנה־הראל 1	6040	94.0	+180	+3.1	+189
המסנה־הראל 5	5220	93.0	+170	+3.4	+157

כלל ביטוח 1	260		+5	+2.0	+900
כלל ביטוח אופ א	44.0	7000			-2230
כלל ביטוח אג"ח1	104.0	16435	+.5	+5	+28565
מנורה 1	845	195			-267
מנורה מ"ד 5	668				+2000
סהר ביטוח 1	163.0	7113			-7113
סהרום 1	1079	365	+20	+1.9	+236
צור שמיר 1	203	3000			-2580
ציון השקעות 1	תב 1615	101	-118	-6.8	-101
ציון השקעות 5	תב 851	90.0	+61	+7.7	+90.0

מסחר ושרותים

מסחר

אינטרגאמא 1	780	300	+15	+2.0	+300
אינטרגאמא 5	660	1170	+20	+3.1	+1470
מאיר עזרא 1	351	788	+16	+4.8	+1425
מאיר עזרא אופ 2	113.0				-200
כלל סחר אופ ד	156.0	12622			-7064
כלל סחר אגח 2	134.0	786			-786
קריסטל 1.0	274	1200	+1	+4	+580
רפק 1	12501		+301	+2.5	+25.0
רפק 5	12010		+110	+.9	+10.0
שופרסל א' 0.02	1041	5087	+40	+4.0	+3887
שופר־סל אופ ד	תב 3460	827	+250	+7.8	+1055
שופר־סל אגח א	117.0	21150			+10270

שרותים

אמותא 1	329	1400			-935
ספנות הספקה 1	תב 293	20106	+20	+7.3	+33315
ספנות הספקה 5	קן 137.0		+6.5	+5.0	+195167
ספנות הספקה אופ	תב 109.0	17310	+21.0	+23.9	+76814
ספנות הספקה אגח	101.0	27260	+2.0	+2.0	+193840
קירור הספקה 1	קן 422		+20	+5.0	+45799
קירור הספקה 10	תב 189.0	107144	+17.0	+9.9	+218634
מחסני ערובה 1	1180	263	-2	-.2	-738
מחסני ערובה 5	736	2225	-10	-1.3	-1903

מלונות ושרותי תיירות

גלי זוהר 1.0	— הפסקת מסחר —				
גלי זוהר 5.0	— הפסקת מסחר —				
גני הדר 1	94.0	4000	+4.0	+4.4	+4590
גני הדר אופ 1	* 41.0	400	+2.0	+5.1	+795
* ביצוע חלקי 50.30%					
מלונות דן 1	— הפסקת מסחר —				
מלונות דן 5	— הפסקת מסחר —				
חוף האלמוג 0.1	7499				
מלונות ירדן 1.0	— הפסקת מסחר —				
ים סוף 1	224	6000			+497
ים־סוף אופ 1	תב 146.5	7597	+11.0	+8.1	+12347

מחשבים ושרותי מחשב

ת.י.ל.ן. 1	144.0	2000			-430
ת.י.ל.ן. אופ ב	תב 31.1	11700	-2.9	-8.5	-6700
ת.י.ל.ן. אגח א	106.5				
ישע"א 1	תב 5010	26.0	+272	+5.7	+155
מ.ל.ל. 1	2100		+30	+1.4	+50.0
מ.ל.ל. 5	945	90.0	+20	+2.2	+90.0
ניקוב 1	* 754	1694	+69	+10.1	+2665
* ביצוע חלקי 71.00%					
ניקוב 5	* 226	1027	+21	+10.2	+4236
* ביצוע חלקי 50.20%					
ניקוב אופ 2	תב 298	782	+65	+27.9	+5732
תים מחשבים 1	492	1424	+4	+.8	+1189

מקרקעין ופיתוח

נדל"ן בינוי ופיתוח

אזורים אופ 1	341	440	+9	+2.7	+150
אזורים אגח 3	142.0	12008			-5011
אילון מלונ' 1	— הפסקת מסחר —				
אילון מלונ' אופ	— הפסקת מסחר —				
אל־רוב 1	תב 317	1000	+20	+6.7	+5795
אפריקה 0.1	33980	26.0			+17.0
אפריקה אופ 5	11500	121	+300	+2.7	+107
ארזים 1	354	5950	+4	+1.1	+565
אילון 1	2670	150	+55	+2.1	+150
אילון 5	1980	180	+40	+2.1	+85.0
ברנובין 1	2468				+200
ברנובין 5	2180				+310
דנקור 1	4660				
דרוקר 1	198.0				
דרוקר 5	116.0	834			+1198
מר־לין 1	1500	1133	-20	-1.3	-340
המסלול 1.0	תב 720		+40	+5.9	+170
המסלול 5.0	476	680			+20.0
ת.ל.ב. 0.1	— הפסקת מסחר —				
ת.ל.ב. 0.5	— הפסקת מסחר —				
כלכלית ים אופ 1	67.0	11460	+2.0	+3.1	+15504
בב־ים 1	* 3730	576	+9	+.2	+58.0
* ביצוע חלקי 89.00%					
בב־ים 5	תב 3680	501	+220	+6.5	+516
הכשרת ישוב אופ	— הפסקת מסחר —				
הכשרת ישוב אגח	— הפסקת מסחר —				
הכשרת ישוב אגח	— הפסקת מסחר —				
מבני תעשיה 1	71.0	26918			+1655
מבני תעשיה אופ 1	20.3	196800			+8051
מבני תעשיה אגח א	105.0	3000	-1.0	-.9	-9660

יספרו 1	3680	199	+5	+.1	+51.0
ישראלום 1	* 1140	1375	-60	-5.0	-1239
* ביצוע חלקי 90.80%					
ישרס 1	קנ 27305		+1300	+5.0	+2027
כהן פיתוח 1	— הפסקת מסחר —				
לומיד 1	4401	45.0			-45.0
לומיד 5	1465	500			+48.0
מ.ת.ב. 1.0	297	2554			+2776
מ.ת.ב. אופ 2	תב 145.0	1580	-16.0	-9.9	-1000
מ.ת.ב. אגח א	129.5	5000			+10000
מוצרי בניה 1.0	531	1018			+358
מישנאל 5	תב 188.5	5500	+5.5	+5.4	+9550
מישנאל אופ א	תב 81.0	8950	+5.0	+6.6	+4150
מטרב 5	* 891	180	+1	+.1	+116
* ביצוע חלקי 91.80%					
לידנשטיין 1	165.5				
לידנשטיין 5	104.0	9808			-2808
ליפשיץ 1	תב 81.5		-4.5	-5.2	-136956
ליפשיץ 5	38.1	21672	+.2	+.5	+6028
ליפשיץ אופ 2	תב 13.4	35125	-1.1	-7.6	-30395
ליפשיץ אגח 1	* 77.0	6239	+.5	+.7	+507
* ביצוע חלקי 96.50%					
ליפשיץ זכויות	תב 1.0		-9.0	-90.0	-180155
נאות אביב 0.5	1600	272	+26	+1.7	+225
נכסי אחזים 1	160.5	5122	-2.0	-1.2	-3372
נכסי אחזים אופ	תב 87.7	25742	-5.0	-11.7	-26400
נכסי אחזים אגח	93.0	3344			-3344
סהר השקעות 1.0	441	104	+14	+3.3	+2104
סתו 1	1427				
קיסריה 1	2400	26.0			-26.0
קיסריה 5	1886	225			-225
רוזובין 1	177.5				
רוזובין 5	115.0				+5000
רוזובין אופ 2	395				+100
רוזובין אגח א	133.5	16000	+1.0	+.8	+27000

חקלאות

מטעי הדר 0.1	3050				
מטעי הדר 0.5	2930	237	+60	+2.1	+237
מהדרין 1	3965	602			+2.0
מהדרין אופ 1	750	1843	-40	-5.1	-2308
נכסי הדרים 1	1020	454	+40	+4.1	+758
פרי־אור 5	תב 2030	589	+185	+10.0	+684

תעשייה

מזון וטבק

דובק מב ש	1957	411	-4	-2	-62.0
דובק מב ב	* 2070	200	-80	-3.7	-1547
* ביצוע חלקי 96.10%					
הלכל 1	276	1320	+10	+3.8	+1414
הלכל 5	202		-2	-1.0	-500
הלכל אגח 1	95.5	4000			-4000
טמפו בירה 1	25200	10.0	+900	+3.7	+17.0
טמפו בירה 5	20450	8.0	+50	+.2	+1.0
יכין 1	תב 1057	885	-118	-10.0	-960
יכין א 5	537	650	-2	-4	-287
יכין אופ 2	תב 174.0	1800	-18.0	-9.4	-2357
כן 1	— הפסקת מסחר —				
כן 5	— הפסקת מסחר —				
כבהנוסט 1	תב 10763	50.0	-600	-5.3	-357
עסיס ב 5	— הפסקת מסחר —				
פלשה אבגל 1	* 1693	40.0	-89	-5.0	
* ביצוע חלקי 50.00%					
שמן נבב א 4	תב 686	296	+46	+7.2	+866

טקסטיל והלבשה

ארגמן 1	501	5530	+3	+1.0	+6430
ארגמן אופ 2	84.0	2615			-3915
ארגמן אגח 1	115.0				
אופים 1	283	500	+4	+1.4	+300
אופנת ברוך 1	149.0	500	+6.0	+4.2	+500
אופנת ברוך 5	120.0	250	+1.0	+.8	+250
אופנת ברוך אופא	תב 77.0	1000	-13.0	-14.4	-7402
ארגמן רג ק	תב 7370	325	+670	+10.0	-830
דלתא־גליל 0.1	685	3745	+20	+3.0	+4327
דלתא־גליל 0.3	632	1723			-1475
טכנויות באותר 1.	* 645	44.0	-20	-3.0	-67.1
* ביצוע חלקי 50.51%					
טכנויות באותר 5.	202	71.5	-8	-3.8	-71.5
ויסלבו 1	151.0	699	+6.0	+4.1	+2684
ויסלבו 5	126.0	2500	+6.0	+5.0	+5437
חדיגה 1	14.0	4140	-10	-2	-14.0
זיקית 1	1405	260			-460
זיקית 5	1065	800	-15	-1.4	-1844
זיקית אופ ב	265	940	-10	-3.6	-1687
כיתן 1	תב 62.0	4190	-7.0	-10.1	-8975
כיתן אופ 1	34.0	1040			+3220
לודזיה 1	תב 472	219	-30	-6.0	-219
לודזיה 4	404	1000	+4	+1.0	+1200
ליבנה 1	36.0	45860			+2958
ענבר 1.0	218	1440	-1	-.5	-2095
עילית 5.0	112.5	3301	+4.5	+4.3	+10025
עילית אופ 2	64.3	4820	-1.5	-2.5	-7421
עילית אגח 1	103.5				+4831
עבק 1.0	120.5	1500	+.5	+.4	+126
עבק אופ 1	37.6	1840	+1	+3	+660
פולגת א 1	399	15.0			-15.0
פולינון א 0.5	3298	16.0	+151	+4.8	+29.0
פרנדל 1	— הפסקת מסחר —				
פרנד אגח א'	— הפסקת מסחר —				
ביטר־כבב	2199	361	-1		-63.0

מתכת ומתכת

אירדן 1	3378	70.0	-20	-6	-70.0
אירדן 5	3050				
אלוביט 1	— הפסקת מסחר —				
אלוביט 5	— הפסקת מסחר —				
כבלים 1	376	5365	-5	-8	-1533
כבלים אופ 1	90.5	9200	-1.5	-1.6	-6292
כבלים אג"ח־אופ'	105.0	31974			+18626
כבלים אגח א	109.5	2400	+1.0	+.9	+74000
הנבמי 1.0	415	1408	+19	+4.8	+1254
הנבמי 5.0	186.0	1639			-437
זיקה 1	1487	60.0	-38	-2.2	-19.2
זיקה 5	990		-10	-1.0	-35.0
שקמונה אופ 5	1990	289	+60	+4.2	+471
כלי צין 1.0	2351	363			-48.0
כלי צין 5.0	1540	695			+1403
מתכת קרמי 1	תב 120.0	4836	-8.0	-6.5	-7831
מתכת קרמי 5	78.8	1516	+2.0	+2.6	+2316
מושען 0.1	5.0	19705	-1000	-4.8	-44.0
מושען 0.5	280	6540	+261	+4.2	+396
סקר פלדה 1	1550	1366	-10	-7	-1239
קינב 1	395				
קינב 5	289	1466	+13	+4.7	+388
קליל 1	2880	820	+60	+2.1	+408
קליל 5	2360	130	+50	+2.2	+138
קליל אופ	1085				-323
קליל אגח	135.0	11000	-1.0	-7	-11780
שלודה 5.0	כ 2109		-111	-5.0	-582
לבידים 1	455				
לבידים 5	360				+2000

חשמל, אלקטרוניקה ואופטיקה

אלביט 3.0	276000	27.0			-9.0
אליף 0.25	9022	111	+22	+.2	+45.0
אלקטרה 0.1	1908	580	+79	+4.2	+434
אלקטרה א 0.5	1340	1728			+199
אלקטרה אופ 5	949	302			-219
אלקטרה אגח 3	147.8	3080	+.5	+.3	+27830
אמיתי 0.02	14700	156	+250	+1.7	+23.0
כלל אלקטר אופ א	תב 332	3280	+17	+5.4	+6108
כלל אלק אגח 1	107.0	30000			-30000
ספקטרוניקס 1	תב 1096	450	+100	+10.0	+261
ספקטרוניקס 5	728		+21	+3.0	+1000
מיכמבר 1	407	3000	+7	+1.8	+2300
מיכמבר 5	302	5309			-4059
ציקלון 1	תב 2200	450	+200	+10.0	+553
ציקלון 5	תב 1470	488	+80	+5.8	+386
קבסטיין 1	3052	390	+142	+4.9	+233
קבסטיין 5	2120	130	+40	+1.9	+515
ת.א.ת. 1	318	73.0	-5	-1.0	-678
ת.א.ת. 5	309	870	+7	+2.3	+2880
תדיראן 1	639	1514			-228

מוצרי בניה

א.ב.כללבניין 1	146.5	26058			-21069
א.ב.בנין אופ א	442	1500	-1	-2	-1500
א.ב.בנין אופ ב	40.2	10874	-1.0	-2.4	-42100
א.ב.בנין אגח א	140.0	5000			+2500
א.ב.בנין אגח ב	93.5	24550			+4500
אקרשטיין 1	* 418	1749	+38	+10.0	+4903
* ביצוע חלקי 55.40%					
אקרשטיין 5	265	1600	+10	+3.9	+1408
אקרשטיין אופ א	298	69.0	-1	-4	-69.0
אקרשטיין אג"ח 1	136.5	18900	+1.0	+.7	+59100
האחים בלוס 1	תב 63.0	2000	-7.0	-10.0	-2000
אחים בלוס אופ	82.0		+.5	+1.6	+2500
חוזיל הנק 1	— הפסקת מסחר —				
מואיקה 1	2356				
מואיקה 5	1595				+108
נגב קרמיקה 1	תב 277	5900	+21	+8.2	+15828
נגב קרמיקה אופ	תב 87.5	3831	-6.0	-6.4	-3286

גומי, נייר ופלסטיק

אבן 5	— הפסקת מסחר —				
אבן אופ 2	— הפסקת מסחר —				
אבן אג"ח א'	— הפסקת מסחר —				
אליאנס ב 200.0	— הפסקת מסחר —				
גל תעשיות 1	* 191.0	1438	+1.0	+.5	+472
* ביצוע חלקי 86.30%					
גל תעשיות 5	130.5				
גל תעשיות אופ	30.5	5000			
גל תעשיות אגח 1	97.0	5000	+1.0	+1.0	+3000
דפנה 0.1	3800	1000	-100	-6.2	-240
דפנה 0.5	1590	150			-190
ליפסקי 1.0	1451	39.0	+6	+4	+21.0
כפירה 1	כ 659		-34	-4.9	-281
כפירה 5	546	200	+11	+2.1	+700
כנר 1	3925	572	+65	+1.7	+214
כנר 5	3399	150	+99	+3.0	+97.0
טריקלאס 1	528	908	+4	+.8	+1408
טריקלאס אופ 1	112.0	6300	-6.0	-5.1	-7107
קים 1	6150	79.0	+180	+3.0	+179
קים אופ 2	3715	60.0			+50.0
קים אגח 1	124.0	8200			-13575
ריא 5	4670	160			+122
פריבושים 10.0	725	5524			-772

עץ ומוצריו, נייר ודפוס

כתר 1	תב 82.5	2489	-5.0	-5.7	-3988
דפרון 1	5011		+11	+.2	+10.0
דפרון 5	3530	15.0			+15.0

תמבן 1.0	תב 4450	280	+250	+6.0	+168
יפה 1	— הפסקת מסחר —				
לבידי אשקלון 1.	580	684	+16	+2.8	+1516
מולם ב 0.5	20700				
קיבל 1	535	1676			-1556
קיבל אופ 1	230	1289	+5	+1.5	+1179
רים 1	* 260	917	+15	+5.5	+1002
* ביצוע חלקי 69.10%					
רים 4	153.0				
תעל ב 2	15300	13.0			-13.0

תעשיות שונות

אמרין 1	— הפסקת מסחר —				
אמרין 3	— הפסקת מסחר —				
המישה יוד 1	1620				-600
ה.נ.מולק 1	1073	200	+25	+2.4	+200
ה.נ.מולק 5	1035				

השקעות תעשייה

מרכזית ב 0.1	10954	380	-167	-1.5	-662
מיר כבל 1.0	4350	270	+58	+1.2	+113
כלל תעש אופ ד	90.0	9645	+2.0	+2.5	+10571
כלל תעש אגח 6	113.5	8000	-1.0	-.9	-15960

חברות להשקעה

השקעה ואחזקה

אמיקו ש	3200	10.0			-10.0
אידיבי פיתוח אופ	תב 2900	826	-280	-6.5	-1256
אידיבי פית אגחא	109.5	40740			+7200
אלגר 1	940	742			-447
גולדה השקעות 1	956				
גולדה אופ א	705				-40.0
גולדה אגח 1	112.0	29000			+9000
דנבאר 1	תב 533	1000	+40	+8.1	+1186
דנבאר 5	345				-124
החברה לישראל 5	תב 3080	6787	-260	-7.8	-9109
הלמבן 0.1	— הפסקת מסחר —				
הלמבן 1.0 ש	— הפסקת מסחר —				
אקמנא 0.5	* 17776		+176	+1.0	+6.0
* ביצוע חלקי 76.90%					
השק דיסק אופ	— הפסקת מסחר —				
השק דיסק אגח א	— הפסקת מסחר —				
השק מורדו 10	36580	38.0	+800	+2.2	+36.0
חוץ 1	1020				
חוץ 5	תב 685	1082	+30	+5.2	+1067
יכמי 1	1540	1.0			-1.0
יכמי 5	תב 900	157	-71	-7.3	-487
יצוא ש	11850				-20.0
ידין א 0.1	— הפסקת מסחר —				
ישום 1	תב 41.5	12000	+2.0	+5.1	+9281
ישום אגח־אופ 1	* 45.5		+3.5	+8.3	+8000
* ביצוע חלקי 60.00%					
כלל ישראל 30.0	* 680	686	+5	+.6	+258
* ביצוע חלקי 91.70%					
מגדל 1	250	1687			-807
מגדל 5 א	192.0	383			-384
מגדל אופ ב	13.4	13530	+.4	+3.1	+11540
מגדל אג"ח 1	133.5	6000			-6000
מגדל פיתוח 1	277	1886	-4	-1.4	-1886
מגדל הסק ש	— הפסקת מסחר —				
מאה א' 1	* 4018	59.0	-447	-10.0	-114
* ביצוע חלקי 64.00%					
מאה 5	3380	10.0	+60	+1.7	+590
פורן ב 0.2	10250	893			-470
קידן 1	83.0	7518	+1.0	+1.2	+20220
קידן 5	32.5	4000	+1.0	+1.9	+3000
קידן אופ 2	38.1	4380	-5	-2.6	-4380
קידן אגח 1	114.0	15000			+1000

נסחרות במט"ח

בזית ת	288	10.0			-10.0

דלק ונפט

דלק השקעות 1.0	2800	390	+50	+2.6	+621
דלק השקעות 5.0	968	613			+37.0
מז חיפושי נפט	22880	131	-100	-4	-200
י.נ.פ.ל. אופ 2	תב 90.0	50790	-12.0	-10.9	-40419
מ.ג.ג. 1.0	— הפסקת מסחר —				
מ.ג.ג. 5.0	— הפסקת מסחר —				
נפטא ש	385	3700	+18	+4.9	+3060

רשימה מקבילה

שרותים

ראל ערובה 1	— הפסקת מסחר —				
י.מ.ע.ן 1	232	2500			-1000
קונטרסיום 1	1197	48.0	+7	+.6	+24.0
קונטרסיום 5	257	400	-3	-1.2	-407
קונטרס. אופ 3	תב 5.0	45800	-4.7	-46.0	-40260
קופל 1	723		-1	-.1	-300
תבל 1	70.0	1575			-1575

מלונאות ושרותי תיירות

מרוז ישראלית 1	קנ 29.2		+1.4	+5.8	+10000
כנס 1	— הפסקת מסחר —				

מחשב ושרותי מחשב

איכות 1	195.0	62.0			-929
רשת מיכון 1	קנ 482		+21	+4.9	+9164

משתנים

משתנים	מספר יחד'	שער פתיחה	שער נעילה	שינוי באחוזים	מחזור
הבינלאומי	4	3887	3865	.36	1451.0
פזי	16	4717	4836	5.01	3655.0
המגה	2	151.00	153.50	-1.37	33260.0
פלנמן		728	728	1.97	8800.0
כלל סחר		239	239	.00	9493.0
שופר־סל ב'	9	950	945	1.98	24452.0
דלק ב'	2	2362	2374	-.51	8303.0
אמריקה 1	4	20694	20772	.40	389.0
אחרים	15	576	882	-1.83	34349.0
נכסים־בנין	6	2680	2684	.17	4516.0
הכשר הישוב		486	486	.00	.0
חברה בכלל	1	275	275	.00	8750.0
כלל בנין	1	377	378	1.40	4800.0
עלית	2	14802	14802	.00	981.0
פולגת ב'	6	289	289	.35	31899.0
[illegible]	5	2133	2188	1.82	2200.0
כלל תעש אל	7	1760	1760	.00	2370.0
אלרון	9	167370	170652	2.00	135.0
מבע	12	9144	9055	1.01	3938.0
ים המלח	3	2864	2899	1.51	18817.0
פטרוכימים	9	2051	2086	1.30	17112.0
נייר חדרה	9	237833	237888	.06	340.0
כלל תעשיות	11	137.00	141.50	-3.18	10486.0
אידיבי פתל	2	6549	6664	.40	1224.0
אלרן	6	762	774	-.26	11217.0
חברה לישראל	14	3638	3790	-4.01	7862.0
מרכזית השקע	2	664	699	5.01	10443.0
דיסקונט השקע		2835	2895	.06	.0
כלל ישראל	9	795	807	-1.49	12727.0
יואל	9	367	371	-1.66	13325.0

משקיעים באירופה ובמזרח הרחוק בין רוכשי אגרות החוב של המדינה

המחיר שישראל תשלם נמוך מזה שמשלם הבנק העולמי בהנפקות דומות

מאת מפרוד הכלכלי של „דבר"

משקיעים באירופה ובמזרח הרחוק השתתפו ברכישת אגרות החוב שהנפיקה ישראל באחרונה בארה"ב – כך דווח לראשי האוצר שטיפלו בהנפקה. היקף ההנפקה הסתכם ב־2.5 מיליארד דולר. אגרות החוב שהונפקו יחלו להיסחר בבורסה האמריקאית כבר בשבוע הבא.

גיוס ההון על ידי המדינה נועד להחליף הלוואות מממשלת ארה"ב שהריבית עליהן גבוהה יותר. תהליך ההסבה של החוב מממשלת ארה"ב לשוק ההון האמריקאי התאפשר לאחר שארה"ב הבטיחה ערבות של 90 אחוז לאגרות החוב המונפקות על ידי המדינה.

הנפקת ה־2.5 מיליארד דולר גובתה בשורה של חתמים מהשורה הראשונה בשוק ההון האמריקאי בראשות „שירסון ליהמן ברדרס". השתתפו בקבוצת החיתום גם החברות „סלומון ברדרס", „בר סטרנס" „מריל לינץ'" ו„פרסט בוסטון". כיועץ הפיננסי של משרד האוצר שימשה חברת „קידר פי. בודי".

גולת הכותרת של ההנפקה היא המחירים שנקבעו לה. מתברר כי טווח המחירים שישראל נדרשה לשלם הוא בין הנמוכים ביותר המקובלים בשוק ההון האמריקאי. המחיר שנקבע גבוה ב־0.4 אחוז מהמחיר המקביל של שטרי האוצר האמריקאיים, שיעור שהוא אפילו נמוך מהמחיר אותו נדרש לשלם הבנק העולמי (כ־0.3 אחוז) ואף כמה סוכנויות ממשלתיות אמריקאיות. למותר לציין כי המחיר הנמוך הוא בעיקר תוצאה של הערבות האמריקאית המובטחת לכבי 90 אחוז מההנפקה בתוספת הגיבוי שנתנה ישראל ל־10 האחוז הנותרים באמצעות שעבוד שטרי אוצר אמריקאיים שרכשה במיוחד לצורך ההנפקה בסכום של כ־300 מיליון דולר.

ההנפקה הנוכחית כללה כמה סוגים של אגרות חוב לתקופות פרעון עד 25 שנה. גיוון האגרות נועד לענות על מאפיינים שונים של ביקושים ועל רקע זה נראה שהתאפשר פיזור ניכר של אגרות החוב גם בקרב משקיעים באירופה ובמזרח הרחוק.

ההערכה היא שהמרת החוב מממשלת ארה"ב לשוק ההון האמריקאי תחסוך כ־80 מיליון דולר בשנה במשך 14 השנים הבאות – עבור ה־2.5 מיליארד דולר שכבר גוייסו. זאת, מאחר שעלות האג"ח שהונפקו מגיעה לכ־8.5־9 אחוזים לעומת עלות של 12־13 אחוז של החוב לארה"ב. בערך נוכחי, בהתחשב בשחיקת עלות החוב, מדובר על חיסכון של כ־700 מיליון דולר.

על הפרק עומד עתה סכום נוסף של 3.5 מיליארד דולר שגם הוא מתוכנן להמרה מחוב לממשלת ארה"ב לחוב למשקיעים בשוק ההון האמריקאי. גם בהמרה זו צפוי חיסכון ניכר בעלות החוב, אם כי בשיעור מתון יותר, מאחר שישראל ניצלה את הסיבוב הראשון של המרת החוב לפרעון החובות היקרים ביותר במצבת החובות שהיו לממשלת ארה"ב.

גוברת התחרות על כספי הבנקאיות

מאת מפרוד הכלכלי של דבר

התחרות בין הבנקים על הכספים המתקבלים מפדיון המניות הבנקאיות ב־31 באוקטובר נכנסה להילוך גבוה. בל"ל היה אחרון שפרסם את הצעותיו לאחר שהאחרים כבר הודיעו על תוכניותיהם במהלך השבועות האחרונים.

כידוע מגיע לידי הציבור בסוף אוקטובר סכום של כ־2.5 מיליארד דולר מפדיון המניות הבנקאיות. ההערכה השוררת כרגע היא שרק חלק קטן מסכום זה ייספג בתוכנית המשך של האוצר. לפיכך עושים הבנקים מאמצים גדולים לשים יד על נתח גדול ככל האפשר מכספים אלה. לשם כך הם פרסמו בשבועות האחרונים תוכניות מפתות להשקעה.

מגוון ההצעות של הבנקים כולל את כל תחומי ההשקעה הקיימים, החל בקרנות נאמנות עד תוכניות חיסכון. ההבדלים בין הצעותיהם של הבנקים אינם גדולים. כל בנק מציע קצת יותר בתחום אחר. הנושאים העיקריים שבהם עוסקות ההצעות הם:

★ קרנות נאמנות – כל הבנקים מציעים הוזלות בעלות הרכישה של קרנות הנאמנות. מחיר הרכישה המוצע הוא המחיר היסודי ועוד 0.25 אחוזים. ההוזלה של בנק המזרחי קצת יותר משמעותית – מחיר יסודי בלבד. נוסף, „עליכבק" מציעים בנק דיסקונט ובנק המזרחי למחזיקי המניות הבנקאיות המגיעות כעת לפדיון, למכור את מניותיהם בבורסה ללא עמלת מכירה לצורך רכישת קרנות נאמנות.

★ הלוואות גישור – הבנקים מציעים הלוואות גישור ללא ריבית לצורך רכישת תוכניות חיסכון. ההלוואה היא עד 31 באוקטובר 1988. כך מציעים הבנקים הלוואות גישור מוזלות לרכישת קרנות נאמנות או קופות גמל. בנק המזרחי אינו מציע הלוואות גישור ללא ריבית, אלא רק הלוואה מוזלת ל־12 חודש (ריבית פריים + רבע אחוז) לרכישת תוכניות חיסכון.

★ תוכניות חיסכון צמודות מדד – הבנקים מציעים תוכניות חיסכון צמודות מדד לשנתיים עד שש שנים. הריבית השנתית משתנה בין 4.5 אחוזים לשנה (דיסקונט) ל־5.25 אחוזים לשנה (פועלים והמזרחי). נוסף על כך מציעים הבנקים אפשרות לשבור את התוכנית החל בחודש הרביעי מידי חודש (המזרחי, הבינלאומי, דיסקונט), או מידי כמה חודשים (בל"ל הפועלים). הריבית המשולמת לחוסך במקרה של שבירה היא ריבית פריים. (בבנק הפועלים אפשר להגיע לריבית פריים + 2 אחוזים אם השבירה היא לאחר יותר משנתיים).

★ תוכניות חיסכון בעלות ברירה כפולה (דולר/מדד) – תוכניות החיסכון המוצעות הן לתקופה של 3 עד 6 שנים, כאשר בתום תקופת החיסכון מקבל החוסך את הסכום הגבוה מבין שני המסלולים. בתוכניות אלו הריבית המדדית נמוכה יותר ונעה בין 2 ל־3.8 אחוזים בשנה. הריבית הדולרית נעה בין 7 ל־8 אחוזים בשנה.

★ תוכניות חיסכון מיוחדות – לאומי הפועלים מציעים תוכניות חיסכון מיוחדות, בהן יכול החוסך לשנות את מסלול ההצמדה תוך תקופת החיסכון.

תוכנית החיסכון של בנק הפועלים היא ל־6 שנים. כל שנה אפשר להחליף את מסלול ההצמדה בין מדד + 4 אחוזים בשנה, ובין הצמדה לאחד מחמשת המטבעות העיקריים. התשואה המינימלית המובטחת היא הצמדה למדד + 4 אחוזים בשנה. התוכנית מוגבלת לתשואה מקסימלית בת מדד + 6 אחוזים בשנה.

תוכנית החיסכון המיוחדת של בל"ל היא ל־3 שנים, כאשר כל ארבעה חודשים ניתן להחליף את מסלול ההצמדה. המסלולים האלטרנטיביים הם: הצמדה למדד + 4 אחוזים בשנה, הצמדה לדולר + 6 אחוזים בשנה, וריבית פריים + אחוז בשנה. תשואת המינימום לתוכנית זו היא הצמדה למדד ללא ריבית. אין הגבלה על התשואה המקסימלית.

ריבית החובה בבנק הפועלים הנמוכה ביותר בין הבנקים

מאת מפרוד הכלכלי של „דבר"

ההפחתות האחרונות בריבית [illegible] הפעם בצורה לא אחידה הן מבחינת שיעורי ההורדה והן מבחינת מועדי הורדת הריבית.

מרבית הבנקים הפחיתו את ריבית החובה ב־15 בספטמבר ואילו בבנק המזרחי נכנסת הפחתת הריבית לתוקף רק ב־1 באוקטובר. שני בנקים – בנק הפועלים ובנק לאומי – כבר הודיעו על הפחתה נוספת, כאשר בראשון היא תיכנס לתוקף ב־10 באוקטובר ובשני ב־13 בו.

שיעורי הפחתת הריבית גם הם אינם אחידים לבנקים: רק בשניים – הפועלים והמזרחי – עומדים להפחית את ריבית החובה הבסיסית („הפריים"), לאחר תקופה ארוכה מאוד שבה לא שונתה. משמעות הדבר היא שהפחתת הריבית בשני הבנקים האלה תחול על כל הלקוחות העסקיים וכן על לקוחות פרטיים שריבית החובה שלהם מבוססת על ריבית „הפריים", ולא רק על חלק מהלקוחות העסקיים בלבד, כפי שקורה כאשר מפחיתים את מרכיבי ריבית החובה האחרים. בל"ל כבר הודיע שלא יפחית את ריבית „הפריים" ובנק דיסקונט והבנק הבינלאומי טרם הודיעו על הפחתה נוספת בריבית לאוקטובר.

השוואה של שיעורי הריבית החובה בחמשת הבנקים העיקריים מצביעה על כך שבבנק הפועלים עלות האשראי הכוללת ללקוחות עסקיים תהיה הנמוכה ביותר, כמעט ללא יוצא מן הכלל, בהשוואה לבנקים האחרים. עלות זו כוללת את ריבית „הפריים", „תוספת סיכון", תוספת ריבית חריגה ועמלת הקצאת אשראי (ההשוואה נעשתה בשיעורים שונים של תוספת סיכון, שכן העלות הכוללת שבה מתחייב כל לקוח, מושפעת משיעור תוספת הסיכון הספציפית שנקבעת לו על ידי הבנק שלו, בעוד שכל מרכיבי העלות האחרים אחידים לגבי כלל לקוחות אותו בנק).

שעור תוספת סיכון	בנק הפועלים	בנק לאומי	בנק דיסקונט *	בנק מזרחי *	הבנק הבינלאומי *
0.75%	2.9%	3.05%	3.05%	3.20%	3.35%
0.85%	3.0%	3.15%	3.15%	3.30%	3.45%
0.95%	3.10%	3.25%	3.25%	3.40%	3.55%
1.0%	3.15%	3.30%	3.30%	3.45%	3.60%
1.1%	3.25%	3.30%	3.40%	3.55%	3.70%
1.2%	3.35%	3.30%	3.45%	3.56%	3.80%

* טרם הודיעו אם יפחיתו את הריבית פעם נוספת.

וירשובסקי: העסקה עם „שטיחי כרמל" מחזקת דרישתי

מאת אבי שרביט

„הפרסומים על הלחץ שהפעיל שר התעשייה והמסחר אריאל שרון על דירקטוריון „מבני תעשיה" לאישור עסקת הרכישה של מבני „שטיחי כרמל", מחזקים את דרישתי בעבר לביטול מינויו של ח"כ אברהם שפירא ליו"ר ועדת הכספים של הכנסת", אמר אתמול ח"כ מרדכי וירשובסקי מסיעת ר"צ.

מועצת המנהלים של חברת „מבני תעשיה", שהתכנסה בסוף השבוע, המליצה בלחצו של שרון, לאשר את ההצעה לפיה ימכור שפירא את המבנים לחברה תמורת 11 מיליון דולר. ל„שטיחי כרמל" חוב של 5 מיליון דולר ל„מבני תעשיה" על רכישת המבנים וסכום זה יקוזז מהמחיר שתקבל „שטיחי כרמל" בעד מכירת המבנים.

עוד נודע כי קיימים חילוקי דעות לגבי שווי המבנים, שלהערכת שפירא הוא 13 מיליון דולר ואילו להערכת „מבני תעשיה" 11 מיליון דולר.

חוגים כלכליים הביעו תמיהה על החלטת הדירקטוריון, להערכתם אישור העסקה עם „שטיחי כרמל" הוא בניגוד לחוק החברות הממשלתיות, לפיו על החברה לפעול על־פי מניעים עסקיים בלבד. אם יתברר כי החלטה זו התקבלה בניגוד לחוק זה, רשאי שר האוצר, על־פי תשקיף החברה, למנות אדם לניהול החברה או לפיקוח על הנהלתה.

וירשובסקי טען אתמול כי ההחלטה סותרת את טענתו של שפירא כי אינו מנצל את מעמדו להשגת טובות הנאה לחברתו הנתונה בקשיים. וירשובסקי הוסיף כי יש להעביר את הנושא לבדיקת היועץ המשפטי לממשלה.

התקציב השנתי של ביה"ח „בילינסון" 120 מיליון ש"ח

בית החולים „בילינסון" יתחיל לפעול, במסגרת השינויים בקופ"ח וביזור יחידותיה, כיחידה עצמאית בעוד ארבעה חודשים. התקציב השנתי שלו יהיה 120 מיליון ש"ח.

בסיור בבית החולים שערך מנכ"ל הקופה נחום פסה, בקשה הנהלתו להקדים את המועד ל־1.1.89.

בית החולים יהיה רשאי, במסגרת תוכנית הביזור, לפעול עצמאית בתחומי כח אדם, קידום הפניית משאבים וסדרי עדיפויות, פיתוח ושיפוץ.

בית החולים יתן תנופה רבה לאגודת הידידים שבראשה עומד ניסים זוילי כדי להגביר בהרבה את תזרים התרומות.

חמישה מיליון דולר מושקעים בטורבינת רוח

מאת דויד מרשיוב

חמישה מיליון דולר יושקעו בהקמת טורבינת רוח לייצור חשמל ברמת הגולן, האמורה לייצר חמישה מגאוואט. תוך החודשים הקרובים תתחיל הבניה ומניחים כי היא תתחיל לספק חשמל לישובי רמת הגולן באביב 1989.

בימים אלה החליטו להצטרף לקבוצת המשקיעים בתחנת רוח זו קבוצת יזמים, „מיד אינווסט" מהולנד, להשקעות בתחנות כוח, אשר ייצרו חשמל באמצעות אנרגיית־הרוח בגולן. הסכם על ההצטרפות נחתם בימים אלה עם המשקיעים השווייצריים וקבוצת היזמים הישראלית.

הפעילות לייצור חשמל באמצעות טורבינות רוח החלה בעידוד משרד האנרגיה, על ידי אגודת „מי גולן", שהיא בבעלות משקי הרמה עוד ב־1984. ב־1987 הצטרפה לנושא קבוצת יזמים ישראלית בראשות ד"ר צ. מלמד.

בקרוב תתחיל הקבוצה בהקמת טורבינת רוח ראשונה בתל עסמיה [illegible]

שערי קרנות נאמנות

הקרן	מחיר היחידה	מחיר הפדיון
אב	5462.22	5423.36
אבוקה	383.48	376.04
אגוז	295.78	293.78
אגם	112.74	111.98
אדיר	1965.26	1950.94
אדום	154.43	153.82
אופיר	178.82	177.58
אור	454.37	450.44
אורין	126.85	125.86
אורלי	321.44	319.06
אורן	889.20	882.72
אייל	5928.50	5812.38
איריס	—	—
איתן	857.00	850.80
אלון	700.66	695.01
אלמוג	702.63	696.47
אנליסט אג"ח	113.94	112.32
אנליסט גמישה	106.53	104.03
אנליסט מניות	98.20	95.84
אנקור	108.38	99.45
ארז	202.00	200.62
אס	137.34	184.31
אשל	195.34	193.92
אתגר	86.06	85.32
אתרוג	284.75	282.67
בדולח	149.42	148.37
ברוש	553.49	549.49
ברק	486.57	482.75
ברקת	354.20	351.61
גביש	1669.32	1657.83
גבע	125.60	123.80
גורן	498.08	494.86
גיא	115.07	115.40
גיל	5371.05	5347.82
גלית	720.71	718.48
[illegible]	366.41	365.77
[illegible]	540.03	538.28
[illegible]	276.63	274.53
[illegible]	159.61	156.68
[illegible]	805.23	799.59
דליה	628.80	612.69
דרור	389.78	388.79
דקל	357.92	355.35
הדס	415.27	412.20
הילה	446.35	444.32
הדר	607.75	596.98
זהבי	121.35	119.63
זיו	150.37	148.26
זינוק	103.39	101.25
זיק	85.99	82.00
זמיר	428.61	424.89
זהות	189.74	186.07
חליפין	158.67	158.25
חלמיש	227.88	225.50
חן	165.98	168.57
חמד	128.77	127.84
טל	6809.47	6735.25
יובל	505.92	501.64
יהלום	168.28	167.02
ישורון	364.28	360.77
יעלה	—	—
כוכב	295.15	292.55
כחל	135.33	134.14
כלנית	677.96	665.94
כספית	300.50	298.36
כרמל	131.96	129.89
כתר	1269.26	1258.85
לוחם	5050.80	5013.75
למשקיע	188.88	186.68
לשיר	309.98	303.92
לקן	2126.97	2108.81
לשם	429.06	426.13
מבשר	1517.88	1507.84
מבטח	4388.82	4357.76
מגד	—	—
מגן	4078.83	4051.17
מוד	1625.55	1614.46
מורן	905.37	898.73
מנה	26743.10	26526.80
מיתר	1150.63	1142.65
מכלול	95.26	94.61
מעוף	4869.89	4836.56
מעיין	787.90	782.75
מקשה	430.15	427.19
מרווח	138.76	138.28
מרום	1500.27	1490.39
נגה	161.61	159.27
נטף	280.36	278.46
נמל	459.02	452.10
נילי	134.25	132.27
סביון	675.65	663.12
סגולה	149.52	148.40
סלע	419.13	416.34
סמנית	898.69	896.86
ספר	390.38	387.01
ספיר	181.82	181.36
עדיף	—	—
עדית	793.22	787.45
עידן	547.55	539.74
עבר	121.13	120.05
עת	—	—
עמרני	560.68	555.96
ערמון	124.84	123.97
פיא	1688.11	1670.76
צבר	569.57	565.51
צופית	509.70	505.17
צוק	137.44	137.10
צמיד	1254.94	1245.14
צמיחה	546.50	538.56
צמרת	162.09	160.88
צרית	112.87	110.88
קלע	177.92	177.48
קשת	115.40	114.60
רובית	—	—
רימון	149.86	148.79
רקפת	964.38	949.02
רשף	465.21	460.60
שבים	503.63	499.39
שהם	389.95	387.16
שחף	106.93	106.99
שירה	473.61	470.11
שמיר	494.26	480.98
שגב	679.87	674.87
שסק	708.15	703.25
שקד	195.62	194.21
תאנה	251.93	250.12
תדהר	537.91	536.57
תירוש	613.09	608.60
תנופה	118.87	110.00
תפוז	283.69	281.73
תפוח	221.70	220.18
תרשיש	121.67	120.73
תשרי	587.25	582.56

משק עולמי / ביל כספי

הדולר מתחזק – הבנק המרכזי מתערב

הדולר האמריקאי התחזק בשוקי הכספים במשך השבוע האחרון שכן מרבית המומחים מעריכים ששערי הריבית הדולריים יעלו מחדש. ההערכות הללו מבוססות על כמה התפתחויות כלכליות בארה"ב המגבירות את הלחצים האינפלציוניים. כך לדוגמה הגרעון התקציבי של ארה"ב באוגוסט עלה מאוד, ל־33.08 מיליארד דולר.

העליה בגרעון התקציבי לא היה הגורם האינפלציוני היחיד שהיכה את השוק. גם הביקוש למוצרי השקעה עלה מאוד באוגוסט, אפילו ששה אחוזים בחודש אחד. הביקושים הגדולים מיוחסים בחלקם לביקושים של הפנטגון, אך גם עם זאת בנטרלים את הביקושים של מערכת הביטחון של ארה"ב.

הביקושים הדולריים מתונו מאוד בסוף השבוע אך זה לא השפיע על התמונה הכוללת שכן הדולר התחזק. המיתון בביקוש הדולרי בסוף השבוע היה מפני שהבנק המרכזי של ארה"ב מכר כמויות גדולות של דולרים כדי לבלום את עליית שערו של הדולר.

היו משקיעים רבים שגם הם מכרו דולרים כי חששו מהחלטות ישיבת השבע. שבע המדינות במערב מכונסות בברלין ובין השאר דנים שם בדרכים לייצב את שערי המטבעות השונים. זה אומר ייצוב שערו של הדולר.

פרט לעליה בשער הדולר לא היו אירועים חשובים. המרק הגרמני היה המטבע החשוב הכמעט יחיד שהתחזק ביחס לדולר. כנראה שהביקושים ההשקעתיים הגדולים למרקים השפיעו מהעליה בעודף המסחרי של מערב גרמניה, 70.3 מיליארד מרק בשבעת החודשים הראשונים של השנה הקלנדרית – שיא חדש.

השינוי בשער הדולר

מטבע	שער	שינוי שבועי באחוזים
ליש"ט	1.671	+0.4765
מרק גרמני	1.855	−0.8551
פרנק שווייצרי	1.583	+0.2206
פרנק צרפתי	6.3875	+0.4482
גילדן הולנדי	2.114	+0.1184
ין יפני	134.4	+0.2237
דולר קנדי *	0.8178	−0.1469
שקל ישראלי	1.645	+0.0487

* השער ביחס לדולר

שני מפגשים בינלאומיים שהשפיעו

שני מפגשים בינלאומיים של ארגוני קומודיטיס השפיעו מאוד על מחירי הסחורות בשבוע שעבר.

מחיר הנפט העולמי ירד מאוד, בכששה אחוזים בממוצע, במשך השבוע וכל זה בגלל פגישת ועדת המחירים של אופ"ק.

ועדה זו התכנסה ביום ראשון באחד ממלונות הפאר של מדריד במטרה לבלום את ירידת מחירי הנפט. אך העבר הוכיח שחילוקי הדעות בקרב מדינות אופ"ק כה עמוקים עד כי, בדרך כלל, פגישות מעין אלו ממחישות את המבדיל ביניהן, לא את המאחד.

המשקיעים מוכרים נפט כי הם חוששים מהצפת השווקים בנפט ומההשפעה הפסיכולוגית של המחשת הקרעים באופ"ק.

ירידה היתה גם במחיר הקאקאו, גם זה בהשפעת פגישה לא מוצלחת של ארגון הקאקאו העולמי בלונדון. חברי הארגון נפגשו כדי למצוא דרכים לבלימת הירידה במחיר. אך הם לא הצליחו להגיע להסכם ומחיר הקאקאו ירד ל־746 ליש"ט הטונה, שליש ממחירו לפני שנתיים.

ירידה גדולה היתה אפילו במחיר המתכות היקרות. מחיר הזהב ירד לפחות מ־500 דולר. מחיר הכסף מתקרב לרמה של פחות משישה דולרים האונקיה. מחירי המתכות היקרות יורדים בגלל הירידה במחיר הנפט וגם עקב הירידה בלחצים האינפלציוניים במערב אירופה וביפאן. גם התייצבות שוקי הכספים מקטינה את הביקוש ההשקעתי למתכות יקרות וגם זה משפיע בשלילה על המחירים.

מחירי הקומודיטיס

זהב (אונקיה)	394.20	דולר
כסף (אונקיה)	6.167	דולר
פלטינה (אונקיה)	480.90	דולר
נחושת (טונה)	1474.5	ליש"ט
אלומיניום (טונה)	1390	ליש"ט
קפה (טונה)	1129.5	ליש"ט
סוכר לבן (טונה)	246.5	דולר
גרעיני חיטה (בושל)	4.2675	דולר
כותנה (ליברה)	0.5094	דולר
נפט ברנט (חבית)	13.40	דולר
נפט דובאי (חבית)	11.66	דולר

צפויה עליה בשערי הריבית

בבריטניה ממתינים לעליית שערי הריבית בעקבות העליה בשיעור האינפלציה השנתית באוגוסט ב־5.4 אחוזים, שיא שלא היה כמותו 30 חודש.

גם בארה"ב יש הערכה ששערי הריבית הדולריים עשויים לעלות בקרוב שכן הגרעון התקציבי באוגוסט עלה ב־33.08 מיליארד דולר. גם העליה בביקושים משפיעה: מעלה את הלחצים האינפלציוניים ומעוררת חששות על עליה קרובה בשערי הריבית.

במשך השבוע היו שערי הריבית במרכזים האחרים של העולם יציבים, אך היתה זו יציבות על תנאי. אם שערי הריבית בבריטניה וארה"ב ישונו, סביר להניח שגם במערב גרמניה, ביפאן ובשווייץ ובעוד מרכזים יעלו.

אך בינתיים, כאמור, יש יציבות. מומחים בגרמניה סבורים שהבנק המרכזי יעשה מאמצים כדי לבלום כל עליה בשערי הריבית בגרמניה שכן הממשל בבון מעוניין בעליית הצמיחה.

אם הערכה זו נכונה, שערי הריבית בגרמניה לא יעלו, גם אם יעלו בניו־יורק, בלונדון ובטוקיו; אם שערי הריבית לא יעלו בגרמניה, הם גם לא יעלו בשווייץ, באוסטריה ובהולנד.

שערי ריבית דולריים

ריבית בסיסית (PRIME)	10
ריבית לנכיון שטרות	6.5
ריבית לקרנות פדרליות	8
ריבית ליבור תלת־חודשית	8.63

ריבית ליבור – תלת־חודשית

ליש"ט בריטית	12.44
מרק גרמני	5.52
פרנק שווייצרי	3.81
גילדן הולנדי	5.68
ין יפני	5.06

איראן רוצה למכור חלקה ב„קרופ"

לפני מלחמת העולם הראשונה והשנייה נחשבה חברת „קרופ" לגדולה והחשובה בגרמניה. אך באחרונה מעמדה הלך וירד. ב־1974 חייב מעמדה הכספי הרעוע את הבעלים למכור כרבע מהחברה לשאה האיראני תמורת 1.4 מיליארד מרק.

היתה זו אחת ההשקעות הפחות מוצלחות של השאה. מאז ירד עוד מעמדה של „קרופ" ואין זה מפתיע שחומייני רוצה למכור את המניות שלו בחברה.

להשוואה הרי מספרים על החברות הגדולות של גרמניה. מחזור המכירות של „קרופ" ב־1987 הגיע ל־14.1 מיליארד מרק. המחזור של חברת „בנץ", החברה הגדולה במערב גרמניה, הסתכם ב־67.5 מיליארד מרק. לפני 20 שנה היה היחס הפוך.

מומחים מעריכים שההפסד של איראן מהיצוא הכנסות אלטרנטיביות ב־14 השנים האחרונות מסתכם בכמיליארד דולר, אך זה לא הכל.

אם איראן תמכור את מניותיה, היא תקבל רק כ־700,000 מרק. אם היא תחזיק בהן, עליה להשקיע עוד כמיליארד מרק. הנהלת הקונצרן מעריכה שכדי להבריא אותו יש להשקיע כארבעה מיליארד מרק בציוד ובמחקר בחמש השנים הקרובות.

חופה

ריפוי והרגיה

ירושלים

אילת

ריפוי והרגיה

הכרזות

שוק המציאות

זיפות גגות

פוליש ונקיון

הכרזות

נרשמו לנישואין

ריפוי והרגיה

רהיטים

מקררים

מכונות כתיבה

הלוואות

מכוניות

רוצים לקנות

דירות מרוהטות

הצעות עבודה

קורס לסוכני ביטוח

נפתח ב־17.10.88 — 27.10.88

לנשים וגברים. מעל גיל 25 ומעלה

הקורס יערך בת"א

ראובן – 052־541946

יעקב – 052־541047

هكذا من الاصل

„יד ביד": רופאים המליצו לשלוח חולים לחו"ל לפני מיצוי של כל האפשרויות

מאת ארנון מגן, סופר „דבר"

בעת האחרונה היו מקרים שרופאים בישראל המליצו לשלוח חולים שבטיפולם לחו"ל כדי שיעברו שם את הניתוח הדרוש, עוד לפני שמיצו כל האפשרויות בארץ. בהאשמה זו יצאה שלי השן, יו"ר האגודה „יד ביד" המטפלת, בעזרת ה„קרן להצלת חיי אדם", בגיוס הכספים לניתוחים של ישראלים בחו"ל. היא הוסיפה, כי זו מגמה הפוכה למגמה שרווחה בעבר, של הפניית החולים לחו"ל במועד מאוחר מדי, לפעמים עד כדי כך שהחולים הגיעו לחו"ל כאשר לא עוד אפשר היה להצילם.

במסיבת עיתונאים שנערכה אתמול בבית סוקולוב בתל־אביב מסרו השן והרצל ברוק, מתנדב ותיק הפעיל באגודה ב„יד ביד", כי מאז הקמת הקרן במאי אשתקד, נתנה האגודה סיוע כספי ל־88 חולים. 13 מהם מתו אם לפני שהספיקו לנתחם, אם תוך כדי הניתוח ואם לאחריו. הניתוחים העיקריים היו השתלות כבד, השתלת מוח עצם, ניתוחי ראש מיוחדים וניתוחי לב מיוחדים בילדים. 31 חולים נוספים פנו לאגודה ונדחו, בגלל סיבות שונות: היעדר אישור ממשרד הבריאות, אנשים שנסעו במימון עצמי, אנשי צבא שהטיפול בהם ממומן על־ידי צה"ל, ועוד.

ראשי הקרן הצליחו לאסוף מאז הקמתה תרומות בסך 3.7 מיליון ש"ח – במוסדות, אצל תורמים פרטיים, באמצעות ועדי עובדים במקום העבודה של החולה, וכו'. 3.2 מיליון ש"ח הועברו לידי הנזקקים והעודף של כחצי מיליון ש"ח ישמש כרזרווה לשליחת אנשים נוספים לניתוחים בחו"ל.

ראשי „יד ביד" הדגישו, כי הם מטפלים רק באנשים שקבלו אישור ממשרד הבריאות כדבר הצורך לנתחם בחו"ל וגם זאת רק לאחר בדיקה מדוקדקת של מצבם הסוציאלי, המשפחתי וכו'. היא מממנת רק את טיסתם של החולה עצמו ושל בן משפחה אחד (ובשעת הצורך – גם של רופא־מלווה) ואת הוצאות הניתוח והאשפוז, אבל לא את הוצאות השהות בחו"ל.

„דעתנו היא, כי גם המשפחה צריכה לשאת בחלק מן הנטל הכספי", אמרו הדוברים והוסיפו, כי המימון ניתן רק תמורת קבלות ואין אפשרות, כפי שקרה לפעמים בקרנות אחרות, אזוריות או מקומיות, שהממנות „ירוויחו" מן הניתוח שלו ולא יחזיר עודפים שנשארו.

חשן מסרה עוד כי בית־החולים בחו"ל שבו ייעשה הניתוח נבחר על־ידי הרופא־המטפל או על־ידי ועדה של משרד הבריאות. „יד ביד" אינה מוסמכת להתערב בכך, אבל היא משתדלת להשפיע ולהפנות ככל האפשר חולים למדינות אירופה, במקום לארה"ב, בגלל הפרשי המחירים העצומים. למשל, השתלת כבד בפיטסבורג שבארה"ב עולה 267,000 דולר, בעוד אותו ניתוח עצמו בלונדון עולה 40,000 עד 50,000 ליש"ט (כ־90,000 עד 100,000 דולר). יחס כזה, של 2:1 עד 3:1, קיים גם לגבי ניתוחים אחרים, ולכל הדעות רמת הטיפול באירופה אינה נופלת מזו שבארה"ב. באחרונה גם הופנו חולים, הזקוקים להשתלות כבד, מבריטניה לבלגיה, משום שהחוק הנהוג בבלגיה מקל על השגת שתלים מנפטרים.

דבורה שבים, ישראלית היושבת בבריסל והמקדישה את כל עיתותיה לישראלים העוברים ניתוח בבית החולים שם ולבני משפחותיהם, ספרה כי חלק מבני המשפחות לא הסתפקו במימון שהעמידה לרשותם הקרן, או שהיו מנצלים את השהות בחו"ל לעריכת טיולים. הקרן מצידה עושה כמיטב יכולתה כדי להפנות את כספיה רק לצרכים החיוניים המתבקשים מן הניתוח, הטיפול וכל הכרוך בהם.

בל"ל: ההכרעה נדחתה ליום ראשון הקרוב

מאת סופר הכלכלי של „דבר"

ישיבת מועצת המנהלים של בנק לאומי, שהיתה אמורה לדון אתמול בהתפטרותה, נדחתה ליום ראשון הקרוב לאחר שלא נמצא קוורום לקיום הישיבה.

תקנון בבנק קובע כי קיום חוקי של ישיבות הדירקטוריון יתכן בהשתתפותם של שבעה חברים לפחות. אתמול התברר כי מרבית מחברי הדירקטוריון שוהים בחו"ל ולכן החליטו לדחות את ישיבתו ליום ראשון הקרוב, כאמור.

מאחורי הקלעים נמשכים בינתיים הבירורים על הדרך האותה להביא לסיום תפקידו של הדירקטוריון וכיצד להבטיח התפטרות הרמונית של חבריו, כולל נציגי הציבור בו.

פנייה לשטרית

יקיר צור, סופר „דבר", מוסיף: חוג תפנית במפלגת העבודה קורא לפרופ' שמעון שטרית, שלא להתפטר מתפקידו בדירקטוריון כדירקטור מטעם הציבור לאור הפרסומים האחרונים על כוונת ועדת הבדיקה של הרשות לניירות ערך לתבוע לדין פלילי את המנהלים בעלי החזונים האישיים, בעקבות תלונתו של פרופ' שטרית. חוג תפנית קורא למפלגת העבודה לתמוך במאבק הציבורי של פרופ' שטרית.

התמוטט גשר לוינסקי בת"א – פקקים גדולים

(ע). – גשר הולכי הרגל מול סמינר לוינסקי, בכביש יפו־תל־אביב, התמוטט אתמול בצהריים וגרמו פקקי תנועה גדולים.

משאית שנשאה מטען חריג חלפה מתחת לגשר, המטען פגע בו בעוצמה וגרם את התמוטטותו. כוחות גדולים של משטרה מיהרו למקום ווסתו את התנועה.

ער"ן הוזמנה לסמינר בינלאומי בגדנסק

(ע). – אגודת ער"ן (עזרה ראשונה נפשית בישראל) הוזמנה על ידי האגודה המקבילה בפולין להשתתף בסמינר בינלאומי שייערך בקרוב בגדנסק, בחסות האגודה לעזרה ראשונה נפשית בטלפון הבינלאומית.

הפסיכיאטר פרופ' יוסף זהר, מאוניברסיטת תל אביב וראש המרפאה הפסיכיאטרית ב„איכילוב", ירצה על פעילות האגודה הישראלית.

נדחה ערעור הנאשם בסחיטה ממיכאל שטראוס

(ע). – בית המשפט העליון דחה השבוע את ערעורו של הדר"כן שמעוני, שהורשע בסחיטה באיומים ממיכאל שטראוס, בעל „מחלבות שטראוס" בנהריה. בית־המשפט המחוזי בתל־אביב גזר על שמעוני חמש שנות מאסר בפועל, ונשיא בית־המשפט העליון מאיר שמגר הוליס שלא להקל בעונש.

התביעה טענה, כי שמעוני איים להרעיל את מוצרי „שטראוס" ברעל קוטל עשבים. הוא דרש מבעל המחלבות תשלומים בסך 200,000 ש"ח שיימסרו לו [illegible]. איומו הניח ראשי עכברים במיכלי יוגורט [illegible]. שמעוני נתפס לאחר מירדף.

פרקליטתו של שמעוני, עו"ד יוכי ויינריב, טענה שמצבו הנפשי של שמעוני קשה והוא עובר טיפולים פסיכולוגיים לשיקום.

השופטים שמגר, שלמה לוין ודב לוין אומרים בפסק דינם, כי אין מקום למסקנה שקשייו האישיים בחיי נישואין היו יוצאי דופן במידה היכולה להסביר את מעשיו. "אין המדובר בנסיבות היכולות לשמש כעילה להקלת העונש", אמרו השופטים וציינו כי על־פי המקובל יישקלו מאמצי השיקום של שמעוני כאשר יעלה עניינו בפני ועדת השחרורים של שירות בתי הסוהר.

קשר משפחתי: נסיון סחיטה מיהלומן אמיד

מאת נתן רועי, סופר „דבר" לענייני משטרה

היחידה המרכזית במשטרת מחוז תל־אביב פענחה פרשיית סחיטה חמורה: שלושה מבני משפחה מגבעתיים ניסו לסחוט באיומים יהלומן מהרצליה־פיתוח. הם נעצרו שלשום והובאו אתמול בפני שופט שלום בתל־אביב.

אייל דורון (23), יובל דורון (24) ואבי דורון (30), חשודים כי החל ב־20 בספטמבר 1988 פעלו בצוות וניסו לסחוט באיומים 1,1 מיליון דולר מאיש עסקים אמיד מהרצליה פיתוח ששמו נאסר לפרסום. עשו זאת תוך השמעת איומים טלפוניים תכופים. בשלב מסוים, בלילה שבין 22 ו־23 בספטמבר, הם השליכו רימונים חיים לחצר ביתו של המתלונן אך לא הוציאו את הנצרות.

שלשום עצרה המשטרה את יובל ואייל בעת טלפון בגבעתיים שממנו טלפנו לקרבנם. מיד לאחר מכן נעצר אבי דורון. כן נעצרה לילך גלאון (22) שהוחשדה בהחזקת סם.

פקד רחמים כהן, בא כוח המשטרה [illegible] ביחידה המרכזית, אמר בבית המשפט כי בפרשה זו צפויים מעצרים נוספים. בית המשפט עצר את האחים ל־10 ימים.

הרצח בבת ים כנראה על רקע רומנטי – מעריכה המשטרה

מאת נתן רועי, סופר „דבר" לענייני משטרה

הרצח שאירע שלשום בבית משפחת סעתי בבת־ים בוצע כפי הנראה על רקע רומנטי. שופט בית המשפט השלום בתל־אביב, יצחק בראל, האריך אתמול את מעצרו של פליקס סבג בשלושה ימים. מעצרו של קטין, חשוד נוסף בפרשה, הוארך ב־10 ימים בדיון שנערך בדלתיים סגורות.

מפקח אהרון דן, ראש צוות החקירה במפלג התשאול ביחידה המרכזית של משטרת מחוז תל־אביב, הגיש לשופט מסמך חסוי הקושר לדבריו את החשוד סבג, גיסה של עמליה סעתי – שרעייתו עדינה סבג נהרגה ב־5 בנובמבר 1984 בהתפוצצות רימון במכוניתה – לרצח. מאוחר יותר הובא הקטין לדיון בהארכת מעצרו בדלתיים סגורות כחשוד ברצח עצמו.

המשטרה הגדירה אתמול את הרקע למעשה כרקע רומנטי. רונית סעתי, בת 23, נרצחה ביום שישי בבית אמה שברחוב בן ציון ישראל 18 בבת־ים. האם, עמליה, גרושה בת 41, נמצאה במצב קשה באחד החדרים דקורה בכל חלקי גופה. היא מאושפזת בתל השומר במצב קשה.

במהלך הדיון אמר בא כוח המשטרה כי הרצח הוגדר ל"רצח כפול" הדגיש את תמונת החשודים. בא כוחם של החשודים, עו"ד משה אלוני, הכחיש בבית המשפט את גרסת המשטרה כי האם עמליה מתה. מפציעה הודיע כי היא ממשיכה להיות במצב קשה בבית החולים.

הבלשים בודקים אם קיים קשר בין הרצח שלשום למותה של עדינה סבג מהתפוצצות הרימון.

ביהמ"ש הורה לפתוח את „אליאנס"

מאת אבי שוברט
האודה ורצקי,
סופרי „דבר"

נשיא בית המשפט המחוזי בתל־אביב, ד"ר אליהו וינוגרד, הורה אתמול על פתיחת מפעל הצמיגים „אליאנס" בחדרה שנסגר לפני כארבעה וחצי חודשים. מנהל המפעל, ינון עזרוני, אמר אתמול לסופר „דבר" כי בעקבות ההוראה הוא פועל לפתיחת המפעל בהקדם האפשרי.

בגיב המפרק, עו"ד ישראל קנטור, הציג בפני השופט וינוגרד בסוף השבוע את ההסדרים המאפשרים את הפתיחה לפיהם קונצרן „כור" הביע נכונות להעביר למפעל 6 מיליון דולר כבר עתה ו־4 מיליון במהלך שלושת החודשים הקרובים. בכך יעמיד הקונצרן 10 מיליון דולר הנדרשים לתפעול השוטף של המפעל על־פי תוכנית ההבראה שגיבש המפרק הזמני עו"ד עמרם בלום. שלושת הבנקים: לאומי, פועלים ודיסקונט, יעמידו 8 מיליון דולר כקו אשראי למפעל.

על־פי תוכנית ההבראה, חידוש העבודה יביא להחזרתם של 750 עובדים מתוך 1050 שעבדו לפני שנסגר.

השופט וינוגרד ציין כי הדיון על גובה פיצויי הפרישה לעובדים יהיה רק לאחר חידוש העבודה.

תוכנית ההבראה

עיקרה של תוכנית ההבראה ב„אליאנס" הוא פיטורי כ־250 עובדים. קונצרן „כור" התחייב לממן את הפעלת „שמשון" בסכום חודשי של 250,000 דולר. „כור" גם יעמיד לתקופת הפירוק ערבויות בסכום מצטבר של שישה מיליון מתוכם שני מיליון ערבויות בנקאיות.

תוכנית ההבראה מתבססת על תוכנית כלכלית של חברת „גיזה" שבניהולם של זאב הילדמן וצבי שכטר. התוכנית הוגדרה על ידי השופט וינוגרד כמאפשרת תפעול המפעל לשם הבראתו והעלאתו מחדש לפסים כלכליים ורווחיים. לפי קביעת השופט מבוססת התוכנית על תחזית כלכלית הזהירה שנבחנה על ידו ונראה לו שאפשר לסמוך עליה כתחזית מציאותית, בתנאי שכל הגורמים ימלאו את מה שקבלו על עצמם.

פלאטו שרון טוען בביהמ"ש: כל התמונות בביתו מזויפות

(ע). – [illegible] שמואל פלאטו שרון מיליוני דולרים, פנה אתמול לבית המשפט המחוזי בתל אביב בבקשת רשות להגיש תלונה במשטרה נגד פלאטו בשל הפרת צו בית המשפט.

עו"ד חורש, שמונה על ידי בית המשפט לכונס נכסים על תמונות וחפצי אמנות בביתו של פלאטו, טוען כי פלאטו, למרות צו עיקול של בית המשפט, מכר פסל יקר ותמונות אשר הצו הוטל עליהם, ובכך הפר אותו.

בעדותו אתמול הצהיר פלאטו כי מכר את הפסל בתום לב ולא ידע כי צו העיקול חל עליו. לדבריו אינו זוכר לפני [illegible] בהתייחסו לטענת הבנקים כי עבר תמונה [illegible] בביתו תמונה מזויפת, טען פלאטו כי כל התמונות שבביתו מזויפות.

[illegible] כך שהתמונה בת מחבר לא היתה מקורית. עו"ד חורש טען כי ברשימות הרישומים המצויים בכיסם מצויין כי המחבר תמונה אוריגינלית. פריטי אמנות אחרים הנמצאים ברשימתו הוכחו המסגרו לגלריה בגרסה. פלאטו הכחיש את הטענה והזמין את הכונס לביתו כדי להיווכח באמיתות גרסתו.

עם תום הדיון נסעו חורש ופלאטו אל ביתו של האחרון בסביון כדי לבדוק את גרסתו של פלאטו. השופטת הדסה בן עתו קבעה כי רק לאחר שדו"ח הבדיקה של הכונס יובא לעיונה, תחליט אם לאשר לחורש להגיש תלונה במשטרה נגד פלאטו.

ההרשמה לבגרות עד 9 באוקטובר

לשכת דובר משרד החינוך מסרה אתמול כי בשל תופעת הסוכות החליט להאריך את ההרשמה לבחינות הבגרות במועד חורף תשמ"ט. ההרשמה לא תסתיים ב־29 בספטמבר, כפי שפורסם תחילה, אלא ב־9 באוקטובר, כדי לאפשר לכל המעוניינים להירשם לבחינה במועד.

„הנה המשיח שישים קץ לרדיפות נגדי"

שלמה עמר מתאר תחושתו לקראת הפגישה עם אזולאי בפגישה הלילית

(ע). – „איני יכול להביע במלים בהירות את התחושות שהיו לי לקראת הפגישה. חשבתי לעצמי: הנה בא המשיח אשר ישים קץ לרדיפות ולעלילות נגדי ויתן תשובה נחרצת לכל המעלילים למיניהם" – כך העיד אתמול ח"כ שלמה עמר, אחד מנאשמי פרשת „הפגישה הלילית" עם חידוש המשפט בבית המשפט המחוזי בתל אביב.

בכוכור הייבה השופטת שרה סירוטה את הנאשמים בפרשה: עמר, עורכי הדין רם כספי, יגאל ארנון ושרגא בלור, החוקרים הפרטיים אהרון יקים ואביטל למברסקי, ואיש אגד יוסי הוכמן, להשיב על ההאשמה המיוחסת להם בכתב האישום.

לטענת התובעת, עו"ד מרים רוזנטל, הטרידו הנאשמים את עד התביעה הראשי אלברט אזולאי בכך שניסו „לשכנע" במהלך פגישה במשרדו של עו"ד ארנון, לחזור בו מגרסתו שהתפרסמה ב„ידיעות אחרונות". אזולאי טען כי עמר ניסה לשחד אותו כדי שיסדיר לו שירות מילואים בישראל ולא בלבנון.

הנאשמים טענו כי אין צורך להשיב על האשמה מפני שהתביעה לא הצליחה להוכיח שבנסיון השכנוע של אזולאי היתה הטרדה. לאחר שהשופטת דחתה טענה זו החל אתמול השלב המכריע של המשפט שבו ישמעו עדויותיהם של הנאשמים.

ראשון נקרא להעיד עמר. הוא טען בעדותו כי מעולם לא הכיר את אזולאי. בהתייחסו לשירות המילואים שלו במחנה „גיבור" ליד קריית שמונה אמר כי לא הכיר איש מן הסגל הצבאי במחנה וזו היתה פעם ראשונה בה עשה שירות מילואים שם.

פרקליטו, עו"ד מיכאל קירש, שאל אם היה לו חלק בהחזרתו של אזולאי לעבודה באגד. עמר השיב בשלילה. בקשר לפגישה במשרדו של עו"ד ארנון סיפר כי הוסכם מראש לא להגיש נגד אזולאי תביעת דיבה על הכתבה שהתפרסמה בעיתון בתנאי שיאמר את האמת באותה פגישה. לדבריו קיבל הוראה מפורשת מעו"ד כספי לא לפצות פה במהלך הפגישה, גם אם ירגיזו אותו, וכך אומנם היה.

השופטת סירוטה שאלה מה היו ציפיותיו מן הפגישה. עמר השיב: „לו יכולתי להכניס את בית המשפט לתחושות ולרגשות שהיו לי, זה היה מסביר היטב את הכל. אזולאי היה בעיני המשיח, הבא לומר את האמת ולשים קץ למסע הרדיפות והעלילות נגדי, ממש ריחפתי מאושר כאשר ידעתי כי הנה האמת יוצאת לאור ותינתן תשובה לכל המעלילים למיניהם".

לדבריו, המתינו כשעה וחצי לבואו של אזולאי, שהגיע ממש בקצה הי90, לפני שהחליטו להתפזר. עמר מתאר את השתלשלות העניינים: „בכפו פתח ואמר: 'אני לא מעלה על הדעת שמישהו לא יאמר את האמת'". לדברי עמר, האווירה היתה רגועה ותינוחה ללא דברים חריגים יוצאי דופן. אזולאי דיבר בשקט ודבריו לא נקטעו. „הוא הביע את דעתו בצורה חופשית ואני אפילו לא צייצתי. עישנתי סיגריה אחת אחרי השניה מתוך ציפייה מתוחה למוצא פיו של אזולאי".

עמר טען עוד כי אזולאי אמר, בטרם החל את דבריו, כי הוא מצטער על כל מה שקרה ולא נעים לו לשבת מול עמר. „ברגע שאזולאי אמר כי הוא נחקר במצ"ח, הפסיק עו"ד ארנון את הפגישה וכולם התפזרו. עולמי חרב עלי. הרגשתי מרומה וכמי שפספס את ההזדמנות. חזרתי לביתי בהרגשה של מפח נפש", תיאר עמר את הרגשתו.

הוא סיפר כי נפגש עם שר הביטחון במליאת הכנסת כדי לברר מה קורה עם בקשתו שיורה על חקירת ההאשמות שהוטחו בו בכתבה, בטענה שזו עלילה וכדי להעמיד לדין את האחראים להפצתה. „שר הביטחון אמר לי: 'עד שתקבל תשובה למכתבך, אין לי בשבילך כל דבר חדש'".

בחקירתו על ידי עו"ד דן אבי־יצחק, פרקליטו של עו"ד ארנון, אמר עמר כי הרושם שלו לגבי הפגישה הלילית היה שאזולאי מבקש לחזור בו ולתקן את גרסתו. הוא סיפר כי אזולאי היה זה שסיים את הפגישה.

בחקירתו על ידי התובעת עו"ד רוזנטל טען עמר כי הנאשמים למברסקי ויקים הם חבריו הטובים, מעולם לא היו החוקרים האישיים שעבדו בשבילו והוא לא שילם להם אף אגורה בעד איסוף החומר נגד אזולאי, למרות שלטענת התביעה הוא זה שפנה אליהם לעבודה זו.

עמר אמר כי הצד הקפקאי בפרשה זו הוא שהעלילה הובנה על ידי אזולאי ובסופו של דבר „אנו נמצאים בתרכזה של סערה שאין לנו יד בה".

השופטת הקשתה: „לשם מה היה צורך בקיום הפגישה? מדוע לא לקחתם את אזולאי לחקירה במשטרה כדי שיאמר שם שהוא חוזר בו מגרסתו?" עמר השיב כי הדבר לא עלה בדעתם.

היום יתחדש המשפט ואל דוכן העדים ייקראו החוקרים הפרטיים למברסקי ויקים.

נושא השלום בכינוס הנוער הבינלאומי ברמת גן

מאת נתן רועי, סופר „דבר"

כינוס הנוער הבינלאומי לרגל מלאת 40 שנה למדינת ישראל, נפתח אתמול בכפר המכביה בנוכחות שר החינוך יצחק נבון וראש עיריית רמת גן אורי עמית.

מולי דור, יו"ר הוועדה לחינוך חברתי, נוער וספורט בעירייה, אמר ל„דבר" כי מטרתו העיקרית של כינוס זה היא „ביסוס קשרי הידידות בין קבוצות הנוער המשתתפות והעמקת התודעה וההבנה של הנוער בערכים ובנורמות של המדינות המיוצגות בכינוס תוך עידוד נכונותו ליטול חלק בפעילות משותפת, בונה ומקרבת את תהליך השלום בעולם".

בתוכנית סדנאות, משחקי סימולציה ודיונים בשלושה נושאים מרכזיים: תרומת הנוער לדמוקרטיה ולשלום בעולם; התפתחות מדעית וטכנולוגית בשנות ה־2000 מנקודת מבטו של הנוער; סגנון החיים ותרבות הפנאי של הנוער.

דור הוסיף כי עם תום הכינוס יסיירו הנערים בארץ. במשך כל תקופת שהותם כאן הם יתארחו בבתיהם של בני נוער ברמת גן.

לחברינו **רחל ומשה כהן**

ברכת מזל טוב

בהגיע הנכד **עוז**

למצוות

בית „דבר"

הודעה לצרכני החשמל

חברת החשמל מבקשת להודיע לציבור צרכניה כי לרגל חופשה מרוכזת בחג הסוכות

לא תתקיים קבלת קהל במשרדי החברה מיום ראשון, י"ד בתשרי, תשמ"ט (25.9.88) עד יום שני, כ"ב בתשרי, תשמ"ט (3.10.88) ועד בכלל.

כל השירותים להבטחת אספקת חשמל סדירה לצרכנים וכן הטיפול בתקלות יפעלו כרגיל.

צרכנים החייבים לפרוע חשבונותיהם בקופות החברה (ולא בבנקים), יוכלו לשלם במשרדי החברה מיום רביעי 28.9.88 ועד יום ששי 30.9.88 ועד בכלל.

מזמיני חיבורים למערכת אספקת החשמל יוכלו לשלם במשרדי החברה ביום ששי 30.9.88.

אנו מבקשים מהצרכנים להקפיד על תשלום חשבונות החשמל במועדם

בברכת מועדים לשמחה
חברת החשמל ועובדיה

חברת החשמל לישראל בע"מ

חוק התכנון והבניה תשכ"ה 1965
הועדה המקומית לתכנון ולבניה תל־אביב־יפו
הודעה לפי סעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה 1965

הרינו מודיעים בזאת כי הוגשה לועדה המקומית לתכנון ולבניה תל־אביב־יפו בקשה ליתן אישור להקלה לתוספת בניה קומה קומת עמודים מרפסות פתוחות מחוץ לקו הבנין, העברת אחוזים מקומה לקומה וקולט שמש על הגג העליון ברחוב ריינס מס' 255 תיק בנין 255־187.

בעל קרקע או בנין או המחזיק בהם שיש לו התנגדות להוצאת היתר/אישור הנ"ל במקום זה רשאי להגיש לועדה המקומית לתכנון ולבניה תל־אביב־יפו, שד' בן־גוריון 68, את התנגדותו המנומקת ולציין כתובתו המדוייקת וטלפון.

ההתנגדויות תתקבלנה במשך 14 יום מתאריך פרסום מודעה זו ותובאנה לדיון בפני הועדה הנ"ל.

י. [illegible]
סגן ראש העיריה
יו"ר הועדה המקומית לתכנון ולבניה תל־אביב־יפו

חוק התכנון והבניה, התשכ"ה – 1965
„מרחב תכנון מקומי חיפה
הודעה בדבר אישור
שינוי תכנית מתאר מקומית

נמסרת בזה הודעה, בהתאם לסעיף 117 לחוק התכנון והבניה, התשכ"ה – 1965 כי הועדה המחוזית לתכנון ולבניה, מחוז חיפה, החליטה לאשר, באישור שר הפנים, שינוי תכנית מתאר מקומית הנקרא:

„תכנית מס' חפ/1135 ה' – בטול דרך מס' 963 בשכונת דניה",

המהווה שינוי לתכניות הבאות:
חפ/1135 – דניה הכרה לפיתוח בניה – עיר בנים על הר הכרמל.

מקום התכנית: שכונת דניה, הר הכרמל.

הודעה על הפקדת שנוי התכנית פורסמה בילקוט הפרסומים מס' 3507, התשמ"ח, עמוד 446.

השינוי האמור, בצורה שבה הועדה המחוזית אישרה אותו, ביחד עם התשריט המצורף אליו, הופקד במשרדי הועדה המחוזית האמורה וכן במשרדי הועדה המקומית לתכנון ולבניה, חיפה, וכל המעוניין רשאי לעיין בו, ללא תשלום, בימים ובשעות שהמשרדים האמורים פתוחים לקהל.

משה גלזר
יושב ראש הועדה המחוזית לתכנון ולבניה, מחוז חיפה
י' באלול התשמ"ח
30 באוגוסט 1988

לחברנו מאיר שרון
אתך באבלך במות
אביך ז"ל
בנק הפועלים בע"מ
ההנהלה והעובדים

אנו אבלים על פטירתו של יקירנו החבר
דניאל ליליה ז"ל
ההלויה התקיימה אתמול, יום שלישי ט"ז בתשרי תשמ"ט 27.9.88 במושב בארטוביה.
בתו וחתנו: יהודית ודני הולך
נכדיה: ארז יפעת ושחר
חברי מושב בארטוביה

לחברתנו פנינה קרינגל
איתך באבלך במות
אמך ז"ל
חברת ישראכרט בע"מ
ההנהלה והעובדים

בכאב עמוק אנו מודיעים על פטירת ראש משפחתנו
צבי רכס ז"ל
ההלויה תערך היום, יום ד' י"ז בתשרי 28.9.88
בבית העלמין בעין־הורד [illegible] בשעה 2.00.
[illegible] ב־12.00.
לאה רכס

יחד עם המשפחה אנו אבלים
על מותו של חברנו
שמואל כהן ז"ל
עובד הבנק בגימלאות
בנק הפועלים בע"מ
סניף כפר ציון
ההנהלה, העובדים והגימלאים

יחד עם המשפחה אנו אבלים
על מותה של חברתנו
טינה בר שלום ז"ל
עובדת הבנק בגימלאות
בנק הפועלים בע"מ
סניף תלפיות ירושלים
ההנהלה, העובדים והגימלאים

לחברנו משה בן־נריה
איתך באבלך במות
אמך ז"ל
בנק הפועלים בע"מ
סניף קרית־נורדאו
ההנהלה והעובדים

לחברתנו שושנה עזאני
איתך באבלך במות
אמך ז"ל
בנק הפועלים בע"מ
סניף בוהדים
ההנהלה והעובדים

למשפחת יעקבי,
משתתפים בצערכם על מות
יצחק יעקבי ז"ל
עובדנו הותיק
בית „דבר"

מזועזעים וכואבים את מותו של חברנו וידידנו היקר
מראשוני עובדי „דבר"
יצחק יעקובי ז"ל
המשתתפים באבלה של חברתנו
ציפורה ומשפחתה
חיה ושלמה אנגל
כפר סבא

עם גדעון רכס ומשפחתו
אתכם באבל על מות האב
צבי רכס
ההלויה תתקיים בעין הורד מאוחד היום, יום רביעי י"ז תשרי תשמ"ט 28.9.88 בשעה 14.00
בית עין הורד מאוחד

משתתפים בצערכם הכבד
במות האדם היקר והחביב
משה (מוריס) אוחנה ז"ל
המקום ינחם אתכם עם שאר אבלי ציון וירושלים
אהרן ושושנה באומגרטן
רמת־גן

דבר היום

חצי ועידה, חצי פרידה

חודש וחצי לפני הבחירות לנשיאות האמריקאית, ניקה שלשום רונלד רייגן את המגירה המזרח־תיכונית של שולחנו, צרר את תכולתה – ובמקום להעבירה לגנזך התיקה למשמרת ליורשו ולשר־החוץ הבא. במיפגש עם שר־החוץ שמעון פרס ועיסמת עבדל מגיד ובהתייחסות לסכסוך הישראלי־ערבי בנאום־הפרידה שלו מהעצרת הכללית של האו"ם קבע רייגן קווים לעזבונו האזורי של הימשל.

הפגישה המשולשת (במובן המדינתי) או המרובעת (במובן האישי, כי המשתתף הבכיר הנוסף בה היה שר־החוץ ג'ורג' שולץ) היתה בעיקרה הצהרת כוונות. כדרך לציון עשור לוועידת קמפ־דייוויד היתה זו פגישת־מחזור משונה, שהרי השתתפו בה יורשיהם הפוליטיים של ג'ימי קארטר ומנחם בגין והדיפלומט שלא נודע בימי אנואר סאדאת כלהוב לשלום עם ישראל. בכך השתקפו התמורות שנתגבשו בקמפ־דייוויד ולצידן אלה שהתחוללו מאז: שלום ישראלי־מצרי שלא התרחב הרבה מעבר לאי־לוחמה ולהסרת האיום הבטחוני ההדדי, וקיפאון ישראלי־ערבי בגזרות המזרחית והצפונית.

בהעדרם של נציגים ירדנים, פלשתינאים, סורים וסובייטים היתה פגישת ניו־יורק רק חצי ועידה בין־לאומית, ואולי אף דוגמה לוועידה דו־צדדית (בשים לב לפסק הבחירות על מצבה הצפוי מחר) שלכמותה אמורה הוועידה הבין־לאומית להתפצל. גם בלי הקשבה לפסקול שנלווה לתצלומים, קל לשער כי לא הותוותה בפגישה הקצרה כל תוכנית מחייבת להתקדמות, אך גם במתכונת מצומצמת זאת היה כדי לרמוז על הברירה העומדת בפני ישראל. אם תאמץ ממשלתה עמדה מדינית נבונה וגמישה, יתייצב לצידה הימשל האמריקאי בכל מסגרת עולמית, בין תחת כותרת או"ם ובין במהדורת ועידה בין־לאומית. אם לא, יסתייג הנשיא, רפובליקאי כדמוקראטי, ולא ישכח לנזוף בישראל על מהלכיה, כמו גירוש פלשתינאים. הפגישה היתה פרידה מהאיש רייגן, לא ממדיניותו.

לטובת המחצית השניה, המזרחית על שני מובניה, ערבית וסובייטית, יידרשו עוד מגעים מהסוג שמזומן לפרס עם שר־החוץ הסובייטי, הצ'כוסלובקי והסיני. דרישה חשובה עוד יותר היא שבאחד בנובמבר, שבוע קודם שיבחרו האמריקאים ביורשו של רייגן, יבחרו הישראלים להוציא לגימלאות את יצחק שמיר ולסלק את עצם הליכוד מגרונו של תהליך השלום.

מהומות בבורמה. חמושים בדגלים ובכרזות יצאו המפגינים שבתמונה לצעדת מחאה נגד המשטר הצבאי בבורמה. זמן קצר לאחר שפתחו בצעדה נתקלו המפגינים בכוחות צבא, ואלה פתחו עליהם באש והרגו כמה מהם. (צילום אי.פי.)

בריטניה / דליה שרון

הצעות אנטי־ישראליות

19 הצעות החלטה בנושא המזרח התיכון הוגשו לוועידת מפלגת הלייבור שתתכנס בשבוע הבא. כולן, פרט לאחת, מגנות את ישראל ודורשות הקמת מדינה פלשתינאית

הישגה המרשים של ההסברה הישראלית, שהתבטא בכך שלא הוגשה אף הצעת החלטה אנטי־ישראלית אחת בוועידה השנתית של האיגודים המקצועיים בבריטניה, לא יחזור בוועידה השנתית של מפלגת הלייבור, שתתכנס בשבוע הבא בבלקפול. בנושא המזרח התיכון הוגשו לוועידה 19 הצעות החלטה, שרק אחת מהן – זו של פועלי ציון – חיובית מבחינתנו. כל השאר מגנות את התנהגותה של ישראל בשטחים ודורשות נסיגה ישראלית והקמת מדינה פלשתינאית.

הנהגת הלייבור נמצאת במצב קשה: ניל קינוק רוצה לשמור על יחסים טובים עם מפלגת העבודה הישראלית ומעוניין לתמוך בשמעון פרס בעת המבחן בקלפי, אך הוא תומך גם בזכות ההגדרה העצמית של הפלשתינאים ורוצה לראות התקדמות לקראת הסדר שלום בין העמים.

אף אחת מההצעות שהוגשו לוועידת הלייבור אינה תואמת בדיוק את עמדת ההנהגה. על ההנהגה מוטל עתה לתת כתף מן מצד תומכים יהודיים וישראליים, הן מצד תומכים פרו־ערביים ופלשתינאים. השבוע נפגשה עם ניל קינוק משלחת מטעם ועד השליחים של יהדות בריטניה. המשלחת הביעה את דאגתה באשר לטון של כמה מהצעות ההחלטה בנושא המזרח התיכון המופיעות על סדר היום של הוועידה. בתגובה הסביר קינוק לחברי המשלחת, כי תהיה הצהרה מטעם האקזקוטיבה של מפלגת הלייבור, וכי הוא מקווה כי ההצהרה תהיה הבסיס לדיון בוועידה. הוא גם אישר מחדש את תמיכתו המלאה במפלגת העבודה הישראלית ובמנהיגה שמעון פרס.

ואולם ללייבור יהיו הפעם לא מעט נושאים שבהם יתגלעו חילוקי דעות עמוקים, כולל קריאת תיגר על מנהיגות קינוק, ומן הסתם יעדיף קינוק עמדה מאוחדת בעניין הפלשתינאי, גם אם יהיה עליו להתיישר עם קו קיצוני יותר.

הצעת ההחלטה של פועלי ציון, טוענים כאן, היא כה פרו־מפלגת העבודה, עד שהיא נראית לא ריאלית וחסרת כל סיכוי להשפיע על ההחלטה הסופית. ההצעה מביעה דאגה לנוכח האלימות ואבדן חיי־אדם בגדה המערבית וברצועת עזה, תומכת בזכות ישראל והפלשתינאים לחיות בשלום אלה לצד אלה בגבולות מוכרים ובטוחים, ומבקשת לאשר את תמיכתו של קינוק במאמציו של שמעון פרס לקיום ועידה בין־לאומית כבסיס למו"מ ישיר בין הצדדים. כמו כן קוראת הצעת ההחלטה לכל הצדדים להימנע מאלימות ומהפרת זכויות האדם, קוראת לישראל לדחות את הרעיון של „ישראל גדולה" ולפלשתינאים לגנות את הטרור ולהודיע על נטישתם מן הכוונה להשמיד את ישראל.

הצעות ההחלטה האחרות שונות לחלוטין מההצעה של פועלי ציון, וכמה מהן אינן חוסכות בתיאורים פלסטיים של השיטות – כולל הכאות עד־מוות, שימוש בגז מדמיע, שבירת עצמות והפרעה לארגוני בריאות האמבולנסים בפעולתם – שנקט צה"ל בנסיונו לדכא את האינתיפאדה. ההצעות מציינות כי נמנע מהפלשתינאים בשטחים להתארגן באיגודים מקצועיים, מרבות על מחאת הפלשתינאים נגד שלטונה המדכא של ישראל ומזכירות משאל דעת קהל שעולה ממנו כי 93 אחוז מתושבי השטחים תומכים באש"ף. לפיכך מבקשות כמה מההצעות לגנות את ישראל על כוונתה לדכא את ההתעוררות הפלשתינאית באמצעות מדיניות „יד הברזל" כנגד אוכלוסיה אזרחית חסרת מגן, לדרוש מישראל פינוי מיידי, ללא תנאי, של כל השטחים המוחזקים, להכיר באש"ף כנציגם היחיד של הפלשתינאים ולשתף את אש"ף בוועידת שלום בין־לאומית.

ההצעות מביעות סולידריות עם העם הפלשתינאי במאבקו להגדרה עצמית ולהקמת מדינה חילונית, וממליצות שהמועצה האקזקוטיבית של הלייבור תפעל בכל הדרכים האפשריות, כולל האינטרנציונל הסוציאליסטי והקהילה האירופית, למען השגת החלטות ברוח זאת.

הקיצונית שבהצעות (הצעת סניף דרום־מערב וולוורהמפטון) מגנה את עמדת מפלגת העבודה הישראלית, אשר „מנהיגיה מסכימים לאכזריות" ומציעה לנתק את כל הקשרים אתה. ההצעה קוראת למועצה המבצעת להפגין את תמיכתה באש"ף על ידי הזמנת יו"ר אש"ף לנאום בוועידה הבאה.

הוועדה האקזקוטיבית מכינה עתה הצעת החלטה משלה, שפרטיה לא יתפרסמו עד למועד הדיון, ביום חמישי, אך ברור כי תכיל הכרה בזכות הפלשתינאים להגדרה עצמית, תמיכה מסויגת מאוד בישראל, תמיכה בפרס. אך גינוי התנהגותה של ישראל כלפי האוכלוסיה בשטחים וקריאה לשני הצדדים למצוא דרך משותפת לפתרון. מן־הארץ ישתתפו בוועידה כאורחים אריה יפה, המזכיר הבין־לאומי של מפ"ם, ודב בן מאיר, נציג מפלגת העבודה. על פי כל התחזיות לא מצפה להם שבוע נוח.

מנהיגות / טדי פרויס

שמיר בלמבראנה

רה"מ התגלה שוב במלוא אומץ לבו. ואם המערך יאמר שוב „שמיר לא בתמונה", השיבו ללא כחל וסרק: לא ראיתם את התמונות שלו מאור־עקיבא?

אין לכחד: ביקורו הממלכתי המפתיע ויוצא הדופן של יצחק שמיר באור־עקיבא מוכת הפוליו־מליטיס היה מעשהו הנועז ביותר מאז עלה לכס ראשות הממשלה, כולל סירובו לקיים עימות טלוויזיוני לא מבוים מראש עם שמעון פרס. מסעו עומד ברמה אחת עם פועלה של פלורנס נייטינגייל בחצי־האי קרים, עם הישארותו של ד"ר רייה באוראן מוכת הדבר ועם השתקעותו של אלברט שווייצר בלמבראנה וטיפולו במצורעים שם. קהות לעומתו ד"ר ג'אד נאמן שניתח פצועים תחת אש ועפר לרגליו ד"ר מאיר לירון שהתנדב לאביבים אחר רצח הילדים בידי המחבלים של אחמד ג'בריל. וכמה עלובים ונמקים בקטנותם המיליונרים משדות־ים החיים במרחק של יותר מרבע שעה הליכה מאור־עקיבא ובניו של אברהם שפירא שחוזרים לאחר יום עבודתם לבתיהם המפוארים הרחק מהעיירה. שלא להזכיר את תושבי אור־עקיבא עצמה הנאחזים בציפורניהם בעיירתם יותר משנאחזו לוחמי אצ"ל במלחמת תש"ח בשכונת שייך־ג'ראח בירושלים.

בדומה למנחם בגין, שנותר עם אנשיו עד הסוף המר בוורשה ב־1939, הרגיש יורשו שהוא חייב להיות עם אנשי אור־עקיבא בשעתם הקשה. והוא הסתובב בעיירה עד אחרי־הצהריים, וכל זאת ללא מסכת מגן על פיו כפי שרק כמה אלפים מבני אור־עקיבא מעזים להלך. יצחק שמיר צריך רק עוד לנגן בעוגב כדי שיעמוד מכל הבחינות בדרגה אחת עם פרופ' שווייצר. אולי יזכה אז את ישראל בפרס נובל השני שלה לשלום.

ראש הממשלה התגלה שוב במלוא שיעור קומתו ואומץ לבו, בדיוק כפי שנתגלה בענייני קמפ־דייוויד, הוועידה הבין־לאומית, המשא־ומתן לשלום והנסיגה מלבנון: עתיר־דמיון, רואה־הנולד ועשוי לבלי־חת. ואם המערך יאמר פעם נוספת „שמיר לא בתמונה", השיבו ללא כחל וסרק: לא ראיתם את התמונות שלו מאור־עקיבא?

תחבורה / דוד מושיוב

הדרך הנכונה

אין די בפרסום מודעות הקוראות לציבור להשתמש באוטובוסים. רק שיפור תנאי הנסיעה באוטובוסים והטלת מגבלות על נהגי המכוניות הפרטיות יפתרו את בעיית העומס בדרכים

שר התחבורה חיים קורפו והקואופרטיבים אגד ודן פונים בימים אלה אל אזרחי המדינה, ומבקשים מהם לנסוע באוטובוסים במקום במכוניות פרטיות ולהקטין על ידי כך את הצפיפות בכבישים.

השר והקואופרטיבים, הפועלים תחת הסיסמה „הדרך הנכונה להגיע היא להגיע באוטובוס", טוענים כי השימוש באוטובוסים טוב מהשימוש במכוניות. שני הקואופרטיבים, שהתחייבו לעשות מאמצים מיוחדים כדי שהנסיעה באוטובוסים תהיה נוחה ומהירה ככל האפשר, מציינים במודעה כי שיפרו את השירות שהם מעניקים וכי התקינו מזגנים רבים באוטובוסים שלהם. כמו כן טוענים הקואופרטיבים כי נסיעה באוטובוסים והקצאת נתיבים מיוחדים לתחבורה הציבורית יתרמו תרומה נכבדה להקלת העומס בכבישים.

כותב שורות אלה הוא חסיד נלהב של שירותי התחבורה הציבורית, וחושב שמבחינת המשק הלאומי השימוש בתחבורה הציבורית הוא הזול, הנוח והיעיל ביותר. ואולם כל זה נכון כאשר מתגשמים כמה תנאים.

הנהלות הקואופרטיבים חייבות לדאוג לכך שהנהגים יעניקו שירות טוב לנוסעים. רבות נכתב על יחסם של הנהגים והכרטיסנים אל קהל הנוסעים: כאשר אשה מוגבלת מבקשת מנהג שיעצור ליד שפת המדרכה כדי שתוכל לרדת בנוחות מהאוטובוס, היא מקבלת תשובה גסה המתאימה לנער אשפתות. ברור שאשה זו תעדיף לנסוע במכוניתה או במונית ולא באוטובוס.

אכן, יש אוטובוסים ממוזגים באגד, אבל הם פועלים בקווים הבין־עירוניים הראשיים ולא בקווים העירוניים, שם נדחסים הנוסעים כסרדינים ונצלים בחום בימי הקיץ הלוהטים.

יש לדאוג לשמירה על לוח הזמנים של שירותי התחבורה הציבוריים. יש אמנם סיבות אובייקטיביות, כגון הצפיפות בדרכים, המקשים על שמירה על לוח הזמנים, אבל מנסיוני כצרכן קבוע של שירותי התחבורה הציבורית אני יודע, שלא זו הסיבה העיקרית וכי חסר פיקוח שיגרום לכך שהנהגים אכן יקפידו על לוח הזמנים שנקבע להם.

סביר להניח, כי רק מקצת בעלי הרכב הפרטי יעדיפו לעבור לשירותי התחבורה הציבורית בתנאים הנוכחיים. שיפור שירותי התחבורה הציבוריים יעודד, כמובן, שימוש באוטובוסים, אבל אין די בכך. במקביל יש ליצור תמריצים שיעודדו, ואף יאלצו, את בעלי הרכב הפרטי להשתמש בשירותי התחבורה הציבוריים.

יש ארצות שבהן אוסרים על כניסת רכב פרטי למרכזים העירוניים. במקומות אחרים מטילים היטל כניסה על מי שרוצים לעשות זאת. כדי לאלץ בעלי רכב פרטי לנסוע בתחבורה ציבורית צריך לקבוע תשלום של מאה ש"ח לכל כניסה של מכונית למרכזים עירוניים. קשה להניח, כי בעל רכב פרטי ישלם 2,000 עד 3,000 ש"ח לחודש אך ורק כדי להשתמש במכונית הפרטית שלו.

דרך אחרת להקטין את העומס בכבישים היא להטיל מסים כבדים על מכוניות פרטיות, להעלות את מחיר הדלק (כיום מחיר הבנזין בישראל זול ב־50 אחוז בקירוב מהמחיר באירופה) ולהפסיק לשלם לעובדים דמי אחזקת רכב. באמצעות פעולות אלה יקטן מספר האנשים שירכשו מכוניות.

גם אם תיאסר כניסת רכב פרטי למרכזי הערים, לא תוכל משטרת ישראל להקצות שוטרים שיאכפו את התקנה החדשה. הפתרון לכך עשוי להימצא על־ידי הקמת משטרות תנועה עירוניות, שיהיו להן הסמכויות לאכוף תקנות, להטיל קנסות ועוד. משטרות אלה יומנו על־ידי העיריות הנוגעות בדבר, ואנשיהן יפקחו על התנועה במרחב העירוני הכפוף להם, יאכפו את החוק ויכבידו את עולם על מפירי החוק. בדרך זו ניתן יהיה גם לצמצם את תאונות הדרכים המקפחות חיי אדם רבים בישראל.

רק שיפור תנאי הנסיעה באוטובוסים בצירוף איסור על כניסת כלי רכב פרטיים למרכזים עירוניים ואכיפת התקנות והחוקים עשויים לסייע בפתרון בעיית הדרכים החסומות בעשרות אלפי מכוניות פרטיות. פניה אל הציבור להעדיף לנסוע בתחבורה ציבורית ולא ברכב פרטי אינה מספיקה ולא תצליח לפתור את בעיית הדרכים הפקוקות.

דיבור ישיר / בועז אפלבאום

הביבי עלה לו לראש

לכאורה ינק ביבי את תורת ז'בוטינסקי בבית אביו, אבל בתיווך מסננת אמריקאית. רוצה לומר: הרבה נקבים היו סתומים

הוא מופיע בפומבי, כאילו שינן בעל־פה את ספר ההדרכה לנואמים של ג'יימס מ. היומס. הוא נראה כאילו עדיין לא התפטר ממשרתו הקודמת כמנהל המכירות של „רהיטי רים". תוכן מסריו כמותו כאופן העריכה של קובץ המאמרים „טרוריזם – כיצד יכול המערב לנצח". גבירותי ורבותי, אני מתכבד להציג לפניכם את האורח האמבאסדור בנימין נתניהו.

אביו, פרופסור בן־ציון נתניהו, היה מזכירו האישי של זאב ז'בוטינסקי. לכאורה ינק ביבי את תורת זאב בבית אביו, אבל מסתבר שבתיווך מסננת אמריקאית. רוצה לומר: הרבה נקבים היו סתומים. האספרי הז'בוטינסקאי לא דבק בו. אנינות המחשבה של מנהיג בית"ר לא הונחלה לו. המשכילות, האירופית כל־כך, לא הועברה אליו בירושה.

אף־על־פי־כן, במשהו משתדל ביבי, בכל־זאת, לחקות את הבוס של אביו. כמוהו הוא מאמץ לו מולדת רוחנית. „אם יש לי מולדת רוחנית הריהי איטליה... מיום בואי שמה נטמעתי בציבור האיטלקי, ואת חיי חייתי עד יום עוזבי את איטליה. כל יחסי לבעיית הלאום, המדינה והחברה נתגבש בשנים ההן, תחת השפעה איטלקית... אגדת גריבאלדי, כתבי מאציני, שירת לאופארדי וג'וסטי – העשירו והעמיקו את ציונותי השטחית..." כך התוודה זאב ז'בוטינסקי ב„סיפור ימי".

ביבי נתניהו יכול לקחת את הטקסט הזה ובשינויים קלילים, בלתי מורגשים כמעט, לשייך אותו לעצמו: אם יש לי מולדת רוחנית הריהי אמריקה. מיום בואי שמה נטמעתי בציבור האמריקאי, ואת חיי חייתי עד יום עוזבי את ארצות־הברית. כל יחסי לבעיית הלאום, המדינה והחברה – נתגבש בשנים ההן, תחת השפעה אמריקאית. אגדת רייגן, כתבי גולדווטר, שירת סאפייר והולמס – העשירו והעמיקו את ציונותי השטחית".

אוהו – כמה שטחית היא ציונותו של הביבי הזה. ולא רק ציונותו. את מנהיגי האינתיפאדה יש לעצור, את המסיתים יש לגרש. הסכמי קמפ־דייוויד הם זניחים והאוטונומיה, המופיעה בהם כשלב מעבר בלבד, היא לגבי ביבי פתרון של קבע. ואז אפשר יהיה, לדידו, לשלול מן הפלשתינאים את זכויותיהם הלאומיות ועוד לגייס את העליה ברמת־החיים, כדי להוריד את שיעור הילודה אצלם.

כך הוא משייט, בן התפנוקים הניו־יורקי, פה ושם בארץ ישראל – ומשפריץ על סביבותיו בדיחות אפוקאליפטיות. רק מה, הוא איננו ער לכך שבשעה שהוא מטייל ומפטפט ומצטלם מרפדים הסיקריקים, אולמרט, מילוא ורייסר, את המושב המיועד שלו, באמצע השורה הראשונה בכנסת, במסמרים. ואז, לאחר 1 בנובמבר, הוא יהיה תקוע כל־כך חזק בכיסא האופוזיציוני שלו, שאפילו רולנד אייזן, הבעלים של „רים", לא יוכל לנתקו ולהחזירו אליו כסמנכ"ל שיווק.

פרשת ועננו / „אקונומיסט" ל„דבר"

החטיפה שלא היתה

התובע הכללי של רומא הגיע למסקנה שוענונו לא נחטף באיטליה וכי פעל כל העת בשיתוף עם השירות החשאי הישראלי

באוגוסט 1986 פנה הטכנאי הישראלי מרדכי ועננו ל„סנדיי טיימס" הלונדוני ומסר לו סיפור שחשף את קיומו של מכון גרעיני המייצר, כפי שאומרים, פצצות אטומיות במדבר הנגב. זמן קצר לאחר מכן נעלם ועננו באופן מסתורי. הוא חזר והופיע כעבור שלושה חודשים כעציר המואשם בבגידה במדינת ישראל. השנה דן אותו בית־דין צבאי ל־18 שנות מאסר.

לפי סיפור החטיפה, שהתקבל בזמנו על־ידי רבים, התפתה ועננו לבוא מבריטניה לאיטליה, ושם הוא נחטף על ידי סוכנים ישראלים והובא לישראל. התובע הכללי של רומא, דומניקו סיקה, אשר נתמנה באחרונה לנציב מיוחד למלחמה נגד המאפיה, שמע את סיפור החטיפה מפי אחיו של ועננו. הסיפור, לדברי סיקה, נשמע לו „רומנטי" במקצת.

מאיר ועננו אמר, כי אחיו נלקח לדירה בקומה שלישית ברובע מאוכלס בצפיפות ברומא, הובא למצב של חוסר הכרה בידי סוכנים ישראלים והובל בחשאי לישראל. בתגובה על סיפור זה אמר סיקה, כי הדירה שתיאר מאיר ועננו היא „המקום הבלתי מתאים והמסוכן ביותר לשאת מתוכו אדם חסר הכרה", וכי „ברור שקבוצה של מומחים לעולם לא היתה עושה משגה כזה".

בישראל, בדרך לבית־המשפט, רשם ועננו הודעה באנגלית על כף ידו והחזיקה כך שהכתבים יכלו לקרוא אותה. סיקה לא התרשם מכך: בדברים אחרים שכתב ועננו באנגלית היו „שגיאות אלמנטריות". אין זה סביר, טוען סיקה, שוענונו, בלי להיעזר באיש, יכתוב ללא כל טעות: „אני, מ. ועננו, נחטפתי ב־30.9.86 ב־21.00 ברומא, איטליה. הגעתי לרומא ב־29.9.86 בטיסת בי.איי. 405".

סיקה גם בחן 52 צילומים של הבסיס בדימונה שסיפקו לו כתבים של ה„סנדיי טיימס". לדברי מומחה של „אנאה", סוכנות הגרעין האיטלקית, הם אמיתיים. סיקה אומר שהצילומים פיזרו את ספקותיו האחרונים: הם מראים, בסדר כרונולוגי מושלם, את הפעולות הכרוכות בבניית ראש חץ. איש אינו מופיע בצילומים, אפילו באלה המראים מכשירים המחייבים שמירה מתמדת. סיקה תוהה כיצד יכול היה ועננו לעשות „הצגה לתיירים" כזאת של מבצע סודי כל כך, בהתחשב באמצעי הבטחון הנבקטים, כפי שיש לשער, בדימונה. הוא מעריך כי הצלם פעל בהסכמתם המלאה של הממונים.

סיקה מסיק, לפיכך, שה„אפיזודה המזרחית" היתה „מבצע דיסאינפורמציה מאורגן היטב". הוא נאמן לעבודתו ואינו מרמז מה היתה מטרת המבצע, אבל לא דרוש הרבה דמיון כדי לקשור את המבצע עם רצונם של הישראלים להפחיד את שכניהם בהישגיהם הגרעיניים בלי שיצטרכו לתת דין־וחשבון לאמריקאים על התפארותם.

מידע

עבירות

2,719 מתוך 5,024 האסירים הישראלים הכלואים בארץ הורשעו בעבירות רכוש. 179 מהם הורשעו בשוד מזוין.

1,206 מהאסירים הישראלים (16 אחוז) הורשעו בעבירות סמים.

729 מהאסירים (9.7 אחוזים) הורשעו בעבירות בטחון. 31 מהם הורשעו בזריקת פצצה או רימון, 26 בהנחת מטען חבלה ו־15 בירי לעבר אנשים.

400 מהאסירים (5.3 אחוזים) הורשעו בעבירות כלפי גופו של אדם.

389 מהאסירים הורשעו בעבירות כלפי חיי אדם. 261 מהם הורשעו ברצח, 45 בנסיון לרצח ו־56 בהריגה.

208 מהאסירים (2.8 אחוזים) הורשעו בעבירות מין. 71 מהם הורשעו באונס בכוח או באיומים.

הנתונים לקוחים מתוך הדין והחשבון השנתי של שירות בתי הסוהר.

אוסטריה / שלמה שפיר

תומכי ואלדהיים נוקמים בסינובץ

מסעה המוצלח של התזמורת הווינאית בישראל לא ישפיע על יחסי שתי המדינות, דואג לכך הנשיא ואלדהיים, שמנוי וגמור עמו למצות את מלוא תקופת כהונתו

אוטו פליינרט, שגריר אוסטריה בישראל שתקופת כהונתו בארץ נתארכה מעל למשוער בגלל פרשת ואלדהיים, יכול היה לרוות נחת מקבלת־הפנים הנלהבת של חובבי המוסיקה, בעיקר בתל־אביב, לתזמורת הפילהרמונית הווינאית, שהיא באמת אחת הטובות בעולם. הקונצרטים של תזמורת זו, בניצוחו של ליאונרד ברנשטיין, חביב הקהל שלנו – שניצול אפשרות של מחאות פומביות על רקע המשבר המתמשך ביחסי אוסטריה עם ישראל ועם חלק ניכר מהמימסד היהודי בארצות התפוצה – היו אירוע רב־חשיבות בחיי המוסיקה בארץ. יש לקוות שהדבר ידרבן את התזמורת הפילהרמונית הישראלית להישגים טובים יותר, אף אם בעתיד הנראה לעין אין כל סיכוי שתוכל להדביק את הווינאים.

בווינה שמחו על קבלת־הפנים ועל הביקורות האוהדות למוסיקאים האוסטרים, שמסעם לארץ התאפשר גם הודות לעידודו ולסיועו של הקאנצלר הסוציאליסטי ד"ר פרנץ ורניצקי. ואולם אין להניח כי האינטרמצו הזה ישפיע, הלכה למעשה, על מערכת היחסים בין המדינות.

ודואג לכך הנשיא ואלדהיים עצמו, שמנוי וגמור עמו למצות את מלוא תקופת כהונתו עד 1992, ומי יודע אם לא יציג עצמו לבחירה מחדש, שהרי חוקתה של הרפובליקה האוסטרית מאפשרת זאת. כדי לנסות ולהבקיע את הבידוד הדיפלומאטי מצד רוב ארצות תבל, וביחוד המדינות הדמוקראטיות המערביות, נענה ואלדהיים באחרונה להזמנות של כווית וסוריה, לאחר שכבר ביקר בירדן ובפאקיסטאן; הוא קיבל הזמנה לבקר גם בלוב, אך עוד לא נענה. ביקורים אלה, מטבע הדברים, רק יחריפו את תגובות הציבור היהודי בארץ ובתפוצות. בהקשר זה מעניינת דווקא יזמתו של ראש ממשלת יוגוסלאוויה – לקיים את פגישתו הקרובה עם הקנצלר ורניצקי בעיירה השוכנת במרחק 60 ק"מ מווינה, כדי להימנע מביקור־נימוסין אצל הנשיא השנוי במחלוקת.

בשעה שהחשיפות סביב עברו של ד"ר ואלדהיים השתתקו, מעסיק בימים אלה את הציבור, על רקע אותה פרשה, גורלו של הקאנצלר הסוציאליסטי לשעבר, פרד סינובץ, יורשו בכהונה של ברונו קרייסקי בשנים 1983־1986, שהיה עד מאי שנה זו יו"ר המפלגה הסוציאליסטית. התביעה באוסטריה דרשה שתבוטל חסינותו הפארלמנטרית של סינובץ, בשל עדות־שקר שמסר במשפט דיבה נגד עתונאי. סינובץ הכחיש אז שהתנבא, בפורום מפלגתי, ערב הבחירות לנשיאות, שצפויה חשיפת עברו „החום" של ואלדהיים. נבואתו התגשמה בחורף 1986, השופט לא נתן אמון בהכחשתו של הקאנצלר לשעבר וזיכה את העתונאי. הסיעה הסוציאליסטית התנגדה פה אחד לביטול חסינותו של מנהיגם לשעבר, אולם נוכח האפשרות שצירי „מפלגת החירות" הימנית שבאופוזיציה יצטרפו לאנשי מפלגת העם בהצבעה על ביטול חסינותו של סינובץ, כדי למצות את החשבון עמו בשל תרומתו למערכה נגד ואלדהיים, העדיף סינובץ לוותר על מושבו בבית־הנבחרים, עוד לפני הדיון המכריע, והעמיד את עצמו לרשות שלטונות המשפט.

שלא כמו סינובץ מוסיף הקאנצלר הנוכחי, ד"ר ורניצקי, המכהן מאז מאי גם כיו"ר המפלגה הסוציאליסטית, ליהנות מפופולאריות רבה, הסוציאליסטים מוסיפים להקדים את מפלגת העם במשאלי דעת־הקהל. אמנם בין שתי המפלגות הגדולות שוררים חילוקי־דעות בעניינים פנימיים רבים (כמו בעניין תביעת האיגודים המקצועיים לשבוע עבודה של 35 שעות) וגם בשאלת עתיד היחסים עם הקהיליה הכלכלית האירופית, אך המשך „הקואליציה הגדולה" נראה מובטח לפחות עד תום כהונתו של הפארלמנט הנוכחי ב־1991.

נושא היחסים עם הקהיליה האירופית תופס מקום נכבד במדיניותה של וינה. ואולם בניגוד לקולות מקרב המחנה השמרני, הקוראים להצטרפות מלאה לקהיליה, מזהירים ורניצקי ודוברים אחרים של הסוציאליסטים מפני השפעתו של צעד כזה על הנייטראליות הפוליטית של אוסטריה, כפי שנקבעה ב־1955, בהסכם עם ארבע המעצמות. בעקבות ההסכם, כידוע, נסוגו כל כוחות הכיבוש מאוסטריה וריבונותה התחדשה במלואה. הסוציאליסטים חוששים שמא תיהפך הקהיליה, בדרך זו או אחרת, על־אף חברותה של אירלנד הנייטראלית בה, למרכיב במערכת ההגנה המערבית. יש טוענים שעל אוסטריה לפעול בעניין זה עם הנייטראליות האחרות שמחוץ לקהיליה – שוויץ, שוודיה ופינלנד.

סגן הקאנצלר ושר־החוץ אלויס מוק, תומכו הנאמן של ואלדהיים שגמר אומר להציג מחדש את מועמדותו לראשות מפלגתו, לא נואש עדיין מהסיכוי לעלות, בבוא היום, בדרגה ולהחליף את ורניצקי. אולם הדבר יהיה אפשרי רק אם יכרות ברית עם „מפלגת החירות", שהיא כיום יותר לאומנית מאשר כינויה הרשמי – „ליבראלית". מנהיגה, יורג היידר, חולל הקיץ סערת־רוחות כאשר הגדיר את האומה האוסטרית כ„ילד־נפל אידיאולוגי". מטרתו היתה ללכד מחדש את מירב קולות המחנה „הגדול־הגרמני" סביב מפלגתו, ביחוד לקראת הבחירות בפרובינציות, שם רוב המצביעים נוטים ימינה. גם הנשיא ואלדהיים ראה צורך לבקש הבהרות מיורג היידר על רקע פגיעתו בתודעה הלאומית האוסטרית.

מכל מקום, הצהרת היידר האופורטוניסט, אף שניסה לפרוש על ההבדל בין „אומה" של „מדינה" ואומה אתנית, גרעה לפחות בשלב זה מסיכויי החייאת „הגוש האזרחי" האנטי־סוציאליסטי, משאת־נפשם של הכוחות השמרניים התקיפים, שאין לבם שלם עם השותפות האדומה־שחורה בממשלה.

אנשים • אנשים • אנשים • אנשים

הערכה

נשיא המדינה, מר חיים הרצוג, קיבל אתמול במשכן נשיאי ישראל, את היועץ המשפטי לממשלה, יוסף חריש, את פרופ' נחום רקובר, המשנה ליועץ המשפטי לממשלה, ואת פרופ' אליאב שוחטמן. האורחים הגישו לנשיא המדינה ארבעה ספרים שיצאו לאור בהוצאת ספריית המשפט העברי שליד משרד המשפטים: „הרמב"ם כמשפטן", „המסחר במשפט העברי", ו„עושר ולא במשפט" מאת הפרופ' נ. רקובר, ואת הספר „סדר הדין" מאת הפרופ' א. שוחטמן. נשיא המדינה, שכתב את המבוא לספר „הרמב"ם כמשפטן", הביע הערכתו למחברים, והביע את תקוותו כי המשפט בישראל ישאב ממקורות מורשת ישראל את עקרונות הצדק, היושר וכבוד האדם, המאפיינים את שיטת המשפט העברי.

גינוי שהוסר

החלטה המותחת ביקורת על ישראל הוסרה מהפרק בוועידת האיגודים המקצועיים הבריטיים שנערכה בימים אלה בבורמות', בעקבות פעילותו הנמרצת של גדעון בן־ישראל, יו"ר האגף לארגון בהסתדרות, שהוזמן לוועידה. בפרוזדורי הוועידה נפגש בן ישראל עם נציגי האיגודים המקצועיים של ברה"מ וסין והציע להם לקשור יחסים ישירים עם ההסתדרות. הרוסים הבטיחו להעביר את ההצעה לדיון במוסדותיהם. התגובה הסינית היתה דיפלומטית והבלתי מחייבת...

מבזקים מעכו

השחקן אברהם שושנר („גבע המנצח") לא האמין. לא האמין שהכמאית ניקול קאסל הוילה דמעות בהצגת „האחים" בה הוא משתתף. היא ממש בכתה? חזר ושאל. ושושנר, אומרים, לא יידע הרבה זמן מן המחמאה הזאת שהיא חילקה לו ולשותפיו בהצגה... גיל אלון המופיע ב„חי" מתהלך בפסטיבל כשציפורני ידיו ורגליו משוחות בלק ארום בולט וכל גופו חלק משיער. מה לא עושים בשביל התפקיד הוא אומר. בהצגה „חי" הוא מגלם דמות של קוקסינל עם בגד גוף צמוד, נעלי עקב איפור כבד ופיאות נכריות... תלמידי הסטודיו של ציפן נתיב מעלים במדי שנה קטעים קצרים ברחבת הכניסה לפסטיבל. אתמול התבטלה הופעה אחת. הסיבה: הרוח החזקה העיפה את התפאורה...

חמישה אולמות ממוזגים השנה בעכו אבל החום עדיין רב. מפעילים את המזגנים לפני ההצגות בלבד מפחד שמא העומס הרב יגרום לקצרים.

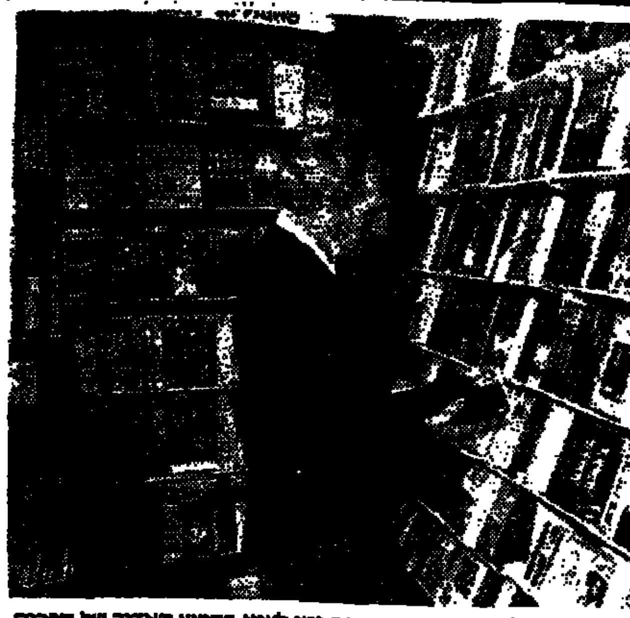

יש מה לקרוא: בין פגישה מדינית אחת לאחרת מצא שמעון פרס זמן לעיין בהיצע האדיר של ספרים בחנות ניו־יורקית גדולה.

שני לויים

בין כסה לעשור ארח אליעזר שמואלי את נשיא המדינה מר חיים הרצוג, שהגיע לבית התפוצות במלאות למקום עשר שנים. בישיבה חגיגית בהשתתפות חברי הנהלת הבית דווח שמואלי על תכנית „ספרד 1992" וכן סיפר על תערוכה „לה נשיון", סיפורם של יהודי ספרד ופורטוגל שהיגלו לאיים הקריביים. שמואלי סיפר שבאיזור הים הקריבי היו לפני מאות שנים, חיים יהודים תוססים, מכל אלה לא נותרו אלה שרידים, חורבות, מצבות קבר ושלטי זכרון. בקורסאו, פנמה, ג'מייקה, ברבדוס וסנט תומאס. בתגובה לכך ספר נשיא המדינה שבהיותו שגריר ישראל בארה"ב נשלח לבקר באיים הקריביים ושם נפגש עם מושל ששמו לוי אמר לו הנשיא „גם אני לוי" ואני ספר הנשיא צאצא למשפחות יהודים. בכל פעם שעם ישראל נתון בסכנה אני רץ לכנסיה להתפלל לשלומכם.

סולידריות

היה זה בעת סיור בבי"ח שערי צדק בירושלים אשר מנכ"ל קופ"ח נחום פסה ופמלייתו עלו במעלית ביתה חולים. פסה המתעניין בפרטים שאל את מנהל בית החולים ד"ר יונתן הלוי האם המעליות בבית החולים פועלות היטב. „מצויין" – השיב המנהל, „שלא כמו בבתי חולים אחרים" – 10 שניות לאחר מכן התקלקלה המעלית וסרבה להמשיך בדרכה. רק לאחר דקה או שתיים החלה המעלית לפעול שוב לכל צחוקם הרדום של הנוסעים. בתמונה – צילום בנדהיים יו"ר עמותת שערי צדק מחבק את נחום פסה מנכ"ל קופ"ח שעה קלה לאחר היציאה מהמעלית.

כניסה חופשית

אריה גוראל ראש עיריית חיפה, והילהלם הס שגריר גרמניה בישראל חתמו אתמול על מגילת ברית ערים תאומות בין חיפה ודיסלדורף בגרמניה המערבית. הטקס נערך בהיכל העירייה בחיפה בנוכחות משלחת של 13 חברי עיריית דיסלדורף העושים עתה בעיר כאורחי חיפה וראשה. ראש עיריית דיסלדורף שהיה אמור להשתתף בטקס נעדר ממנו בשל מחלה. גוראל ברך את דיסלדורף שציינה בימים אלה מלאת 700 שנים להיווסדה ואיחל החלמה שלמה לראש העירייה. הוא מסר למשלחת שי – מפתח מוזהב של עיריית חיפה עבור ראש עיריית דיסלדורף כדי „שתהיה לו כניסה חופשית לחיפה..."

אריאלה ראובני

המדור נערך ע"י אורה זרניצקי

חג שמח

אנשי הסגל הדיפלומטי והקונסולרי בבירה, נציגי הכנסיות תושבים ערביים, ואלפים מתושבי ירושלים, גדשו אתמול. את מדשאות גן מישקל שם הוקמה סוכת עיריית ירושלים. המבקרים באו להשתתף בקבלת פנים שערכו ראש עיריית ירושלים והגב' קולק לרגל חג הסוכות.

תערוכת ציורים מיוחדת שנושאה המרכזי מכוניות, נפתחה במוצ"ש בנוכחות קהל רב, בגלריה אפרת שברחוב מרדון בתל־אביב. הצייר הוא יהושע גריפית, 37, יליד תל־אביב, בוגר האקדמיה לאמנויות יפות בפירנצה שבאיטליה, והרקורד שלו כולל תערוכות רבות בארץ ובחו"ל. בדברי המבוא לקטלוג אומר על גריפית רן שחורי, מנהל „בצלאל". „הוא צועד בתחום הצר שבין הרגשנות לשכל הקר, בין שליטה טכנית מושלמת לבין מקוריות מכוונת, בין מעודנות רגישה, לבין ולגריות בוטה".

מכתבים • מכתבים • מכתבים • מכתבים

לשם מה דירקטוריון

כידוע במשך הסכסוך בין חברי הדירקטוריון של בנק לאומי לבין נגיד בנק ישראל בסוגיית התפטרות של חברי הדירקטוריון הקיים. אולם יש לשאול: לשם מה בנקים או חברות ממשלתיות זקוקים לדירקטוריונים של עשרות חברים כדי שהמערכות הכלכליות תפעלנה כראוי? במה הם תורמים שהקול ישמע בחלוקת עבודה היא שתרבה מפעלים קיום לפרנסת שהוי להם דירקטוריונים כדוגמת „אתא" ואחרים.

אם אותו מפעל הוא ציבורי יש עליו פיקוח של מבקר המפעל על הנהלתו וניהולו וכל המשתמע ממנו. אם זה מפעל ממשלתי הרי לכך יש מבקר המדינה הטורח עיניו לראות את הנעשה שם ומוסר דו"ח שנתי לממשלה. אותו דבר עם הבנקים שעליהם מפקח פקיד בכיר מטעם בנק ישראל.

היות שכל הדירקטוריונים לא הוקמו ממקשה אחת אלא יושבים בהם אנשי ציבור מכל הוויה הפוליטית השולטת במדינה, יוצר הדבר מצב של השפעות פוליטיות על פעולות המערכות הכלכליות. ההשפעה הפוליטית קובעת, לעיתים, גורל המפעלים אם להיות או לחדול. לא פעם קורה שחברי הדירקטוריונים קופצים מישיבה אחת לשניה, כי הם מכהנים בכמה דירקטוריונים. די אם בכל חברה ממשלתית, בנק ציבורי ומפעל ציבורי תהיה הנהלה מקומית, אמינה ומוכשרת כדי לנהל את העניינים תחת הפיקוח השוטף של מבקר המדינה, או מבקר המפעל.

חיים הצורי
איילת השחר

ביצד היערכות איכותית תפתור?

בכתבה שהופיעה ב„דבר" (30.8.88) נאמר: רבין אמר: „אי־אפשר לירות טילי קרקע־קרקע אחרי שיגורם". בסוף הכתבה נאמר „לכן יש להגביר את ההתעצמות האיכותית, ויש לנו הזמן להיערכות". רבין לא הסביר כיצד היערכות איכותית תפתור את סכנת טילי הקרקע־קרקע.

ישראל בר־יוסף
ירושלים

אחריות מיניסטריאלית

השנה חסר משק המדינה 8½ מיליון ש"ח בגלל שעון הקיץ שהונהג.

יוסף בורג ואחריו הרב פרץ התחזקו מהנהגת שעון קיץ – אחד בידורי לשון השני בדוחיה מטעמים דתיים – ביחד ביזבזו מאה מיליון שקלים ללא שום תועלת. כך, סתם, שרפו משאבי הציבור.

„לאחר התבונות מי הם מתלוננים משמחאים" שם רע לדתיים. אין הפוליטיקאים מייצגים את הדתיים האמיתיים, אלא את הפלגנים ותסיסם. דתי אמיתי חס על רכוש ציבורי.

מי יתבע את החזר הממון שירד לטמיון? מי יתבע מהפוליטיקאים שהשלימו עם אותו בזבוז? היכן האחריות המיניסטריאלית?

סעדיה גלב
כפר גלים

יצא שכרו בהפסדו

זכור לכולנו הוויכוח הציבורי בעד ונגד הפעלת שעון קיץ. היועצים המומחים מטעם שר האנרגיה והתשתית טענו בגד שר הפנים דאז, שאי הפעלת שעון קיץ תגביר את מספר התאונות הקטל בדרכים יילך ויגבר האחריות לאובדן חיי אדם תחול על שכמו של שר הפנים.

למרבה הצער הסתבר, שמאז קיץ 1986, היקף התאונות הקטלניות נמצא בעליה תלולה בחודשי הקיץ ולמרות „שעון הקיץ".

גנזך המדינה (ע"פ שיראל, מיכאל ברונר)

גם אם יש חשבת באנרגיה וחשמל, הוא כאין וכאפס לעומת המעמסה המיותרת על בתי החולים באובדן מאות אלפי ימי עבודה הוצאות רפואיות במיליונים ופיצויים ברבבות מיליונים ובעיקר אובדן נפשות יקרות והריסת משפחות שלמות.

כאן המקום והזמן לדרוש מכבוד שר התחבורה חיים קורפו שימנה לאלתר ועדת חקירה ממלכתית, שתבדוק לעומק על סמך איזה נתונים התבססה הוועדה הציבורית בשנת 1985, שהפעלת „שעון הקיץ" תקטין ותפחית את מספר התאונות ואת הקטל בדרכים.

הציבור הזה חייב לדעת, כי בנפשנו הוא.

מרדכי אופיר
ירושלים

לפתח מה שירשנו

בכתבה „משווקים לעבודה ולעובדים" („דבר" 2.9.88) מתי יוסף חנה עמר לעניין חוסר ידיים עובדות במפעלים רווחיים בארץ, שבעליהם אינם רוצים להעסיק מערביי השטחים – ובאלצים להביא פועלים מפורטוגל. אכן, ידוע גם ידוע, שבמדינת היהודים מובאים פועלים מפורטוגל ומעוד ארצות על מנת לספק במקצת את המחסור בפועלים בבניין ובתעשיה ועוד – ולקם בהיתר וחלקם גם שלא כהיתר...

תלונוי כל העליות, בהנהגתם ובהשראתם של טובי המנהיגות בתנועת העבודה, הגשימו הלכה למעשה את בניינה והקמתה של ארץ־ישראל אך ורק בעבודתם ובעמלם. הם, מבלי להזדקק לניצולם ועמלם של אחרים, הגיעו להקמתה של מדינת היהודים. ואחרי שקמה והורות ליהודים מניצולי השואה ואחינו מכל ארצות ערב שנקלטו בהמוניהם תרתמו כאיש אחד לתת כתף בבניינה, בחיזוקה ובביצורה של המדינה, הקמו מאות יישובים חקלאיים, עיירות פיתוח, שכונות מסביב לערים הקיימות, תעשיה גדולה, מוקדות חינוך, שיכונים ועוד ועוד, וכל זאת ללא תכנים ורכישות מקצועות התלונות לאפס אכלוס במחדלים...

בימינו אלה, על הנהגת תנועת העבודה לחזור ולהחזיר ולהדריך מבניהם ובניהם של ההורים בני הארץ בוייעת אפם ודמם, לחזור ולהיותם

להמשך פיתוחה ובנייתה של הירושה הגבירה הזאת.

ישראל פולישצ'וק
בית שיבי

לחקידים, אכן סכנה

חז"ל גרסו: „סוף מעשה במחשבה תחילה". כתבתו של מרי פרויס „סכנה לחקידים", מוכיחה כיצד ניתן להיכשל. חמור מזאת – להכשיל שלוחי ציבור במלאכתם, על־ידי אינטרפרטציה סובייקטיבית.

קופ"ח הכללית, האחראית לבריאותם של למעלה מ־80% מהאוכלוסיה, פעלה, פועלת ותפעל, לקדם מודעות ציבורית לטיפול העצמי בבריאות, בין היתר, על־ידי מוקדי הדרכה במרפאות.

מרפאות קופ"ח בכל רחבי הארץ מצויידות בכבס החשוב ביותר לקידום הפוטנציאל הבריאותי של הציבור: צוות רב־מקצועי, מסור ומיומן המעוניין להיותם למאמץ של המערכת המתבעננת ומתחדשת ולתרום מיכולותיו המגוונות. נכס כזה מרי פרויס אפשר לגייס לצורך טיפול והדרכה איכותיים בכל רחבי הארץ ובפעילות בשעות בלתי־מקובלות ומעבר לשעות העבודה הרגילות, רק במרפאות של קופ"ח הכללית.

הזמנתו של פרויס את הציבור „המשתעשע במטלות, במיחושים ובפלטפוטי" אל האחות ואל המחנכת לבריאות היא מגמתית והוא שב חוטא כלפי קהל קוראיו ביחסו להם תכונות בכ"ל מוחד ואי־יכולת להבין את הנאמר בתקשורת מאידך, שהרי התקשורת הדיעה, כי בכוונתנו להרחיב את המודעות הציבורית בבו שא ולאותר חולים שאינם מודעים למצבם.

דאגתו להוסר בבהוראים סיעודי נוגעת ללב: אכן, חסרות אחיות במערכת שלנו ועל אף החוסר, התגייסו אחיות הקהילה, לאחר סיום עבודתן למיבצע (תנוח דעתו, חלקן מתנדבות), וכל זאת בשבוע של סוף החג, כברכה לציבור כולו, לקראת השנה החדשה.

ואולי גם זו „טיפשות", כפי שהואיל לפסוק. מהיכן הנתונים עליהם התבסס בקביעתו זו לאלוהים פתרונים. אך מאחר שהמיבצע מבוקר שיטתית על־ידינו, ברור כבר כי נתגלו בעקבותיו אנשים הסובלים מיתר לחץ־דם וחלקם, כאמור, אינם חברי קופ"ח, אלא עוברי־אורח שפגו עקב המיבצע.

אסיים בהבטחה: בכוונתנו, בקופ"ח שלנו, להמשיך ב„סכנות" – נמשיך לקיים פעולות הדרכה עבור הציבור הרחב גם בשעות שמחוץ לשעות העבודה במרפאות, בשבועות הקרובים יתקיימו מיבצעים בנושא כלכלה נכונה, ומניעת בעיות ישיבה תכנה לגיתוחים, וידנו נטויה בתוכניות־אב הנפרשת על פני השנה כולה. מרי פרויס מוזמן להצטרף לקהל ולהתרשם במו עיניו.

הציבור שהכותב הוד כליכך ל„סיכוף" לגביו במיבצעים כאלה ומכוונים על־ידי „טפשים" ישקיר את הרופאות שלנו, יטופל על־ידי הסגל המסור המחכה לו לעשות לקידום בריאותו, שמירה ההמבצעית המשפחתית והציבורית.

בברכה באמון, מסמנכיל
הטיבת הסיעוד ומקצועות הבריאות
בקופ"ח

לפני 60 שנה

העם העברי בארץ מאוחד במאמצו

הדרישה היא – הגזרות הכותל לישראל.
קהל של כ־12 אלף איש התאסף ברחוב יפו וחסם את התנועה. במקום התאסף אבטובוסים ציבוריים וגם עגלונים יהודיים שהפסיקו את עבודתם.

התחלפות באספות

האספה הלאומית דורשת מוועד הלאומים אשר קיבל על עצמו את ההשגחה להקמת הבית הלאומי היהודי בא"י להבטיח את זכותו והיסודית של העם העברי על הכותל המערבי – המשמש מקום תפילה רק ליהודים.

לפני 40 שנה

משלחתנו באו"ם תלחם

משלחת ישראל תלחם באו"ם נגד הנסיונות לקצץ בגבולות ישראל. גליל, הנגב, המשטר על ירושלים והקשר בינה לבין המדינה – על אלה יתנהל המאבק העיקרי.

הדיונים בעצרת הבטחון יתרכזו סביב הצעותיו של הרוזן ברנאדוט, שחלק מהן פוגעות קשות בענייניה החיוניים של ישראל.

רוסיה מתכוננת למלחמה

בחוך הנהיר כי ברית המעצמות מגולה מלחמת עצמים מתמרת נגד מעצמות המערב. הוא הוקיע את התורה המרכסיסטית־לניניסטית המלמדת שלא יתכן שלום בר־קיימא בין מדינות קומוניסטיות והבלתי קומוניסטיות.

"כחל" — קרן נאמנות

הודעה על אסיפה כללית של בעלי היחידות בקרן

ניתנת בזה הודעה שאסיפה כללית של בעלי היחידות בקרן הנ"ל תתקיים ביום 4.10.88 בשעה 8.00 בשדרות רוטשילד 28א' קומה א'.

באסיפה יתבקשו בעלי היחידות, על־פי ההתחייבות בתשקיף הקרן, להחליט בנושא פירוק הקרן או שינוי מדיניות ההשקעות.

בעלי היחידות אשר תעודות ההשתתפות שלהם מופקדות בבנקים, הרוצים להשתתף ולהצביע באסיפה, יבואו לאסיפה עם אישור הבנק בדבר התעודות המופקדות.

על בעלי היחידות, המחזיקים תעודות השתתפות ברשותם והרוצים להשתתף ולהצביע באסיפה, להפקיד את תעודות ההשתתפות אשר ברשותם, 48 שעות לפני מועד קיום האסיפה, במשרדו של מנהל הקרן.

אם בתום מחצית השעה מן המועד שנקבע לאסיפה לא יהיה מנין חוקי, תידחה האסיפה ליום 11.10.88 לאותה שעה ולאותו מקום.

אם בתאריך הנ"ל לא יימצא מנין חוקי כעבור חצי שעה מן המועד שנקבע לאסיפה, ייחשב כל מנין למנין חוקי.

מנהל הקרן: **להק — ניהול קרנות נאמנות של אמריקאי ישראלי בע"מ.**
הנאמן: **בנק המזרחי המאוחד בע"מ**

להק · ניהול קרנות נאמנות
של אמריקאי ישראלי בע"מ

מדינת ישראל
חוק התכנון והבניה תשכ"ה – 1965
מחוז תכנון מקומי מחוזי
הודעה בדבר הפקדת שינוי תכנית מפורטת

נמסרת בזה הודעה, בהתאם לסעיף 89 לחוק התכנון והבניה, תשכ"ה – 1965, כי במשרדי הועדה המחוזית לתכנון ולבניה, מחוז הצפון ובמשרדי הועדה המקומית לתכנון ולבניה–

מחוז הצפון שבבית הממשלה, נצרת עלית

מופקד שינוי תכנית מפורטת הנקראת תכנית מפורטת מס' 5875

שינוי לתכנית מפורטת מס' 5112 – תחנת תידלוק בכביש עמיעד – פרוד

ביחד עם תשריט המצורף אליו.

ואלה הם השטחים הכלולים בתוכנית:–

גוש 13557 חלק מחלקה 1.

עיקרי מטרת שינוי התכנית: שינוי יעוד הקרקע להקמת תחנת תידלוק מספרת 7 עם כל השירותים.

כל המעוניין בשינוי התכנית רשאי לעיין בו ללא תשלום בימים ובשעות שהמשרדים האמורים פתוחים לקהל. כל המעוניין בקרקע או בבל פרט תכנוני הרואה אה, עצמו נפגע על ידי שינוי התכנית וכן מהנדס הועדה המקומית שבמרחב התכנון שלה כלול בתחום התכנית או גובל אותו, רשאי תוך חודשיים מיום פרסום של הודעה זו ברשומות להגיש התנגדות לשינוי התכנית במשרדי הועדה המקומית האמורה.

את ההתנגדות יש להגיש בכתב בפרוט הנמקות בלווי תצהיר חתום על ידי עו"ד המאמת את העובדות שעליהן היא מסתמכת.

תאריך: כ"ד באלול התשמ"ח
6.9.1988

עמרם קלעג'י
יו"ר הועדה המחוזית
לתכנון ולבניה – צפון

הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה

לתשומת לב הציבור

מחר, יום חמישי, 29.9.88 – י"ח תשרי תשמ"ט, יוחלף מספר הטלפון במשרדי הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה בירושלים והמספר החדש יהיה –

553־553

(במקום 211־211)

לא יחול שינוי במספרי השלוחות הפנימיות. לפיכך, בשיטת החיוג הישיר אל יחידות הלשכה יש לחייב 553 במקום 211.

הודעה אחרונה

לקוחות דניש אשר קיבלו בעבר הודעות כי המחירה שהוצעו נמצאות במחסני החברה, מתבקשים בזה בפעם האחרונה לפנות למחסני החברה, רח' אגעל 18 קרית אריה פ"ת, לשלם תוספת של 41% (ממחיר המחירה לפי מחיר מחירון ללא מע"מ) ולקבל את המחירה.

מחירה שתישאר לאחר חלוף 10 ימים מיום מודעה זו – תימכר.

על החתום
משה דרוקר, עו"ד
מפרק זכוי של דניש אינטריורס
ישראל בע"מ

בנק ברקליס דיסקונט בע"מ

הודעה לציבור לקוחותינו

הננו להודיע כי החל מיום 29.09.88 יקבע שיעור הריבית המירבי שאנו גובים מלקוחותינו ב־3.0% לשנה.

שעור הריבית המירבי של הריבית הבסיסית בתוספת ארועים מעל הריבית הבסיסית יהיו 33.6% לשנה (38.07% ריבית מתואמת על בסיס רבעוני ו־39.28% ריבית מתואמת על בסיס חודשי).

הריבית הבסיסית תשאר ללא שינוי ועומדת איפוא על 15% לשנה (16.1% ריבית מתואמת על בסיס רבעוני ו־16.3% ריבית מתואמת על בסיס חודשי).

הודעה זו באה במקום הודעות אישיות ללקוחותינו

הלוח הכללי

עיריית רחובות מינהל הנדסה
מכרז פומבי מס' 22/88

עבודות תשתית בשכונת נוה עמית

עיריית רחובות מבקשת בזאת הצעות לבצוע עבודות תשתית בשכונת נוה עמית ברחובות. את מסמכי המכרז ניתן לרכוש במנהל ההנדסה תמורת 200.- ש"ח. את ההצעות בהתאם לתנאי המכרז יש למסור לידי המחלקה המשפטית במעטפה סגורה נושאת ציון מכרז מס' 22/88 עד ליום 10.10.88 שעה 14.00.

סיור קבלנים יערך ביום 2.10.88 שעה 10.00 התאספות מבנין העיריה.

יחזקאל הרמלך
ראש העיר

דרושים

קבלני עפר

בעלי שופלים, מכבשים ומשאיות לביצוע עבודות עפר באזור גדרה

לפנות לטלפונים 03־9340921־2־3

בבית משפט השלום בתל־אביב־יפו
רח' ויצמן 1, תל־אביב
תיק הוצאה לפועל 15815/88
הזמנה לדין

בני רודמן, ת.ז. 05332150 ברח' ... תל־אביב וכיום בלתי ידוע. ... 15815/88

הנך מוזמן להגיש כתב הגנה תוך 30 ימים מיום פרסום הזמנה זו ולהתייצב למשפט ביום 17.11.88 בשעה 08.30.

דע לך שאם תגיש כתב הגנה ולא תתייצב ביום הנקוב בהזמנה ינתן באותו יום פסק דין שלא בפניך.

אך אם לא תגיש כתב הגנה במועד שנקבע לכך בהזמנה, יינתן נגדך פסק דין שלא בפניך אף לפני היום שנקבע לבירור התביעה להתייצב ונבטל.

יעקב גליאק
מנהל מדור המזכירות

ש. שבח שרותים בע"מ
האגף למשאבי אנוש

דרושים
מאבטחים
לרכבת ישראל

הדרישות העיקריות:
★ עד גיל 35 ★ עבר ללא רבב
★ פרופיל מעל 82

(שירות לגברי מפנה לפנות בגדה)

המתקבלים יעברו בונוס עבודה למשך 4 חודשים ויועברו במקרה לתקנות ...

לפנות: חיפה ... 04־678282

ל„שמרלי" רשתת ממוחשבות
לחנות ב„דיזנגוף־סנטר"
דרושות

1. מנהלת חנות
2. עובדת

נא לפנות טלפונית:
03־5617680 ,5617678

בית המשפט המחוזי בבאר־שבע
ת.א. 342/88

בעניין: פקודת החברות (נוסח חדש) התשמ"ג – 1983
ובעניין: בילי אשטון בע"מ.

המבקשים: עובדי חב' בילי אשטון בע"מ, ע"י ב"כ – עוה"ד ג. הורנשטיין ו/או ג. הורנשטיין משד' רוטשילד 97, תל־אביב, 65225.

נמסרת בזה הודעה שבקשה לפירוק החברה הנזכרת לעיל על ידי בית המשפט המחוזי בבאר שבע הוגשה ביום 16 במאי 1988 לבית המשפט הנזכר לעיל על ידי המבקשים הנ"ל וכי ניתנה הוראה שבקשת פירוק זו תבורר בפני בית המשפט והוקבע לדין ביום 5 באוקטובר 1988 וכל נושה או משתתף של החברה הזאת – רוצה להמשך במתן צו בעניין הבקשה או להתנגד לכך, רשאי להופיע בשעת הבירור, אם בעצמו אם באמצעות עורך הדין שלו ותהליך בין הבקשה הזאת ייתנו לכל נושה או משתתף של החברה הזאת הדורש אותה מן החתום כאן בשלום את התשלום הקבוע בעדה.

גלילה הורנשטיין, עו"ד
שד' רוטשילד 97, ת"א

הערה: כל הרוצה להופיע בשעת בירור הבקשה האמורה חייב למסור, או לשלוח על ידי הדואר, להחתום לעיל הודעה על רצונו זה וההודעה תציין את השם והכתובת של האיש או, אם זהו פירמה, את השם והכתובת של הפירמה, והיא צריכה להיות חתומה ע"י האיש או הפירמה או עורך הדין שלו או שלה (אם יש לה עו"ד, הצריך למסרה או – אם היא נשלחת ע"י הדואר – צריך לשלוח בזמן שיספיק למען תגיע אל החתום לעיל לא יאוחר משעה 08.30 של יום 4 באוקטובר 1986.

שמותיהם וכתובותיהם של פועלי כל העולם שמורים במערכת (הבריאות)

דבר אחר יקר!

גליון מיוחד לסוכות מוקדש לתשובות על מכתבי קוראים

בריאות, נפש וארץ־ישראל

דבר־אחר יקר!

קודם כל אני רוצה לברך את חברי המערכת בשנה טובה, גמר חתימה טובה וחג סוכות כשר ושמח. וכעת ברצוני לשאול: מה מקורה של המלה נודניק?

מלכישוע קפודרייר
רח' איינשטיין 6B
רמת משכל

בפרקי־אבות ג. כ"ט כתוב: אבוי לאיש שיש לו בן נדנדן ומפרש רבי יצחק מקולמיה, בעל ה„קרבי־זאפטה": בן נדנדן הוא בן העומד בסמוך להוריו ומנדנד בראשו להכא ולהתם עד שיוצאים מדעתם. מכאן, בהשאלה, מי שאינו מרפה מחברו נקרא נדנדן. האידיש אימצה את המלה ונתנה לה גוון אידי אופייני, כלומר „נודניק".

דבר־אחר יקר!

קראתי את תשובתכם בענין מקור המלה נודניק ולעניות דעתי טעיתם, ומקור המלה נודניק הוא במקרה הבעל שרצה לבוא על אשתו בנידתה ואמרה לו „אם אתה בועלני עתה הרי אתה נודניק". האם שמעתם גם על ההסבר הזה?

מלכישוע קפודרייר
רח' איינשטיין 6B
רמת משכל

זהו פירוש המלה נודניק לפי אחינו בני עדת הפולנים והיא מבוססת על המקרא המפורש: כשאשה בנידתה הבעל הוא מנודה.

דבר־אחר יקר!

תשובתכם בענין הבעל המנודה כהסבר למקור הביטוי „נודניק" אינה מניחה את דעתי. נראה לי שבכל זאת המקור הוא ארמי שנאמר „ארמי עובד אבי" ואין עבודה אלא נדנוד. תמהני מה דעתכם על פירוש זה?

מלכישוע קפודרייר
רח' איינשטיין 6B
רמת משכל

הסברך מתקבל מאוד על דעת. מערכת „דבר אחר" מודים לך עליו ומאחלים לך חג סוכות שמח.

דבר־אחר יקר!

תשובתכם לא הניחה גם הפעם את דעתי. נראה לי שהיא נכתבה אך ורק כדי לצאת ידי חובה. האם אתם סבורים כי כך נאה שינהג עתון שהוא יוצא חלציו של ברל כצנלסון?

מלכישוע קפודרייר
רח' איינשטיין 6B
רמת משכל

שק בתחתו!

דבר־אחר יקר!

על מכתבי האחרון עניתם לי בקיצור נמרץ מדי. כתבתם: שק בתחת ולא פירטתם, ולכן כפי שאמר פעם המגיד מקרמיניץ על חרב פופיק: הסתום עדיין רב. את התחת (או בעברית האחוריים) טרח הקב"ה וחילק לשני חלקים. באיזה מהם רצונכם שאשק? או שמא מתבקש אני לישק בשניהם?

מלכישוע קפודרייר
רח' איינשטיין 6B
רמת משכל

דבר־אחר יקר!

למה חוזר הבומראנג כאשר זורקים אותו?

אביב א.ח.
גבעתיים

כי פה יש לו חברים שמבינים את השפה שלו כמו שבשום מקום לא מבינים אותו ובעצם עוד כשהוא טס מפה הוא התכוון לחזור. אחרי הכל, איזה גליק כבר מחכה לו באוסטרליה?

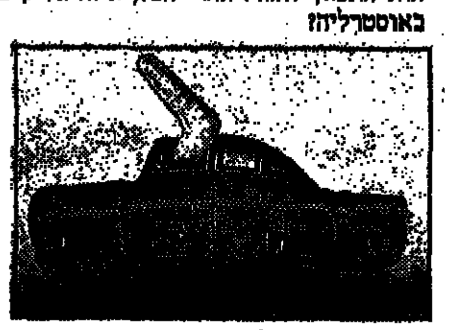

דבר־אחר יקר!

אני צעיר כבן 50 ובעבר הייתי קורא נלהב של „איתנים" והייתי מעודכן בכל הנוגע לאוננות. כיום, כשהזדקנתי, קשה לי ללכת לקיוסק ולקנות את בטאון קופ"ח ושאלתי היא, היכן עומד היום נושא האוננות?

ע.ז.
חדרה

האוננות, בדומה לפאבים ולכריות הכתפיים, היא ענין שבאופנה. בשנות הארבעים ובתחילת שנות החמישים היה נהוג לאונן פעם בשבוע ובשאר הימים להתקלח במים קרים. רק לאחר שכמה צעירים מתו מדלקת ריאות נחלשה האופנה של המקלחות הקרות ואכן, בשנות החמישים המאוחרות, אפשר היה לראות אנשים המאוננים יותר ומלוכלכים יותר. בשלהי שנות החמישים ובשנות השישים המוקדמות החליף הספורט לגמרי את המקלחות הקרות. הספורט מלך בכיפה כשמונה־תשע שנים והוחלף ע"י הבחורות והנשים ששלטו באופנה עד שנות השמונים וירדו מן הבמה עם בוא מחלת האיידס. האוננות לא פסקה לגמרי בעשרים השנים האלה אם כי הנמיכה פרופיל והיתה נחלתם של הבטטות ושל יראי ההרפס. נכון להיום מומלץ מאוד לאונן ויש איסור אופנתי על מקלחות קרות וספורט, פעילויות הגורמות את מחלת האיד־אוננות (אימפוטנציה), שבגלל הדמיון הדיקוקי נטו לחשוב, בעבר, שהיא נגרמה ע"י האוננות.

מימין: נערים צעירים עוסקים בספורט כדי לא לאונן. חיו נבחרות שתוכיחו שאפשר גם לעסוק בספורט וגם לאונן

הומור וחידוד

דבר־אחר יקר!

מדוע לא מצאתם לנכון להדפיס בעתונכם מדור של בדיחות לשבת או לחג. כידוע לכולנו, גם ככה די קשה לחיות בארץ הזאת והיה כדאי להמתיק את מרירות החיים כאן בלחלוחית של הומור. בהזדמנות זאת אני מציע אף כמה שמות אפשריים למדור כזה: פינת הבחילה והחידוד, צ'ולנטרי, חידודין־ודברים, לשון NO-FAIL על לצון, בדיחות־השני, הלך ההבל אחרי הבלי (כאן אפשר שהגרפיקאי שלכם יעשה גם ציור של דמות תנ"כית „הבל" הולכת אחרי אשה בלי החלק העליון של הביקיני שלה), בדיקודש ובדיחול, חלצה רינו אתה אם לנו, חידוד שמש, לצון כטבח יובל (כאן אפשר לחתום את שם בעל המדור בפסאבדונים: צ.ל. יובל, והמבין יבין), שחוק פינו (מדור חתום ע"י „פיני"), בדיחוכא והתלו־לה, עט לשחוק ואת לקבור.

אם שמות אלו לא ייראו לכם יש לי עוד שם אחת באמתחתי.

אבשלום קין
נאות מדבר ג'

תודה על הצעותיך, שמות נאים הצעת לנו והצוות שלנו נהנה מהם הנאה מרובה, בעיקר מן השם האחרון עט לשחוק ואת לקבור, שיש בו העמדת פנים לכאן ולכאן. אלא שעורכי „דבר אחר" נמנו והחליטו לתת למדור ההומור שם מקורי – פינת החומור, שם המלא רמיזות כרימון: ראשית ענין ה„פינה" שהוא נקבה של „פין" והוא רומז גם להומור המתוחכם של „פינה באוש" בבחינת „ויקו לעשות ענבים והנה באושים". גם הסיפא של „נת", שהוא באנגלית „משוגע", יתאים כאן, שהרי חלק מן המדור יוקדש בהחלט להומור משוגע. גם במלה „ההומור" מסתתרים רמזים לעשרות, ודי אם נזכיר שהרישא „ההו", מזכיר את ראשיתן של מאות בדיחות יהודיות שגיבורן הוא אלמוני והן נפתחות כך: „ההוא שהלך אל הרב" או „ההוא שהלך לזונה" וגומר. ההברה „מור" מזכירה לנו כמובן את הבושם הריחני אבל גם את מרדכי היהודי, מה שמקשר אותנו לחג הפורים, שאין יפה כמותו בין כל החגים כשבהומור עוסקים אנו. עד כאן בפרשת „שמות" וכעת ל„דברים" של ממש, הווה אומר לגוף המדור, והפעם בדיחה יהודית:

אמר הירשל אסטרופולר:

– פחותת אשה מכל הפסולים שבעולם... אשתקד היה מעשה: נזדמנתי לפונדקי עשיר והשיאני יצרי לישב עמו ימים אחדים ולהתפרנס משלו בהרחבה... ראיתי, שבת בוגרת לו ואין עליה קופצים, ואמרתי לו: „רצוני שתתן לי בתך לאשה?" – לא סרב ונענה לי בשמחה רבה... כל אותם הימים סמוך הייתי על שלחנו ונהניתי מכל טוב, וכשהגיע יום־החופה, אמרתי לו: „דע לך, שגנבים וגזלנים יש לי במשפחתי". אמר: „אין בכך כלום". חזרתי ואמרתי לו: „דע לך, שגם מוסרים ומשומדים יש לי במשפחתי", חזר ואמר: „אין בכך כלום". וכשאמרתי לו: דע לך, שאשה יש לי בביתי – התחיל מקלל ומגדף ומיד גרשני מביתו...

מלאתי לוטו באופן לוטומטי

ציונות, ירידה ואיכות חיים

דבר־אחר יקר!

לפני כשלושה שבועות פרסמתם גליון מיוחד לירידה וליורדים. באחת הרשימות כתבתם כי דניאל ברנבוים התחיל דרכו באמריקה כנהג מונית. האמנם נכון הדבר?

ל. ברנשטיין
רח' הורמן ת"א

כמובן שלא. הרעיון ברשימה היה לשים ללעג את מי שחושב שכל ישראלי יורד הוא נהג מונית. מה שעשינו? לקחנו כמה שמות מפורסמים, שדניאל ברנבוים הוא אחד מהם, ובדינו מליבנו סיפור, כאילו כל היורדים האלה התחילו את חיי הירידה שלהם כנהגי מוניות. זוהי דרך סאטירית שנקראת „היפוך־אירוני". כשקוראים מאומנים ומיומנים הופכים את הדבר במוחם, הם מבינים ע"י כך את רמזי ההומור העדינים שמספקת האירוניה. לגופו של דבר – דניאל ברנבוים מעולם לא נהג מונית בניו־יורק. למען הדיוק, הוא נכשל במבחן הנהיגה מכיון שהתבלבל ברוושות ולכן הוא נאלץ להתחיל את דרכו כמוכר נקניקיות בוושינגטון סקוור.

דניאל ברנבוים
מכרתי 600 נקניקיות ביום, יותר מכל מוכר במנהטן והבאתי הרבה כבוד למדינת ישראל.

דבר־אחר יקר!

אני גר במרכז תל־אביב באזור שספרות הטלפון הראשונות בו הן 23. הורי, מצד שני, גרים בגבעתיים ומספר הטלפון שלהם מתחיל ב־5. חיות ואני מבית מסורתי וחונכתי על כיבוד אב ואם, עולה בדעתי פעם בחודש לצלצל להורי. מה אני צריך לעשות כדי להצליח לחייג את הספרה 5?

אפריים בן־יקיר
רח' גורדון 58/א'
תל־אביב

הפנינו את שאלתך ל„בזק" והנה תשובתם:

באזור גבעתיים קיימים שלושה בתי־אבות מתקבלים על הדעת, שמספרי הטלפון שלהם עדיין מתחילים בספרה 7 ויש להניח שלא יוחלפו במשך השנה הקרובה. אם הוריך קשישים, דהיינו מעל גיל 40, היינו ממליצים לך להעביר אותם לאחד מן המוסדות האלה. אם הזקנים מגלים סרבנות האופיינית לגילם, תוכל לעשות אחד משני הדברים הבאים:

א. לנתק את קשריך עמם עקב הסירוב.

ב. להעתיק את מגוריך לנפת חדרה – אזור חיוג 06. לפי המידע שבידנו, משם קל יותר להשיג בחיוג את הספרה 5 וזאת לאחר שחייגת מקודם 03. מצד שני, אם במספר הטלפון של הוריך מופיעה בחלק השני של המספר הספרה 0, המעבר לנפת חדרה לא יפתור את הבעיה ואף יחמיר אותה, ואז כמובן נשארת לך אופציית הירידה. מניו־יורק החיוג קל ביותר.

דבר־אחר יקר!

האם לא נזכה אף פעם לרגע שספורטאי ישראלי יחזור מן האולימפיאדה עם מדליה?

דנה פקרמן
שד' בן־גוריון
תל־אביב

כידוע לך, ישראל רואה את ההשתתפות באולימפיאדה כמטרה עיקרית, והנצחון והמדליות אינם נחשבים. לפני כמה חודשים הגישה ישראל בקשה להכניס ענף חדש באולימפיאדה – ענף ההשתתפות ללא רצון לנצח. אם אכן יקבל הוועד האולימפי את ההצעה הישראלית, יש סיכוי כי באולימפיאדה הבאה יחזרו ספורטאינו עם מדליות בענף זה. כמובן, שאם מרחיקים להביט עד האולימפיאדה שתהיה אחרי האולימפיאדה הבאה, שוב לא נזכה במדליה, אבל כאמור מה שחשוב זה ההשתתפות.

דבר־אחר יקר!

שמעתי שישראל שילחה לווין לחלל ואני מבקשת לדעת האם יש רמז ללווינים בתנ"ך, ואם כן היכן?

יאן לוי
בת־ים

בתנ"ך לא מוזכרים שום לווינים, אף רמז אין בו למכשיר טלוויזיה, המלה טלפון לא כתובה אפילו פעם אחת (!). והרי עוד חפצים ודברים שאינם נזכרים בתנ"ך: מכונית זבל, מנוע דיזל, חלליות, שעון דיגיטלי, מחשב אישי, מסכת אב"כ, קונדום קשקשים והרב כהנא.

לעומת זאת מלא התנ"ך בדברים כגון נביאים, שופטים, מלכים, דבורות, שבטים, פלישתים, וכן גם לוחות ברית וכוהנים.

הערה: במילון אבן־שושן מוזכרים הרבה יותר חפצים ומושגים מאשר בתנ"ך!

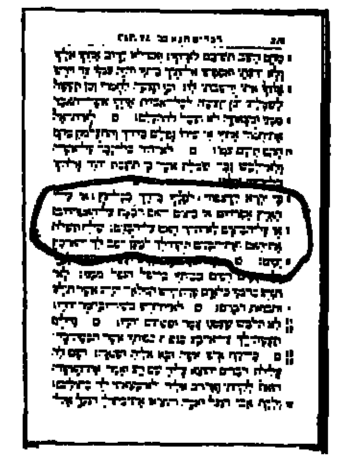

דף מספר דברים פרק כ"ב בו אין זכר למלה לוין (השווה גם עם ישעיהו ס"ו א'־ח' במיוחד בפסוקים 6–8 שעוסקים במצוות שילוח הקן)

דבר־אחר יקר!
עורך: דני קרמן
אורחים: תרזה וסמרל אייזנברג

קונצנזוס

השאלה כערך

גליון מיוחד זה של סוכות מוקדש כולו לתשובות על מכתבי קוראים. שנאמר, שבעת ימים תשבו בסוכות.

גם קוראי „דבר אחר", כמו קוראי שאר המקומונים, הם אנשים בעלי סקרנות אינטלקטואלית גבוהה, ועל כסא המערכת נערמו בשנה האחרונה מכתבים רבים ובהם שאלות מכל התחומים.

לנוחות הקוראים חולקו השאלות למדורים על־פי נושאים, כך שהקוראים המעוניינים, למשל, בשאלות מתחום **השכל הישר** פטורים מלקרוא את הפרק שנושאו, למשל, **יהדות**, אם כי – וכאן המקום להתנצל – יש כמה מקרים שהשאלות הן מתחום אחד והתשובות שייכות למעשה לתחום אחר. מקרה טיפוסי כזה היא השאלה: **כיצד מכינים קרעפלאך?** שהיא מתחום כלכלת הבית, ואילו התשובה: **שמים אותם ארבעים ארבעים בכל משאית ומביאים אותם לאחת מארצות ערב** שייכת ללא ספק לחסי ישראל־נגדי, כך שהקורא הזהיר, מוטב שיעבור על כל השאלות והתשובות בטרם יחרוץ את משפטו.

לא הצלחנו בגליון זה לענות על כל השאלות שהגיעו אלינו, ומצד שני לא תמיד מצאנו שאלות מתאימות לתשובות שיש בידינו. יש לזכור שהתשובות נכתבו בעשרת ימי תשובה כמובן, כך שהזמן שעמד לרשותנו היה מוגבל.

למרות שאנו מפרסמים את שמות השואלים מתחת לשאלתם, בכל אופן שמותיהם של השואלים וכתובתם שמורים במערכת. המערכת שומרת גם את חשבת וכן את הזכות לענות על כל שאלה ולא רק על הזולה ביותר.

חברי המערכת ערים לחשיבותה של **החזרה בתשובה** ולכן יש בכמה תשובות **חזרה מכוונת** על המלים „חשם" ו„צבאות", ובתשובה אחת חוזרת המערכת על המלה „מינים" ארבע פעמים, כל פעם בצורה שונה. על המלה „אמן" בסוף כל תשובה חוזרת המערכת בלב, כדי שלא להפריע את מנוחת המקדימים לסוכה ויפה שעה אחת קודם.

העורך

חינוך, תרבות וסביבה

דבר־אחר יקר!

ישבתי באמבטיה ופתאום שמתי לב, שככל שאני משקיע את עצמי במים – המים עולים. מה פירוש הדבר והאם אני יכול להרוויח כסף מן התגלית הזאת?

מנחם מנדל (מנדי)
חיפה

לצערנו לא אתה גילית את התופעה. האיש שגילה את התופעה הוא מלקולם ג'ונסון מסינסינטי ארה"ב והתגלית אכן העשירה אותו מאוד; בעקבותיה הוא יסד את אגודת שומרי משקל. אגב, בעבר חשבו שאם תכניס אדם למים וגופו ידחה את המים הוא יצא עירום מן האמבטיה ויצעק מצאתי מצאתי! היום כבר יודעים, שזוהי שטות מוחלטת והאיש ילבש קודם משהו ורק אחר־כך ישב לכתוב מכתב למקומון שלו.

אופנה בישול ומעמד האשה

זכר - אתה יקר!

אנחנו קוראות מושבעות של עתונכם וחוץ מזה שתמיד אתם כותבים פועלי כל העולם ולא פועל/ות ו„דבר אחר" ולא „דבר אחר/ת" אין לנו בדרך כלל טענות לעתונכם. אולם השבוע ראינו ב„דבר אחר" את הכותרת הבאה:

אסיר נמלט ירה במפקד הכלא ובסגנו
לקח שני ילדים כבני ערובה והסתגר עמם בביתו של ראש העיר

ונחרדנו. לאן נגיע? שבעה זכרים בכותרת אחת ואחר־כך מתפלאים שהאשה נשארת מוכה, נאנסת, חסרת הגנה!

הפמיניסטיות ממבוא רותם

עורך/ת „דבר אחר" תמה/ה על תלונתן של הפמיניסטיות ממבוא רותם, שלכאורה נשמעת כטענה צודקת. „דבר אחר" הקפיד מאז ומעולם (של העתון נגה) להיות נאמן למניפסט הפמיניסטי ולא לקחת על הזין את הנושא הכואב. נכון, הידיעה המצוטטת אכן התפרסמה ב„דבר אחר" אבל שבוע קודם לכן, בגליון שהוקדש להעצמה בסביבה, פתחנו ב... כל העולם: כל אשה ובל בת מגליקה את חשבונה ומיד מתחת לשם העתון הופיעו שתי הכותרות הבאות:

אם צעירה הרעילה את שלוש בנותיה
ירתה באחותה שנכסתה לצלצל לאמה

שתי בנות דקרו את סבתן למוות
בסכין חדה ששדדו מבעלת מכולת והתקיפו שוטרת שנכנסה להתערב

אם תספרנה בקפדנות, תגלינה שבשתי הכותרות מוזכרות בסך־הכל עשר נשים ובאותיות לא פחות גדולות מן הכותרת ה„שוביניסטית" שנדפסה שבוע מאוחר יותר, כך שכבוד האשה לא חולל. בדרך כלל אנחנו משתדלים לשמור על איזון בתוך כל ידיעה. למשל, בידיעה שהתפרסמה בגליון המיוחד שהקדשנו למניעת הריון הבאנו את הכותרת:

בעל הכה מכות רצח את אשתו ששכחה לקנות קונדומים

וכדי להדגיש את האהדה שלנו לנושא הפמיניסטי כאן המקום לגלות, שבמציאות הבעל הכה את בנו ולא את אשתו ושינוי המין, כלומר הכנסת האשה לכותרת, היה רעיון של עורכת מדור האופנה והכלכלת הבית של „דבר אחר".

בטחון וחזרה בתשובה

זכר - אתה יקר!

אני מבקשת לשאול את עורך „דבר אחר" הנכבד, אם צה"ל ערוך ומוכן לקדם כל התקפה מכל צד שהוא?

מגדה מחרי
שכונת גב לים
רחוב יהודי העירה 88

כן.

הרמטכ"ל רב אלוף יעקב דורי נואם לפני פעולי הבונדים ומצהיר כי צה"ל ערוך ומוכן לקדום כל התקפה מכל צד שהוא 6.5.1952

זכר אתה יקר!

ראיתי את הסרט לול ושם הופיע השחקן/בדרן אורי זוהר בקטע של חידון התנ"ך בדמות רב, ושאלתי היא: האם הסרט נעשה לפני שחרב זוהר חזר בתשובה?

מאיר חמו
רחוב רש"י 38 א'
תל־אביב

ובכן מר חמו, קודם כל אנחנו מקווים שלא ראית את הסרט חס ושלום בשבת ואם כן, שלפחות לא קנית את הכרטיס במהלך השבת. ולשאלתך: הסרט נעשה זמן רב לפני שמר זוהר מצא את דרכו אל האלוהים, בתקופה החשוכה שבה מר זוהר וחבריו היו לועגים לקודשי ישראל וקוראים „דוס" לכל אדם דתי ולעתים אף היו מוסיפים את המלה „מסריח" לכינוי הגנאי. בתקופה זאת, לפני שהשחיר הוא עצמו, היה הרב זוהר מרבה להלבין פני חבריו הרבים ברבים, והיה חומד אשת רעהו וכל שכן אשה של מי שלא היה רעהו. מכאן יובן אופיו האנטישמי של הקטע חידון התנ"ך.

היום, כשמר זוהר הוא ירא שמים ואינו מקיים יותר את כל התועבות שמנינו לעיל, אין ספק שהיה מעדיף שקטע זה לא ייכנס לסרט, אבל המשווקים של הסרט אמרו שהקטע הוא הקטע בהא הידיעה ובלעדיו האולמות יהיו ריקים והסרט לא יכניס כסף.

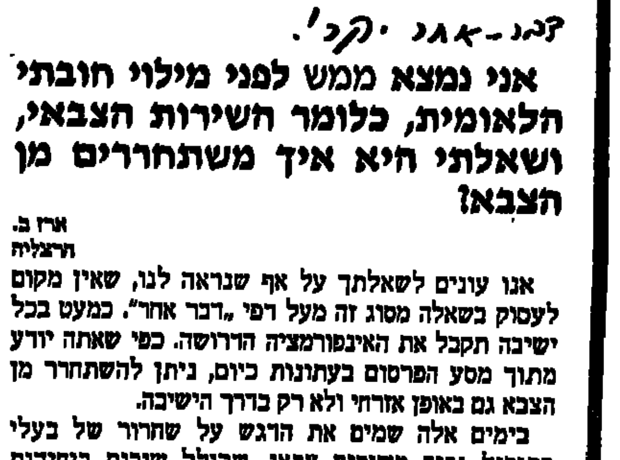

זכר-אתה יקר!

אני נמצא ממש לפני מילוי חובתי הלאומית, כלומר השירות הצבאי, ושאלתי היא איך משתחררים מן הצבא?

ארז ב.
הרצליה

אנו עונים לשאלתך על אף שברור לנו, שאין מקום לעסוק בשאלה מסוג זה מעל דפי „דבר אחר". כמעט בכל ישיבה תקבל את האינפורמציה הדרושה. כפי שאתה יודע מתוך מסע הפרסום בעתונות כיום, ניתן להשתחרר מן הצבא גם באופן אחר ולא רק בדרך הישיבה.

בימים אלה שמים את הדגש על שחרור של בעלי פרופיל גבוה משירות צבאי, שכולל שירות ביחידות מובחרות, מתנדבים, סיירות, קומנדו ימי וכו'. הדבר עולה כמובן בכסף רב ולאו דווקא מקומי, אבל המחיר כדאי בעיקר למקבל וכבר ראינו, שכאשר הדברים נוגעים לבטחון המדינה, אין מדינת ישראל חוסכת והמחיר שהיא מוציאה על בטחון לראש הוא מן הגבוהים בעולם וחשבון פשוט יוכיח: המדינה מוציאה כמיליארד דולאר לשנה להגנת בטחונם של ארבעה מיליון אזרחיה היהודים, כלומר – 250 דולאר לאזרח והמחיר הזה עדיין נהוגים פה ושם כמה חיילים בפעולות איבה ובמשימות בטחוניות. המחיר לשחרור איש אחד מצה"ל הוא אמנם גבוה יותר אבל גם המחיר של המשתחרר לדהדוג הוא קטן לאין ערוך, כמו שנאמר: אתה זוכה – המדינה זוכה וזה שמקבל את השוחד לא חסר.

פרסים בעתונים.

אומנות ויצירתיות

זכר אתה יקר!

כשסידרתי את חדר עבודתי, רכשתי כמה אבזרים שהייתי זקוק להם. בתום הסידורים נשארו ברשותי החומרים הבאים: גליל מתכת זחיח בקוטר 4 ס"מ ובאורך 6 ס"מ, עדשה אוקולארית בקוטר 3.8 ס"מ, עדשת בי־אוקולארית בקוטר 3.7 ס"מ, כפתור לחיצה קפיצי, קופסת מתכת בגודל 6×4×10 ס"מ עם מכסה מתקפל ושאלתי היא: האם יש משהו שאוכל להכין מהשאריות האלה?

כן, מצלמה פנטקס 300.

זכר-אתה יקר!

מהי שיטת פלדרמאוז והאם זה נכון שבן־גוריון היה חסיד של שיטה זו?

נילי מגדלי
סביון

פלדרמאוז (בגרמנית – עטלף) היא שיטה שפותחה ע"י יקותיאל שטראוס, בעל רשת של מלון בתל־אביב. שיטה זאת מבוססת על כך שהאדם מרצאו מהעטלף ולכן מוחו פועל באופן צלול יותר כשהוא תלוי ברגליו כשראשו למטה. המנהיג דוד בן־גוריון אכן היה אחד מחסידיה של השיטה וכמה מן ההחלטות החשובות שהחליט בתחום הלאומי והבטחוני נעשו כשראשו היה כמהופך.

בגלל חוק המשיכה (הידוע כיום גם בשם חוק משיכת חיותר) נופלות השערות כלפי מטה כשהראש למעלה וגם זווית הפה נוטה להיות פסימית.

כאשר הראש למטה השיער זקוף (אצל האשה גם השדיים) והפה נוטה באופן טבעי למצב של חיוך אופטימי.

האם יש תוכים באפריקה?

גען קליז
מעלה אדומים מיתוח

שלא כפי שמקובל לחשוב, התוכי הוא לא הציפור הירוקה בעלת המקור המעוקל שמסוגלת להגות מלים אנושיות. ציפור זאת נקראת בפי הזואולוגים פינגווין. התוכי הוא בעל חיים קטן ממשפחת הפילים ונמצא בעיקר בצפון צפון אמריקה. התוכי נזכר גם בתנ"ך (בספר שופטים פרק ג' פסוק ז': „...תוכי...") וגם אני נזכר לפעמים בתנ"ך כשאני חושב על תוכי.

זכר-אתה יקר!

לאחרונה שמעתי מדברים על דיאטת־B.F.300. מהי דיאטה זו?

שמואל שאול
בנימינה

דיאטת־B.F.300, המכונה גם דיאטת אב"י (אכול כפי יכולתך), פותחה במיוחד לחיל־הצנחנים הבורמזי. העקרון של שיטת ה־B.F.300 הוא, כי מותר לאכול כל אוכל ובכל כמות בכל ארוחה, אבל לא יותר משמונה ארוחות ביום. התנאי הוא, שבסוף כל ארוחה חייב האוכל לשתות כוס מים ובה 6 טיפות של חלב עיזים תאילנדיות.

זכר-אתה יקר!

מהו משקלו של חייל בחיל הצנחנים הבורמזי?

עליזה גורשטון
רעננה

המשקל הממוצע של צנחן בורמזי כשהוא עירום הוא 184 ק"ג. משקל זה לא כולל לבוש וציוד קרבי.

שורשים, יהדות והסרת כתמים

זכר-אתה יקר!

האם נכונות השמועות ששמעתי לאחרונה כי יוסף טרומפלדור היה הומוסקסואל?

ז. ששונה
רחוב הלוי 8
קרית שמונה

טרומפלדור, שכיהן כגיבור לאומי, היה וקיים חשוף לשמועות רעות ולשמועות זדוניות אשר נרקמו סביב אישיותו. לוותיקים שבינינו זכורה עדיין השמועה כאילו היתה לו, לגיבור, יד אחת וזאת בשעה שהאמת היתה הפוכה ממש: לא היתה לו יד אחת. מעת לעת מעוררים אף הפעם את השמועה כי הנ"ל נהגה מפעילויות מוזרות כגון מות בעד ארצנו ורכבים רומים, וכן שהיה רגנטים וקומוניסט.

השואל בשאלתו מתוקף מדוא על מכתבו של ט. לגרישה (צבי שץ), ידידו מפטרבורג, בתאריך 9.10.1908:

„...האם באמת ובתמים אנו רוצים ליצור דבר מה גדול ובעל ערך, רק עלינו עצמנו אנו צריכים לסמוך... אני מבורח כי נגיע לידי אחדות גמורה..."

ובכן טועים אלה המפרשים את המלים אחדות גמורה מדרש מיני.

האם ככה מטפלים בגיבור לאומי? צילום של יוסף טרומפלדור שהוסיפו לו עגיל ושיער ארוך כפי שהתפרסם בעתון שבע שמונית בהכנסיה תיכון חדש

זכר-אתה יקר!

לאחרונה אני מרבה לקרוא במדורי העצות שלכם איך להסיר מסטיק (גומי לעיסה) ממכנסיים ואני מרגישה שאני כבר מספיק בשלה כדי לעשות את הפעולה במו ידי. איך, אם כן, מדביקים מסטיק למכנסיים כדי שאפשר יהיה להסיר אותו?

„המורידה ממעלות"

ובכן, לא לכל גומי לעיסה יש תכונות העושות אותו מספיק דביק כדי להיצמד היטב לכל מכנסיים. מדובר כאן בצירוף המעניין של מסטיק דביק במיוחד עם מכנסיים מבד המקבל מספיק. בכלל ניתן לומר, שהחומר הדביק במסטיק הוא הגלוקוזה ואילו החומר המקבל דבק במכנסיים הוא הצמר. לא נרחיב את הידיעה לכיוון המכנסיים ונתרכז במסטיק. ובכן, את המסטיק הנדבק ביותר אפשר לרכוש ברמת־גן – בקיוסק של „מותק" בבן־יהודה פינת מאפו, בחיפה, ב„הכל־מתוק" ברחוב גאולה ובירושלים, בקיוסק „לָפה".

ובכן, לעסי את הגומי זמן ממושך והצמידי אותו בתנועה זריזה למכנסי בעלך (במקרה שאין לך בעל, פני למוסי פרידמן בקיוסק „טנדר"). שימי לב: בעבר היתה הפעולה נעשית בדרך כלל באולמות חשוכים שבהם הקרינו סרטי קולנוע או שעשועים אחרים. כיום, בעידן הווידאו והאיירים, יש המעדיפים לעשות את הפעולה בבית או, מכל מקום, בחוג המשפחה.

זכר-אתה יקר!

יש לי שלושה ילדים, שניים מהם מסרתי לאימוץ והשלישי, שהוא בן שלוש, מקנא מאד בשני אחיו. איך עלי לנהוג?

יהודית אחיתום
רחוב אחליב 6
ירושלים

קודם כל עליך לשוחח. שוחחי עם הילד, שוחחי עם בעלך, שוחחי עם השכנים, צלצלי לתכניות רדיו שעוסקות בנושא ושוחחי בעיקר לתכניות של השעות המאוחרות שבהן מוכנים לשמוע אותך ביתר סבלנות. יכול להיות שמה שהילד זקוק לו, הוא מעט חום. העבירי את מיטתו קרוב יותר לטוסטר אבל לא על חשבון זמן השיחה. הילד, אם להאמין לך, הוא בן שלוש כיום, ככה שיש לך בערך עוד חמש־עשרה שנה לשוחח עד הצבא.

זכר אתה יקר!

ברשימה „המקום־ירחם" בגליון „דבר אחר" מערב שבועון מנסה הכתב שלכם, אלתר יקנעז לחוכיח, שאלוהים אמנם קיים אבל הוא לא מי יודע מה. מי זה אלתר יקנעז שמעיז לכתוב כך על מישהו בסדר גודל של אלוהים?

ענת גלר
רחוב האנטיביוטיקה 87
מלשון 428853 תל־אביב

אלתר יקנוהו הוא נין ונכד של ר' שמואל איבילוב „המגיר מאסותא", בעל „שבר גדול" ו„בריצה שלא נולדה". אלתר עצמו הוא פרופסור מן המניין וראשון בכיתת הכנסת „שעריי־שמים" ויש לו קתדראות באוניברסיטת בר־אילן ופרינסטון. ובאחרונה יש לו חוץ מן הקתדרה גם כורסת מנהלים וארון הלבשה בבריכת השחיה. מר יקנוהו הוא גם גביר אדיר. יש לו חברה ליצוא וחברה לא פרטית גדולה ליבוא. רק לשם דוגמה: לסוכה שהעמיד בחג הזה הזמנו כ־400 אושפיז ואושפיזה, כולל האושפיזונים הקטנים שלהם, סה"כ 760 ראש.

יקנוהו הוא חריף ובקי וניחן בכל המעלות, ככה שבהחלט מותר לו להביע דעה על האלוהים וכדאי להקשיב לדעותיו.

זכר אתה יקר!

מאין לקוחה האימרה הנפלאה שכל העולם כולו הוא גשר צר מאוד והעיקר זה לא לפחד כלל?

אייל עוז
הגרושים

מקור האימרה השיקרית הזאת הוא רב מנחם מנדל מקוצק, ששמע פעם מפי מורהו רבי יונתן שטרצל בעל „המבצע־יונתן", שהעולם עומד על שלושה דברים ולכן הסיק מכך, שהעולם הוא גשר צר מאוד. כיום ידועים, שהעולם הוא גשר רחב והרבה יותר מגשר עומד על חמישה דברים לפחות. מכאן, שאין צורך לא לפחד כלל שנאמר, ישראל בטח בהשם ואשרי אדם מפחד תמיד.

זכר-אתה יקר!

אני צעירה בגיל המלצרות, שגרתי עד גיוסי הצבאי בנפת עפולה. בימים אלה עברתי לגוש דן ושכרתי חדר בלב תל־אביב ואני רוצה לדעת לאיזה פאב עלי ללכת כדי להיות הכי "IN"?

ציפורה בחלי
גוש דן

ובכן, ציפי יקרה, בחודשים הקרובים יראה אור מדריך הבילויים של „דבר אחר" ובו תוכלי למצוא את כל מה שאת לא מתביישת לשאול. בינתיים הנה כמה טיפים:

נכון להיום בערב, הפאב הכי „אין" הוא „אלמוני", שבו מבלות כל המלצריות שעובדות עד 11.00 ב„אבטיחים" וכן כמה מן המגישות בש.ב., שהיה הפאב האופנתי עד הבוקר ובו היו באות לאכול המלצריות של המסעדה החרפת בבית האמר. גם חרסות הוא מקום די אופנתי, בעיקר לוקעים בני 23 ומעלה, ותוכלי לפגוש שם משוררים שבאים לשיר שירי מולדת, לשתות בירה משוקת ולאכול את מאכל הבית: חרה בגאריה. לאחר שכתבו בבוקר שיר בקפה תבלות, קפה אופנתי בזכות עצמו ובזכות המגישות הנאות שבאו לשם מבספירבוב, הפאב שממוקם על אי תנועה ברחוב הירקון פינת פרישמן והוא עתיד להישאר אופנתי עד שהרמזור בצומת יתחלף לירוק.

מוישה מאסטרויאני וקטרין אלפאראס נראים לאחרונה בחברת עידה כהן בפאב החדש אלקאזאר. כאן בתמונה עם המרגלת הרוסיה תוחה אלכיים והזמר הגבור זאקי שלומאלין. אלקאזר – מקום חדש שפתח דני מבשטח, שווה ביקור.

חינוך ובורסה

זכר - אתה יקר!

אני עצמי אינני אדם דתי אם כי אני מקפיד מאוד על שמירת המסורת ושאלתי היא, ממתי אימצו להם היהודים את המנהג ללכת בכיסוי ראש?

חנינה בקידוש
כרם ריבנה

מנהג כיסוי הראש, או חבישת כובע, כפי שהוא נקרא בטעות בפי העם, הוא מנהג עתיק מימי הביניים המאוחרים. במקור היו מכסים ליהודי את כל הראש כדי שלא יראה את השוחד ולא יתעוור ובן דאגו שגם פיו יהיה מכוסה כדי שלא יוכל להגיד ליהודי אחר איך עליו להתנהג. בגלל האמרת מחירי העור והבד בתקופת גירוש ספרד התקצר הכיסוי והיה לסמלי, ככה שיהודי, היום, יכול גם לראות וגם לדבר.

זכר אתה יקר!

איך מסירים כתמי חלודה ממכנסיים?

סידי כול
רח' דיינים 42
תל־אביב

הרתיחי את המכנסיים במים שהומלחו קלות עד שישחימו. כשהבד מתרכך (וזאת ניתן לבדוק ע"י החדרת גפרור לתוך הבד בזמן הבישול), גורי בעזרת מספריים או סכין חדה את הבד מסביב לכתמים והשרי את הגזורים במעט חומץ ושום למשך ארבעה ימים על אדן החלון או בכל מקום אחר. לאחר זאת עברי במגהץ חם וכבמטה קסם ייפרדו הכתמים משאריות הבד ותוכלי להדביק אותם בזהירות באלבום הכתמים שלך. שימי לב: אסור לזרז את הפעולה ולקצר את התהליך, כי אז קיימת סכנה ששולי הכתמים ייפגעו, מה שיוריד את ערכם האספני ואת מחירם בשוק הכתמים.

אך חשוב מכל – הרשי לנו לעוץ לך גם זאת: הסרת כתמי חלודה ממכנסיים היא מלאכה קשה ביותר ועליכן כדאי לעשות הכל כדי למנוע היווצרות חלודה בכל דבר שבא במגע עם המכנסיים וזאת ע"י שימון וסיכה בוזלין.

זכר אתה יקר!

מה זה דולאריות? והאם הוא פרי או ירק? מה מברכים עליו? והאם מותר לאכול אותו בסוכה?

מלכה מעין חרוד

דולארית היא תוצאת הכלאה של דולר קישוא, תות שדה, צמר־פלדה, חומרים משמרים וצבעי מאכל, שנעשתה במכון „שורשים" בבית התפרצות. לפני אכילת הדלורית יש לברך: ברוך שלא עשני אשה (ולאשה: ברוך שלא עשני עז) ויש היתר לאכול את הדבר בסוכה, בתנאי שסוכות לא חל להיות ביום הכיפורים או בצום גדליהו.

בישול הדולארית בדרך של מנגל

אני צופה די קבועה בשידורי האולימפיאדה ואני דווקא די נהנית אבל בכל זאת אני רוצה לשאול: למה מרשים לכל־כך הרבה כושים להשתתף בתחרויות?

גאולה
מגידמע

גאולה היקרה,
הרעיון שמונח ביסוד האולימפיאדה, וזה גם מה שכל־כך יפה בזה הוא, שהיא תהיה פתוחה לכל הגזעים כך ששאלתך לא רק שאיננה במקומה אלא שריח גזענות נודף ממנה. אגב, באולימפיאדה הזאת אנו רואים לא רק כושים, כפי שציינת, אלא גם כל מיני צהובים, סינים ומונגולים ואפילו ערבים, לא עלינו. בעבר היה אמנם נסיון להגביל את התחרויות ליהודים בלבד, אלא שהסתבר, שיהודים מסוגלים להשתתף באולימפיאדות אלא שהמאמץ שכרוך בהשגת מדליות קשה עליהם ולשם כך יש לשכור ערבים שיעשו את המלאכה. לבד מבעיית הגזעים קיימת גם בעיית החגים. לצערנו, אין שום נסיון מצד האחראים להתאים את משחקי האולימפיאדה ללוח העברי. השבוע נאלצו המתאבקים שלנו, למשל, להיאבק בתוך הסוכה, שלא לדבר על הטניסאים שמתחרים כשיד אחת שלהם אוחזת במחבט והאחרת באתרוג ובלולב. ולכן אנו ממליצים לך, גאולה היקרה, להפסיק ולצפות האירועים האנטישמיים מסיאול.

החמצנו מדליה אבל המקום ה־4 ב„הולנדי המעופף" – הישג גדול

SEOUL1988

< UNOFFICIAL > Yachting Race Summary — Flying Dutchman Class Summary — Fusan Yachting Center

Rank	Ctry	N.letters	Ath no	Name	1	2	3	4	5	6	7	Total	Net
1	DEN	D	1093 / 1097	BOJSEN-MOLLER,J / GRONBORG,C	1	4	2	2	8	3	6	43.10	31.40
2	NOR	N	1305 / 1206	POLLEN,O / BJORKUM,ERIK	8	5	3	15	2	5	2	57.40	37.40
3	CAN	KC	1077 / 1078	MCLAUGHLIN,F / MILLEN,JOHN	5	6	1	12	5	6	1	68.40	48.40
4	ISR	IS	1242 / 1241	SELA,YOEL / AMIR,ELDAD	6	DNC	4	1	19	1	5	88.70	50.70
5	NZL	KZ	1315 / 1317	JONES,MURRAY / KNOWLES,GREGORY	2	1	9	4	12	14	13	[illegible]	60.00
6	GBR	K	1138 / 1173	YEOMAN,ROGER / MCDONALD,NEAL	12	11	21	6	7	2	5	99.70	72.70

מאת יעקב ברוש, שליחנו המיוחד

עתה כבר ברור, כי החמצנו מדליה בגלל אותו עירעור שהוריד את יואל סלע ואלדד אמיר מהמקום השני לרביעי בדירוג הכללי.

מאד מרגיז וכואב, אבל בשייט כבר רגילים לערעורים ושני חבר'ה שלנו, שהם ממש חברמנים, ראויים למלוא המחמאות על שאפשרו לנו סוף סוף ללכת בקומה זקופה כאשר זכו בהישג הגדול ביותר של הספורט הישראלי בתולדות המשחקים האולימפיים. מקום רביעי.

זהו המקום המפריד בין תהילה עולמית לבין החזרה לחיים האפורים. זה אולי טבעי לגבי מדינות המשופעות במדליות, אבל לא לגבינו. לגבי שייטי ה„הולנדי המעופף" שלנו כבר ניתן עתה לקבוע בצורה הברורה ביותר כי הם לא התחרו בתנאים שווים עם כל היתר, ברגע שיועד על השיוט של יום הכיפורים.

משמעות הדבר, כי דורגו במקום האחרון והיה ברור שזה השיוט שלא ילקח בחשבון שכן לכל שייט מותר להשמיט את השיוט הגרוע. לסלע ואמיר אסור היה, איפוא, לקחת כל סיכונים מיותרים בששת השיוטים, ומבחינה פסיכולוגית דבר כזה לא מוסיף לבטחון העצמי של השייטים.

אבל השניים, ותיקים ומנוסים, "שועלי ים", היכולים לשמש דוגמא ומופת לאחרים, לא איבדו את עשתונותיהם וידעו להתעלות והצל שבשיוט ה־6, שהתנהל בתנאים מאד גרועים, הם דורגו במקום ה־19. מאוחר יותר, בעקבות גל עירעורים הם דורגו במקום הרביעי של אותו שיוט ועקב כך הוצבו במקום השני בדירוג הכללי. אלא שהנידרלנדים שכל הזמן היו צמודים לישראלים עירערו ואומנם עירעורם התקבל.

הישראלים שוב הורדו למקום ה־19 והרביעי בכללי. במקום השלישי דורג הצמד הנידרלנדי, כשבשיוט של אתמול הגיעו למקום העשירי אחרי סלע ואמיר שהיו במקום התשיעי.

מה יצא לנידרלנדים מהעירעור? מאומה: בסופו של דבר הם תפסו בדירוג הכללי את המקום החמישי אחרי הישראלים ומנעו מהם מדליה. אבל צריך להיות ברור שאלה הם כללי המשחק בענף השייט. סלע ואמיר, שהתהפכו פעם אחת בשיוט של אתמול בגלל הים הסוער נשמעו מעט מאוכזבים בסיום השיוט ולדבריהם רצו מאד לזכות במדליה, אבל בגלל נסיבות רבות הם התרחקו מהמדליה דווקא ביום האחרון לאחר שהיו קרובים אליה יום קודם לכן, „אבל גם כך זהו הישג גדול מאד עבורנו ואנו שמחים בחלקנו", ציינו סלע ואמיר.

• בשיוט השביעי והאחרון ניצחו הקנדים מקלאוגן ומילן וזכו במדליית הארד. הצמד הדני זכה בזהב הנורבגים בכסף. בתחרויות ה„הולנדי המעופף" השתתפו 22 סירות.

ברזיל וברה"מ יפגשו בגמר טורניר הכדורגל

הברזילאים ניצחו את מערב־גרמניה 2:3 בעונשין מ־11 מ' (1:1 בתום 120 דקות) והרוסים גברו (2:3) על איטליה בהארכה

נבחרות הכדורגל של ברזיל וברה"מ יפגשו ביניהן בגמר טורניר הכדורגל האולימפי. אתמול חלפו השתיים על פני יריבותיהן ממערב־גרמניה ואיטליה, לאחר מאבקים מרתקים ומעניינים שהתנהלו בשלבים שונים לרמה גבוהה.

ברזיל נזקקה לבעיטות עונשין מהנקודה הלבנה כדי להתגבר על הגרמנים. בתום 120 דקות היתה התוצאה 1:1 ורק לאחר קרב בעיטות מ־11 מ' ניצחו הברזילאים 2:3.

במשחק השני נאבקו הרוסים והאיטלקים 120 דקות, לפני שירדו מנצחים מהמגרש בתוצאה 2:3.

שני שערים בהארכה העניקו לרוסים את הכרטיס לגמר, במשחק שנערך בפוסאן. הסובייטים, שזכו במדליית הזהב בפעם האחרונה במלבורן 1956, היו הטובים יותר בשדה ותיצלו היטב את ההזדמנויות שניתנו להם. לאיטלקים, שהודחו באותו שלב גם לפני ארבע שנים, לא היתה תשובה ליעילות ולכוח של הרוסים.

הרגעים המענינים ביותר היו במהלך ההארכה. לאחר 1:1 בתום 90 דקות, עלתה ברה"מ ליתרון בדקה ה־93, משער של ארמיאנס נארבקובאס. האיטלקים ספגו מהלומה, כאשר שחקנם פראדי הורחק בגלל פגיעה ביריב ללא כדור. עם 10 שחקנים הם נכנעו לשער רוסי נוסף, מרגלי מיכאלצ'נקו בדקה ה־108. – שער החמישי בטורניר.

האיטלקים המתיקו את הגלולה המרה בשער של השניות האחרונות, אותו הבקיע המחליף אנדראה קארנבלה ובתום המשחק, אף נשמעו במחנה שלהם קולות של שביעות רצון ומאמנם דווקא אמר, כי אחרי ההפסד לזאמביה „החזירה לעצמה נבחרתו את כבודה הרמוס.

אגב, האיטלקים הוליכו בדקה ה־50 משער של זווהיק וירדיס, אך נאלצו להכנע לשער משווה של הרוסי איגור דוברובולסקי בדקה ה־78. 15,000 צופים חזו במשחק.

במשחק השני הצליחו הגרמנים להוליך ביתרון, לאחר שער של הולגר פאף בדקה ה־50, אולם הברזילאים, שהיו לפחות במחצית השניה הטובים יותר בשדה, הצליחו להשוות מנגיחה מצויינת של רומאריו, 10 דקות מהסיום. גם בהארכה לא היה שינוי בתוצאה ורק במהלך בעיטות העונשין מ־11 מ' הצליח השוער הברזילאי טאפארל לעצור שני כדורים, בעוד שכדור שלישי נהדף במשקוף. קודם לכן, בדקה ה־82, הצליח השוער הברזילאי לעצור כדור עונשין נוסף מהנקודה הלבנה, שנבעט ע"י ולפגנג פונקל.

• בכדורסל: במשחקי הדירוג על המקומות 5 – 8 בטורניר הנשים בכדורסל, גברה אתמול בולגריה על צ'כיה בתוצאה 78:81, בעוד סין גברה על דרום־קוריאה 95:97.

• טניס: סטפי גראף וגבריאלה סאבטיני העפילו לחצי הגמר בטורניר הטניס לנשים. סאבטיני הארגנטינית גברה על הסובייטית בת ה־17 נאטליה זוורבה 4:6, 3:6, בשעה שגראף נאלצה להזיע קשות ולהפוך פיגור של 3:1 במערכה השלישית והמכריעה לנצחון על הסובייטית לאריסה סווצ'נקו 2:6, 6:4, 3:6.

זינה גאריסון מארה"ב ומנואלה מאלייבה מבולגריה העפילו, עוד קודם לכן, לחצי־הגמר.

סיכום התחרויות בשחיה

שפע של שיאים והפתעות

מזרח גרמניה: מעצמה. אוטו: תופעה □ ארה"ב: נפילה אחרי המבחנים. ביונדי ואוואנס שמרו על כושרם □ מערב גרמניה: אכזבה □ הונגריה: הפתעת התחרויות □ ישראל: ללמוד מהר מהצלחתן של מדינות קטנות

מאת דוד סיבור (סיאול)

במאבק בין שחייני מזרח גרמניה וארה"ב זכו הגרמנים ביותר מדליות. הפער מעבר לכל ספק, שהיה פער גדול בין התוצאות במבחנים האמריקאיים לבין ההישגים בסיאול. היתה נפילה כשר גדולה מאז ועד היום.

שני שחיינים בלבד, מאט ביונדי וג'אנט אוואנס, דאגו לשמור את ארה"ב בצמרת השחיה העולמית. ריינולד בירקוף קבע שיא עולמי במוקדמות של 100 מ' גב, אך כשל בגמר, למרות שהוביל לאורך דרך ארוכה והגיע באפיסת כוחות למטרים האחרונים, כשהיפאני סוזוקי חולף על פניו במפתיע. כעבור יומיים שיפר בירקוף את יכולתו הגבוהה במשחה השליחים. בירקוף ועוד שחיינים, שסיגלו לעצמם את שחיית ה„צוללת", לא הצליחו להחזיק מעמד בהמשך בגלל העומס הגדול על שרירי הרגליים.

גם המזרח גרמניות, למרות השליטה שלהן, לא התחרו רושם מלהיב. בעצם, רק כריסטין אוטו, בצבירת המדליות הסיטונית, שהיא תופעה בלתי רגילה בספורט הנשי ושיאה העולמי של סילקה הורנר, היו מעל ומעבר. שאר השחייניות היו מאד מאופקות ולא ידעו להתעלות להישגים בלתי רגילים. לזכות המזרח גרמנים יאמר שההופעה שלהם, המאמנים והשחיינים, היתה פתוחה והרשמית הרבה יותר, גם כלפי הנציגות הישראלית בבריכה.

לעומת הבנות היתה הצלחה רבה יותר לחלק הגברי במשלחת השחיה, כשאובה דסלר בסגנונו המיוחד הצליח לנצח במאבק אדיר במשחה 400 מ' חופשי וקבע גם שיא עולמי חדש. גם גברים אחרים נתנו רמז שמזרח גרמניה היא מעצמה בלתי רגילה.

בין הנכשלים הייתי מונה את הבנות הרומניות, שהציפיות מהן היו גבוהות. נדמה לי, וכל שזה לאחר שיחות עם המאמן שלהן דמקה, שסגנון העבודה הכמותי שהוא דוגמא לעבודת המזרח גרמנים, לא מתאים לרומניות. כולן לא הגיעו בסיאול לשיאן. קוסטקה ב־50 מ' חופשי היתה דוגמא טובה. גם במחנה המערב גרמני נוצרה אי שביעות רצון. מיכאל גרוס הצליח להוריד את יוקרתו האבודה רק במשחה החזק ביותר שלו, 200 מ' פרפר. להצלחתו נוסיף גם את שטפן פייפר ב־400 ו־1500 מ' חופשי. זהו. שאר חברי המשלחת היו מתחת לרמתם או ציפיותיהם. בשיחות עם המאמנים לא הוסתרה האכזבה מהכשלון היחסי וקיים רצון לחפש דרך לתיקון השגיאות בהכנת השחיינים.

כמובן, גם אייל סטיגמן שלנו, הוא כבר האכזבות והכשלונות והוא גם שייך למחנה המערב גרמני מבחינת ההכנות. חשוב לנו מה יהיו המסקנות של הגרמנים.

לעומת זאת היו ההונגרים בצד המוצלח. הפתעת התחרויות. כמעט כל השחיינים הגיעו לסיאול בשיאם. דרניי, סאבו ואגרסקי, גוסלר ודמגרגם הוכיחו כי דרך ההכנה שלהם היתה נכונה, דרך שאולי מתאימה גם לנו, כמדינה קטנה. הצלחות של מדינות קטנות יכולות להוות נקודות אור גם לישראל. במדיניות נכונה ניתן להגיע להישגים בינלאומיים ברמה גבוהה ביותר.

כללית, ההשתתפות בתחרויות כאן היתה הגבוהה ביותר בתולדות המשחקים האולימפיים. הכל רק שהרמה מהמקום ה־30 ויותר היתה לקרוב נמוכה, עקב השתתפות ארצות מפגרות עדיין בשחיה. לעומת זאת, התשתית ההישגית ברמות הגבוהות, היתה בריאה וגרמה לאפשרות של הפתעות ומאבקים מרתקים כבר בעת משחי המוקדמות. בסוגיה זו הייתי מאפשר למדינות לשתף 3 שחיינים בכל משחה, כפי שזה היה בעבר וכן להכריז על מבחני כניסה שיגבילו את ההשתתפות עד רמה מסויימת.

בכל אופן, לקומץ הישראלים ולי הבוער מעל לכל ספק שיש חשיבות רבה להופעה שלנו באולימפיאדה, אבל רק הופעה מכובדת. התחרויות נסתיימו בקריאה אדירה של הקהל הרב: „אנחנו אוהבים אותך, קוריאה" בהולים. יש לאהוב את העם הזה שהוסיף אוירה כה נפלאה לתחרויות השחיה.

קנגורו צולף לסל

הספרדי מרטין קולע לסל האוסטרלי, אולם אנשי הקנגורו ניצחו ועלו לחצי הגמר

ארה"ב מול ברה"מ היום ב„גמר האמיתי"

מאת יעקב ברוש, שליחנו המיוחד

למרות שמשחק הגמר של טורניר הכדורסל יערך בעוד יומיים, ברור שהגמר האמיתי יערך כאן בצהרי היום בין נבחרות ארה"ב וברה"מ בשלב חצי הגמר.

במשחק השני יתמודדו אוסטרליה ויוגוסלאויה. מי שאשם ששתי הנבחרות, שהיו אמורות להתמודד ביניהן במשחק הגמר יתמודדו היום, הם הרוסים עצמם שנוצחו ע"י היוגוסלאבים ושיבשו את כל התחזיות. לאמריקאים חשבון ארוך עם הרוסים במשחקים האולימפיים. הכל בגלל אותו משחק במינכן שבעקבות התערבותו של ויליאם ג'ונס, נוצחו האמריקאים.

היום נוטים הסיכויים לנבחרת ארה"ב, שניצחו בכל משחקיהם בצורה משכנעת. לעומתם, ספגו הסובייטים הפסד נגד יוגוסלאויה ושלשום ראיתי אותם מנצחים בקושי רב את ברזיל 105:110. פרט ליכולת הכללית יש לתביליץ של מיודענו גומלסקי בעיה עם הקהל. הקוריאנים אינם מסתירים את איבתם ל„דב הרוסי" וקריאות העידוד ליריב ושאגות הבוז לאדומים מלווים את הרוסים למן פתיחת הטורניר ואין ספק שיגיעו היום לשיאים חדשים.

זהב נוסף לסיום הקריירה

גרג לוגאניס לא יכול היה לסיים את קריירתו שלו בצורה יפה יותר. מדליות זהב שניה בסיאול וזכיה כפולה באולימפיאדה השניה ברציפות. כאן בדרך אל הזהב

זהב כפול ללוגאניס בפעם ה־2 ברציפות

גרג לוגאניס עשה זאת. הוא זכה אתמול במדליית הזהב השניה שלו בסיאול, כשניצח בקפיצות ממגדל בגובה 10 מ' והיה לאיש הראשון שהצליח לזכות בזהב הכפול בקפיצות למים בפעם השניה ברציפות.

אולם לוגאניס בן ה־28 לא ליקק דבש לפני שזכה בתחרות ובמדליה. יריבו, הסיני קסיונג ני, שגילו רק מחצית מזה של האמריקאי, העניק לו דו־קרב צמוד וקשה עד לקפיצה האחרונה. הסיני הוליך ביתרון של שלוש נקודות, לפני הקפיצה האחרונה. הוא ביצע קפיצה מדהימה וזכה ב־82.56 נקודות והסך הכל הכללי 637.47 נקודות.

לוגאניס היה זקוק ל־85.57 נקודות כדי לחלוף על פני יריבו. זו היתה קפיצתו האחרונה והלחץ עליו היה כבד. אולם הנסיון הרב סייע לו לבצע קפיצה נהדרת, שהעניקה לו 86.70 נקודות וזאת מדליית הזהב. בסך הכל הכללי הוא צבר 638.61 נקודות. קסיונג, עקב אחרי קפיצתו האחרונה של יריבו ונאלץ לראות באכזבה כיצד נגזלת ממנו המדליה המוזהבת.

על דוכן המנצחים היה מעניין לראות את ההבדל בין שני הקופצים המייצגים שני דורות. מצד אחד לוגאניס השרירי המוצק, שגובהו 1.75 מ' ומשקלו 77 ק"ג, מול הסיני הנמוך (1.62 מ') והרזה (41 ק"ג). לוגאניס מתכוון עתה לפרוש ולהותיר את הזירה ליריבו, שעל פי כל הנתונים מתכוון להשתלט עליה לתקופה ארוכה.

• אופניים: המזרח־גרמני אולף לודוויג נטל את מדליית הזהב במירוץ ד־כים למרחק של 196.8 ק"מ, לאו־ שוקיים בשלוש שניות את ברנד גרון ממערב גרמניה ואת כריסטיאן הנן, אף הוא ממערב גרמניה, שהתחלקו במדליות הכסף והארד.

היום בסיאול

אתלטיקה: 100 מ', רוחק, כדור, גובה ו־400 מ'קרב 10: דיסקוס, 200 מ', 400 משוכות,1500 מ', רוחק, (נשים). מוט, 400 מ', 200 מ', 5000 מ', 3000 מכשולים (גברים).

כדורסל: ברה"מ – ארה"ב; יוגוסלאויה–אוסטרליה (חצי גמר גברים).

איגרוף: רבע גמר בכל המשקלים.

סיוף: חרב קבוצתי גברים; רומח קבוצתי נשים

התעמלות: מוקדמות בהתעמלות אמנותית.

כדוריד גברים: משחקים בבתים המוקדמים

קשתות: 50 מטר לגברים ונשים; 30 מטרים לגברים ונשים

רכיבה אמנותית (סוסים)גמר קפיצות קבוצתי

הוקי: משחקי חצי הגמר

ג'ודו: קל–בינוני (78 ק"ג)

טניס: משחקי חצי־גמר לגברים ונשים

כדורעף: חצי גמר לגברים

רמיגולסקי וגולדשטיין בהתעמלות אמנותית

מאת יעקב ברוש, שליחנו המיוחד

אחרוני הספורטאים במשלחת הישראלית, רקפת רמיגולסקי ושולמית גולדשטיין, יחלו היום להשתתף בתחרויות ההתעמלות האמנותית שימשכו יומיים.

השתיים, שהיו אמש נרגשות לקראת התחרות, נמנות על קבוצה של 16 מתעמלות שיתחרו היום בחישוק ואלות ומחר בתרגילי חבל וסרט.

המאמנת אילנית לור, מעט מאוכזבת מהעובדה שרק שלשום ניתן למתעמלות להתאמן בפעם הראשונה באולם התחרויות, אבל הגזירה הזאת חלה על כל המתחרות. הישראליות יתמודדו עם יריבות מיפאן, צרפת, דנמרק, אוסטריה, בריטניה, יוגוסלאויה, ארה"ב, קוריאה, נידרלנד, פורטוגל ובלגיה.

ישראל ערכה קבלת פנים למשלחות

מאת יעקב ברוש, שליחנו המיוחד

משלחת ישראל ערכה אמש קבלת פנים לנציגי המשלחות האורחות במלון „ראמוי המסאור", כאשר הוצאות המימון היו על חשבונו של שאול אייזנברג, שיש לו עסקים מסועפים בבירת דרום קוריאה.

בין האורחים בלטו נציגי כל משלחות הגוש המזרחי, פרט למזרח גרמניה. פתיחות גדולה במיוחד הפגינה אירינה שיבינסקה מפולין, כיום סגן נשיא הועד האולימפי, שהיא יהודיה והיתה אלופה אולימפית בריצות קצרות באולימפיאדות מינכן.

ראש המשלחת אמר בדברי ברכתו, כי הספורט הישראלי זכה להישג גדול כאשר שייטיו זוהרו בפוסאן במקום הרביעי ויתכן שההיעדרות מהשיוט ביום כיפור מנעה מהם זכיה הסטורית במדליה.

מדלית זהב לברה"מ בחרב

סייפי ברה"מ גברו על המערב גרמנים בשיעור 5:9 וזכו במדליית הזהב הקבוצתית במקצוע החרב. הגרמנים נאלצו להסתפק במדליית הכסף, בעוד שאת מדליית הארד נטלו סייפי הונגריה, לאחר נצחון 5:9 על סייפי מזרח־גרמניה.

הצרפתי אלכסנדר זכה בג'ודו

הצרפתי מארק אלכסנדר בן ה־28 נטל אתמול את מדליית הזהב בג'ודו במשקל עד 71 ק"ג. אלכסנדר, שנטל את מדליית הכסף באליפות העולם האחרונה, גבר בגמר על המזרח־גרמני סוון לול. המזרח־גרמני קיבל את מדליית הכסף ובמדליות הארד זכו הבריטי קארית בראון והסובייטי גאורגיה טאנאזה.

ברה"מ ופרו בגמר הכדורעף לנשים

מעופפות ברה"מ פרצו אתמול את „החומה הסינית" והדיחו את האלופות האולימפיות בשלב חצי הגמר. הן יתמודדו בגמר נגד כדורעפניות פרו, שגברו בחצי הגמר השני על יפאן בתוצאה 2:3.

הסובייטיות גברו על הסיניות בצורה חלקה 0:3. המערכה הראשונה הסתיימה בנצחון סובייטי וחלק 0:15 שהושג תוך 11 דקות. שתי המערכות האחרות הסתיימו בנצחונן של הרוסיות – 9:15, 2:15.

הפרואניות הוליכו כבר 0:2 במערכות (9:15, 6:15), אולם היפאניות התאוששו בצורה נפלאה ותוך הפגנת משחק הקרבה הצליחו להשוות (6:15, 10:15). המערכה האחרונה היתה שקולה ורק בסיומה הצליחו הפרואניות לנצח 13:15 ובמשחק כולו.

נשות יוגוסלאויה וארה"ב בגמר הכדורסל

נבחרות הנשים של יוגוסלאויה וארה"ב יפגשו בגמר טורניר הכדורסל לנשים. אתמול, בחצי הגמר, שפכו היוגוסלאויות הרבה זיעה לפני שניצחו את האוסטרליות, המפתיעות, על חודה של נקודה – 56:57. את סל הנצחון קלעו היוגוסלאויות שלוש שניות לפני שריקת הסיום.

במשחק השני הפגינו האמריקאיות עליונות מוחלטת על פני הסובייטיות וניצחו בסיום 88:102.

יוגוסלאויה וארה"ב נפגשו כבר בשלב המוקדם ואז היתה ידם של האמריקאיות על העליונה.

טבלת המדליות

	זהב	כסף	ארד
1. ברה"מ	35	17	28
2. מזרח גרמניה	29	22	20
3. ארה"ב	17	17	17
4. מע. גרמניה	8	8	6
5. הונגריה	8	6	3
6. בולגריה	7	7	6
7. רומניה	5	9	7
8. צרפת	4	3	3
9. איטליה	4	3	3
10. סין	5	9	9
11. בריטניה	4	7	6
12. קוריאה	3	3	5
13. הולנד	2	2	0
14. צ'כוסלובקיה	2	2	0
15. נורווגיה	2	2	0
16. יוגוסלאויה	2	1	1
17. אוסטרליה	1	4	3
18. פולין	1	4	3
19. יפאן	1	2	4
20. פינלנד	1	1	2
21. דנמרק	2	1	1
22. ניו זילנד	2	1	7
23. קניה	1	0	1
24. מרוקו	1	0	1
25. פורטוגל	1	0	0

לתהום הסמים ולדראון עולם!

בבושת פנים ובידיים ריקות נאלץ אתמול בן ג'ונסון (משמאל)לחזור הביתה,לאחר שמדלית הזהב ניטלה ממנו בשל שימוש בסטרואידים אסורים.את המדליה קיבל קרל לואיס,הנראה כאן מימין מאושר

יומן הנמר / יעקב ברוש

בן ג'ונסון כבר הגיע בחזרה לקנדה, לאחר שהועלה אחר כבוד למטוס במהדורת הראויה לשבת, כדי לסלק מכאן את מי שהפך בשבת לאליל ההמונים ואתמול לדמות הנרדפת ביותר בעולם.

כבר בשעות הבוקר המוקדמות רגש הכפר האולימפי עם היוודע הידיעה שמי שהיה צריך להזהר יותר מכולם – נתפס בקלקלתו. מסיבת העיתונאים בשעה כה מוקדמת והופעתו של האצן בנמל התעופה היו הרגשות הסוריות ביותר שריתקו את כלי התקשורת.

לגבי ג'ונסון נפתרה הבעיה. לא נראה אותו יותר, קרוב לוודאי. אבל המעשה שעשה גרם לנזק אדיר למלכת הספורט. אמנם קדמו לו ששה שנתפסו על שימוש בסמי מרץ, אבל איש לא התרגש כאשר הוחזרו הביתה 11 המשקולנים הבולגרים, לאחר ששניים מהם הושעו בגלל סיבות דומות. לג'ונסון אסור היה שיקרה מקרה כזה.

הוא הפך לאליל שריתק מאות מליונים ועתה נעץ בעבכם. מומחים טוענים, כי המתמריץ בו השתמש עוד שלב מסוים, אבל זו לא הנקודה. ג'ונסון קיבל מאות אלפי דולרים כדי להתחרות נגד לואיס בציריך, לפני שלושה חודשים ועתה עומד עולם הספורט בוש ונכלם על שהונו אותו.

אין זה סוד שספורטאים משתמשים בסטרואידים. אפילו קרל לואיס רמז בשעתו אחרי אליפות העולם ברומא בכיוון של ג'ונסון. כולם מדברים שהמודה גרעינים לוקחים, אבל יש להם מערכת רפואית המבקרת ומונעת כל אפשרות לגלות מצבא כלשהוא במערכת.

אחת השיטות להעלים את סימני הסם בשתן היא להפסיק לקחתו תקופה מסוימת לפני התחרות. יתכן שג'ונסון, וכל אלה שנתפסו, טעו בחישוב הימים. הבעיה כרגע היא שקיימת ספקות לגבי הישגים חריגים כמו של ג'ויינר וגם אם יהיה קשה להוכיח שימוש בסמי מרץ אצלה ואצל רבים אחרים עלולה הפרשה להרחיק מהמסלולים ספורטאים ישרים וטובים.

זו הירושה שהשאיר בן ג'ונסון ועל כך יזכר לדראון עולם.

הועדה המארגנת „משתגעת" לסדר לאחים טורטן „אליבי" לכיפורים

מאת יעקב ברוש שליחנו המיוחד

מי שסבר כי עם ההודעה על השעיית שייטי ה־470, האחים רן ודן טורטן, הגיעה הפרשה לקיצה – שוגה בהחלט. למרות ההודעה, כי הם חזרו הביתה, אין איש במשלחת בסיאול יכול לתת פרטים העובדה היא שהם עדיין שם והמחשב ממשיך להזרים נתונים חדשים על השיוט של יום הכיפורים.

שלשום התבשרנו, כי הוועדה המארגנת, באמצעות המחשב, הודיעה כי השניים כלל לא תיחרו ביום הכיפורים וחיזקה את טענת הטורטנים שיצאו להתאמן ולא להתחרות. אלא ששמחתם היתה מוקדמת מדי והשינוי שנעשה שלשום כבר גרם לתסבוכת שכן סגן נשיא ההתאחדות הבינלאומית, היווני ג'ורג' אנדריאדיס, הקים שערוריה וטען כי לא ניתן לעשות דבר שכזה. הוא דרש בירור מידי בשינוי שלדעתו נעשה בניגוד לתקנון ולהוראות וברצונו לדעת מי נתן יד לשינוי הבלתי חוקי.

הוועדה המארגנת, במטרה להשתיק את העניין, הוליטה לשנות שוב את השינוי השלישי והפעם נרשם לשמם של הטורטנים כי פרשו מהשיוט השני שחל ביום כיפור. יוצא איפה, כי זהו השינוי השלישי לגבי אותו שינוי. לראשונה הם סימנו במקום התשיעי, אחר כך לא סימנו, שוב נערך שינוי שבו נקבע כי לא השתתפו כלל ואתמול בא השינוי האחרון וקבע כי הם פרשו מהתחרות שהוא שונה במהותו מכה שרצו, ואף קיבלו, הטורטנים, אבל לזמן קצר ביותר.

הנציג היווני דורש הסברים כיצד קרה שנעשו שינויים שאינם עולים בקנה אחד עם מה שקרה בשטח וללא שום קשר לתוצאות החקירה, ברור שהשינוי של אתמול השמיט את הקרקע מתחת לרגליהם של הטורטנים ואישר מחדש את העובדה שהשתתפו בשיוט לא יצאו להתאמן בכיפורים.

אגב, למרות שלא השתתפו גם בשיוט האחרון אתמול, סיימו רן ודן טורטן במקום ה־18 בדירוג הכללי מתוך 29 מפרשיות. אין ספק, שלולא השיוט האומלל שלהם, שלפי הלך הרוחות כאן חיסל את הקריירה שלהם, הם היו מדורגים, ללא שום בעיות, בעשיריה הראשונה.

העונה נפתחה בהילוך ראשון

מאת משה כהן

משחקי הליגה הלאומית בכדורסל נפתחו אמש בהילוך ראשון. פרט לנצחונה המפתיע של העולה החדשה מכבי ראשל"צ על מכבי ר"ג – הכל היה צפוי. למעשה, שחקני עיר היין הצילו את מחזור הפתיחה משעמום, שכן בנוסף להפתעה שהם חוללו התנהל במגרש משחק מרתק והפכפך שהוכרע רק בשניות הסיום.

כתבנו ניסן פרידמן ראה את הנצחון החרוץ המפתיע של מכבי ראשל"צ על מכבי ר"ג 89:91 (53:48). בנצחון שחקני עיר היין הביא לישור קו בטבלת הליגה, שכן הקבוצה סבלה מעונש הפחתת שתי נקודות ליגה וכעת היא סוגרת את הטבלה עם 0 נקודות.

את סל הנצחון קלע חיים ולוסיקמן שתי שניות לסיום במבצע אישי מבריק שהוכיח את סל הנצחון המפורסם שלו בגמר סל ב„דרבי" הגדול באוסישקין. המצטיין במגרש היה שחקן החיזוק החדש, ריצ'ארד רלפורד שקלע 13 מתוך 14 מהשורה ו־7 מ־7 מהעונשין.

המשחק היה הפכפך ומרתק. ראשון החלה בפיגור (17 איבודי כדור בכל המשחק) אך התארגנה בהמשך. בירקוביץ ללא סל במחצית הראשונה הצטיין בזקות הקריטיות והרס מניסיונו.

שפטו זליגנר ואבר־ראובן לעיני 800 צופים בקרית אונו.

נקודות לראשל"צ: רלפורד 31, ולוסיקמן 29, ברקוביץ 10, כץ 8, נלסון 6, דייויס 4, בוסאני 3.

נקודות לר"ג: קילינג 27, מאיו 26, ריכליס 16, בינו ואורדיטי 6 כ"א.

קבוצת הפועל ת"א נאלצה להזיע עד שהצליחה לגבור באולמה על קבוצתה הבינונית של מכבי חיפה 68:80 (36:41).

כתבנו מנחם בהם ראה משחק פושר, שבו בלטו סאנט (21 נקודות) ופרי (19 נקודות). בחיפה ניתן לציין רק את שחקן הנסה ארי רוזנברג (25 נקודות).

האלופה לא ליקקה דבש בעמק. כתבנו גבעתי בן יוסף מספר כי שחקני הפועל איתן/גבת הצליחו בדקות רבות להיות יריב עיקש למכבי ת"א, אבל בסופו של דבר הצליחו רק באולם (33 נקודות) וקרין מאגי (24 נקודות ו־24 כדורים חוזרים מהסל) למנוע אי נעימות ולהוליך את מכבי ת"א לנצחון 96:113 (43:50).

ברמלה לא התקשתה הפועל גליל־עליון להביס את אליצור רמלה 68:109 (36:41). כתבנו משה דנציגר ראה משחק חד צדדי שבו לא הוטל יתרון שחקני הגליל בספק. אין ספק, כי ברמלה יכולים כבר להתחיל לתכנן את ההופעה בליגה הארצית בשנה הבאה.

בעיר הכרמל חזה כתבנו יצחק צ'יבין בנצחון קל של הפועל חיפה על אליצור נתניה 83:111 (43:57). בחיפה בלט שחקן החיזוק יוסיפביץ שקלע 25 נקודות.

קבוצת הפועל חולון לא שכנעה במיוחד, אבל גם יכולת בינונית הספיקה לה לגבור בביתה על הפועל ירושלים בתוצאה 76:99. כתבנו יוסי משורר מספר כי בחולון שיחקו שני השחקנים הזרים פיליפס ומקדונאלד, אולם פיליפס הפצוע כמעט ולא שותף.

אלה משחקי המחזור השני שיערכו מחר: מכבי ראשל"צ – הפועל ירושלים, אליצור נתניה – הפועל חולון, גליל־עליון – הפועל חיפה, מכבי ת"א – אליצור רמלה, מכבי חיפה – גבת, מכבי ר"ג – הפועל ת"א.

★ במחזור הפתיחה של הליגה הלאומית לנשים נפלה אמש הפתעה, לאחר שהאלופה אליצור ת"א נוצחה ע"י הפועל חיפה בתוצאה 63:61.

• הוקי: נבחרות הנשים של אוסטרליה ודרום־קוריאה העפילו למשחק הגמר, לראשונה בתולדותיהן. האוסטרליות הדיחו את האלופות האולימפיות מהולנד, לאחר נצחון נאה בשיעור 2:3, כשהקוריאניות הסתפקו בשער בודד מול נבחרתה החזקה של בריטניה.

כדורגל

הפועל ת"א וב"ש בגמר גביע ליליאן

מאת שמואל קליגר

הפועל ת"א והפועל ב"ש עלו למשחק הגמר על הגביע ע"ש יהודה ליליאן ז"ל, לאחר שניצחו את יריבותיהן.

משחק הגמר יהיה בחג שמחת תורה.

הפועל ת"א עלתה למשחק הגמר לאחר שניצחה אתמול בכ"ס את שמשון ת"א 2:3 בדו־קרב של בעיטות מ־11 מ'. בתום המועד החוקי היתה התוצאה 1:1. את השער להפועל ת"א הבקיע רפי שמואל, בעוד שהשער לשמשון הובקע ע"י אפרים אריביב.

במשחק אחר, שנערך באותו מגרש, ניצחה הפועל ב"ש את מכבי נתניה 3:4, גם כן בדו־קרב מהנקודה הלבנה, לאחר 1:1 בתום המועד החוקי, משערים של חגי לוי מנתניה ומתי אלימלך מב"ש.

هكذا من الاصل

مكذ من الاهل

בעריכת זאב פרי

מופע
מה אומרות עינייך

אסתר עופרים, היכל התרבות. 26.9

דקה כאיילה, צואר ברבור ועיני עופרים, עומדת אסתר עופרים על הבמה ושולחת קולה המצמרר – קול הפעמונים, בחלל האולם. היא לא נזקקת למימיקה. קולה ועיניה די בהם. הזמרת שיצאה לרעות בשדות זרים, פרשה כנף, שילחה רגל דקה והגיעה לכאן, להביא על סיפוקו את יצר הנוסטלגיה המפעפע בנו. איך נתנו לה להימלט? היינו צריכים לשמוע על הצלחתה הגדולה בחו"ל, כדי שנבין איזה אוצר בלום ברח מבין ידינו. אבל עופרים, שלא ניצלה כאן את מלוא יכולתה הקולית העצומה, "ניסתה בדרכה להיות תופשיה", כמו שהיא שרה בשירו הנפלא של ליאונרד כהן – המשורר הבוכה – "כמו ציפור על גדר היל", ולכן צפה לה לגרמניה. ובהקשר של השיר, עופרים אכן אישרה, באחד הראיונות, שכהן שיגר לה מברק לאחר ששמע אותה שרה את שירו זה. ובפיו שבחים והתפעלות אין קץ.

בכל אופן, טוב היא כאן מקץ עשר שנים, מגישה רפרטואר מגוון, המביא לידי ביטוי את הבינעד הקולי הרחב שניתנה בו ואת יכולותיה המדהימות. כמעשה שבשיגרה עובר קולה מאוקטבה לאוקטבה. מתי היא בכלל לוקחת אוויר? עופרים שרה כמו שאנחנו מדברים. וכל האנרגיה הקולית העצומה הזו אצורה בקומה הקטנה הזו. לא להאמין! בין שיריה הקלאסיים, ששמם מוזכר בנשימה אחת עם כבה של עופרים, היא נתנה גם את "הכניסיני" ו"רעות" שעוררו התרגשות רבה. בהזדמנות זו היא גם חשה בטוחה מספיק לתת משירים שאינם מוכרים לקהל הישראלי. כך שמענו שיר עם אנגלי, שיר של קורט וייל, "סיפור הפרברים" ועוד. אם היה מי שלא השתכנע די בכשרונה האדיר של הזמרת, בנקודה זו הוא השתכנע לחלוטין. מספר שירים הוגשו כאן בהופעת בכורה. כך למשל, שירם המקסים של מאיר ויזלטיר ויוני רכטר, "היא הולכת בשדה הפתוח". רכטר נתן כאן אחד מלחניו היותר נהדרים למילותיו היפות של ויזלטיר. נפלא בצורה שלא תתואר. פשוט משהו. עבור בני הדור הצעיר יותר (רוב הקהל נימנה על הדור, יליד שנות ה־30 וה־40), שעופרים מצליחה פחות לרגש את התחושות הנוסטלגיות שלו, השיר הזה הוא פנינה אמיתית במהלך הערב. נעה־מתנודדת בין עברית, אנגלית, צרפתית וספרדית היא מרעידה בקולה את הקירות והלבבות איתם. ההיגוי הגרמני הכבד, שאיבצה לה עופרים בגולה, וקשה שלא להבחין בו, מוסיף נופך מסויים לשירה, כמו אצל ג'ודי כץ בזמנה.

כשהתחילה בסידרת ההדרנים, שהיו רבים מספור, זה הפך להיות משהו בנוסח ערב שירה בציבור. רק השקופיות לא היו. אבל אלו שבאו לשמוע אותה, עושה רושם, הגיעו כאן איכשהו על סיפוקם, כשנשמעו כל שיריה ה"טובים". היא עשתה להם משהו, אסתר עופרים. והם נשאו אותה על כפיים. אלא שעופרים, כמו כל ייקה שמכבד את עצמו, לא נתנה לרגשותיה דרור, גם לא כאשר עמדו כולם על רגליהם בתום שלושה או ארבעה הדרנים ושרו איתה את "לילה לילה". מרוגשת, אבל עצורה מאוד.

הנגנים, שנבחרו ע"י יוני רכטר, שחוץ מנגינה היה אמון גם על העיבודים, כולם, אחד אחד, מהשורה הראשונה בתחומם. יחד עם "אנסמבל מזרח מערב", שנתנו מעט משלהם והצטרפו בשיר "בעולה היא דלתי", חבר הכל לכדי ערב תרבותי, איכותי ומרשים מאוד.

הדס מגן

קולנוע
אהבת גברים

"ללא מעצורים".

ערב ערפילי אחד יוסף רוצח אכזרי את אשתו של בעל חנות יהלומים, מתעתע בסוכן האפ.בי.אי. (סידני פואטיה) שבא להלך אותה והסרט מתחיל. הפושע מנסה להמלט לקנדה דרך פסגות ההרים הפוטוגניות של איזור הגבול. לצורך העניין מצטרף אינקוגניטו למסע הרפתקן של טיולי הרים. רעיון טוב, לולא היתה המדריכה חברתו של סייר הרים קשוח (טום ברנג'ר) גבור "פלטון". הבלש העירוני ואיש ההר יוצאים אחר החבורה ומה שהתחיל כסרט מתח עירוני עשוי היטב מתפתח לסרט טבע משעמם.

אחד מהסיילים הוא המיפלצת ובינתיים, עד שיגלה את פרצופו, מתפתחת בין שני הרודפים הקשוחים אהבת גברים הוליוודית מהסוג שכבר ראיתם בעשרות סרטי צמדים: מערבונים, סרטי מלחמה, בלשים. השניים מתחילים בתעוב הדדי וגומרים בהתאהבות. הז'אנר הזה, עם כל המאצ'יזמו, הוא למעשה סיפור אהבה שחומריו הם מבצעי קשיחות במקום גיפופים אם כי בסרט זה, בסצינת הצלת הנפשות בקור, מסיר ברנג'ר איש ההר את החולצה של סידני פואטיה שקפאה ונשכב עליו כדי לחמם אותו בגופו. תארו לכם סצינה כזאת בין שחור ללבן בהוליווד של שנות הארבעים! בעצם למה ללכת כל כך רחוק. סידני פואטיה כיכב כבר פעמיים בשני סרטי אחוות גברים טובים מזה, "הנועזים" עם טוני קרטיס אי שם בראשית החמישים, והשני כ"חום הלילה" עם רוד סטייגר לפני עשרים שנה בדיוק ובשניהם הוא מלמד את בן הזוג הלבן, ועימו כמובן את כלל הצופים האמריקאים שגם בשחורים אפשר למצוא כמה תכונות נאצלות. ללמדכם כמה הרחיק הקולנוע לכת.

פואטיה, הסופרסטאר השחור של שנות החמישים והשישים נעלם מהמישחק (לא מהבימוי) בשנות השבעים והשמונים, עידן הכוכב השחור המיליטנטי, ושובו לקראת סוף העשור הזה כמו שובו של ביל קוסבי, עוד שחור ממוסד, אולי מלמד משהו. בראשית שנות השבעים, דור השחורים הזועמים שיובאו אל הקולנוע מדירות האגרוף ומגרשי הפוטבול קשה היה למצוא לו תפקיד וזאת רק בהרחק כמה שנים מהצלחתם של "לאדוני באהבה", ו"נחש מי בא לסעוד". אבל זאת אולי היתה הבעיה של שני הסרטים האלה בעיקר "נחש מי בא לסעוד" (לבנה רוצה להתחתן עם רופא שחור) שהיו סרטי מחאה מתונים ללבנים והכוכב פואטייה דבק לזמן רב גיחוכו של הדוד תום.

כך או כך "ללא מעצורים" ייזכר בעיקר כסרט הקיבה של סידני פואטיה.

יגאל משיח

להקת "הקליק" חוזרת לבמה

זוכרים את להקת "קליק"? כמה שנים טובות לא יצא לנו לשמוע מהם, אם כי הם יכולים להתגאות בדיעבד, בכמה שנים לא רעות בכלל. ה"קליק" היו ממתווי הדרך של "תרבות המועדונים" בישראל שצמחה בסוף שנות ה־70 ותחילת שנות ה־80. בהדרגתיות צמחו והתעצמו, מ"תיאטרון המדרגות" שהיה ביתם הראשון, המשך ב"פינגווין" ו"קולנוע דן" וכלה בהופעה בפארק הירקון. כל אלו הסתכמו ב־400 הופעות. "הקליק" מעולם לא עשו חשבון או השתדלו לשאת חן. הם היו אנטי כל מה שרק אפשר. עובדה זו היתה בעוכריהם, לפחות בתחילת דרכם. ההתחלה הקשה היתה עם שירי מחאה, שלא עוכלו על־ידי המאזינים – "אמא אני לא רוצה להיגמל", "עולם צפוף", "נמאס לי". בהמשך יצאו "הקליק" עם כמה להיטים, שהבולט וריפה ביניהם, שהצליח, ובצדק, היה "אל תדליקו לי נר". שיריהם אוחזו בשני אריכי נגן.

בחודש הבא יוצאת הלהקה לסיבוב הופעות, מתוך התחושה שהקהל הנוכחי, שהתבגר בינתיים, יאפשר יותר מרחב מחייה למוסיקה שלהם, שאולי היתה קשה לעיכול נכון לאותה תקופה ונצצה טרם זמנה. ההרכב האורגינלי של "הקליק" הכולל את [illegible] – הסולן ומחבר הטקסטים, **אלי אברמוב** – גיטרה ולחנים, **עובד אפרת** – גיטרה באס, ותופים – **ז'אן ז'אק גולדברג**, יביא בשלוש ההופעות את מיטב הלהיטים מתוך שני התקליטים. ההופעות ייתקיימו באולם מופעים חדש, "הזמן האמיתי", ברחוב אילת 22 בת"א. יזמי המופע, אנשי "האוזן השלישית", מתחילים במצווה וגומרים ולכן יתעדו בתקליט ברפיה חיה ובכרט וידאו את סיבוב ההופעות. שלוש הופעות תתקיימנה ב־19, 21, 22 באוקטובר

הדס מגן

פרסי אקו"ם למוסיקאים

ארבעת פרסי אקו"ם לשנת תשמ"ח למוסיקאים ישראליים יוענקו בטקס שיתקיים ב־12 באוקטובר. חבר השופטים המורכב מהמלחין אבל ארליך, המנצח מנדי רודן ומבקר המוסיקה והחוקר נתן מישורי, החליט להעניק השנה את הפרסים היוקרתיים לשלושה מלחינים ולזמרת: פרס השופטים להישג מיוחד ולמפעל חיים – **לבן־ציון אורגד**. פרס לעידוד ולפרסום היצירה – **למאיר מינדל** (חבר קיבוץ נגבה) עבור יצירתו "עירי" לשתי מקהלות למילים של יהודה עמיחי. פרס ליצירה שהוגשה בעילום שם – **לגיורא שוסטר** (תושב רחובות) עבור יצירתו "פסיפס" לחמישיית כלי נשיפה. פרס עבור ביצוע מעולה, קידום והפצה של מוסיקה ישראלית – לזמרת האלט **מירה זכאי**.

ישראל דליות

קונצרט
וירטואוזיות בשרות המוסיקה

לביקורה הנוכחי בישראל של התזמורת הקאמרית מברית המועצות יש, ללא ספק, משמעות חיובית עם השלכות אפשריות לגבי שיתוף הפעולה המוסיקלי בעתיד בין שתי המדינות. זוהי גם הזדמנות להכיר הרכב המפגין בצורה משכנעת סגנון ביצועי המצטיין בנקיון צלילי, במשמעת קבוצתית ובהבעה עשירה. מאז אביב 1967 לא הופיעו בארץ מוסיקאים בעלי יוקרה מברית המועצות. בשנתיים שלפני ניתוק היחסים הדיפלומטיים, בעקבות מלחמת ששת הימים, ביקרו אצלנו כמה מבצעים ידועי שם. האחרון מביניהם היה הכנר היהודי הנפלא – ליאוניד כוגן שניגן עם הפילהרמונית הישראלית את הקונצ'רטו הראשון של שוסטקוביץ'. כוגן, שנחשב לכנר הרוסי הבולט והגדול ביותר, לצידו של דוד אויסטראך, מת ב־1982 בהיותו בן 58. בעונה קודמת הופיעו עם הפילהרמונית המנצח המפורסם גנאדי רוז'דסטוונסקי והפסנתרן הותיק לב אובורין שהיה גם המלווה הקבוע של אויסטראך. בין האחרונים שניגנו בארץ היו גם הפסנתרנים דימיטרי באשקירוב וולדי קלימוב.

ולדימיר ספיבקוב, המייסד והמנצח של "הוירטואוזים של מוסקווה" הוא מהדור של גדעון קרמר. על אף הצלחתו הגדולה במערב והתקליטים שהקליט בארה"ב העדיף, בניגוד לעמיתו, לא להשתקע במערב. ספיבקוב ממשיך בקריירה של סולן מבוקש בנוסף על עבודתו הרצופה (מאז 1979) עם תזמורתו. בתכנית השנייה של התזמורת ותיאטרון ירושלים, (26.9.88) יכולתי להתרכז בנגינתו כסולן ב"עונות השנה" של ויואלדי. ספיבקוב ניגן ב"כוונה רבה" ובגרגישות נדירה לגוון הצליל, לפרטים "צדדיים" ולעיצוב המבנה של היצירה. בפשטות ובתמימות ללא ראווה לשמה. התקבל הרושם שהוא ניחן בשלווה פנימית מיוחדת במינה. הביצוע של "עונות השנה" היה מהיפים ביותר ששמעתי, במרוצת השנים, בארץ ובמקומות אחרים. ממש מרתק. גם התזמורת ניגנה בווירטואוזיות שנועדה לשרת את המוסיקה, הן ביצירת ויואלדי הן בארבעת ההדרנים האיטלקיים של אלבינוני, בוקריני, קורלי ורוסיני.

הקונצ'רטו לפסנתר בלה מג'ור ק. 414 של מוצארט נוגן על ידי יבגני קיסין הצעיר בווירטואוזיות מהודרת שלמרבה המזל הצטיינה גם בנקיון ובדייקנות. מה שחסר עדיין לנער המוכשר הזה הם תפיסה כוללת של היצירה וביטוי אישי. בהדרנים המצויינים מאת שומאן וליסט היה קיסין בשיא גדולתו הפסנתרנית. אם ימשיך בדרך זו עוד נשמע עליו רבות בעתיד.

כבר מזמן לא היה תיאטרון ירושלים כה גדוש בקהל עד אפס מקום (וישבו גם על הבימה). התשואות הסוערות והנלהבות הפכו למעין הפגנת ידידות. התזמורת האורחת זכתה לקבלת פנים חמה מהמקובל אצלנו: פסטיבל אמיתי. אפילו קיסין, שהחליף בהפסקה את בגדי הסולן־הבובה, טרח להנציח את המעמד המרגש במצלמת סרטים משוכללת. יש רק לקוות שמפגש מוסיקלי זה, עם תזמורת ייצוגית סובייטית בישראל, יפתח דרך להרחבת יחסי התרבות שלנו עם ברית המועצות.

ישראל דליות

תחרות ארצית לנגני גיטרה
לצד פסטיבל הגיטרה החמישי

לצד הפסטיבל הבינלאומי לגיטרה (החמישי במספר), שיתקיים בחודש נובמבר, יערך שלב הגמר של "התחרות הארצית לגיטרה 88". המתמודדים יתחרו עם יריביהם על־פי סיווג גילאי: קבוצה ראשונה תכלול מתחרים עד גיל 18, בשנייה יתחרו נגנים שגילם נעים בין 19 ל־27. הם יתבקשו לבצע שלוש יצירות, מתוכן אחת של מלחין ישראלי. הזוכה הראשי, בקטגוריה של המבוגרים, יוזמן להופיע ב"פסטיבל לגיטרה" שיתקיים בלואז. כל הזוכים, משתי הקבוצות גם יחד, יוזמנו להופיע במסגרת "מיפגשים/ מרץ 89" ב"פסטיבל הבינלאומי לגיטרה 89".

בפסטיבל עצמו, שיתקיים במשך שבוע שלם, בתחילת נובמבר, יוכל הקהל להתענג על נגינתם של **פדרו איבאנייס** הספרדי, **גי לוקובסקי**, גיטריסט, **ומאורק גראוולס**, חלילן, שניהם מבלגיה, **ולאדימיר מיקולקה** מצ'כיה, **פייר בנסוסאן** וגם ייצוג מקומי: רביעיית הג'אז של **גילי דור**.

הדס מגן

בכורות ב"בת שבע" להקת המחול "בת שבע" עורכת השבוע מופעי בכורה לשלושה ריקודים חדשים. בתכנית, המועלית ב"בית דני", שלושה ריקודים: "טקסים" של **רוברט נורת**, "שמונה ראשים" של **דניאל עזרלו** ו"סייקי קולר" (בתמונה) – גם הוא של עזרלו. כמו כן בתכנית, ריקוד של סיקי קול – "סחף".

שידורים

טלויזיה

חינוכית

08.00 שידור חי מאולימפיאדת סאול – אתלטיקה קלה.

10.00 ילד הקאראטה (פרק 3) "חגורות אפורות". ארני מחליט לעזור לקשישים הנשדדים באופן קבוע על־ידי פרחחים. בניגוד לדעת אביו, הוא מנסה ללמד אותם קאראטה, ונכשל. לבסוף, בעזרת אביו, הוא מבריח את השודדים.

10.30 המזל הטוב של סם (פרק 3) הילדים, שאיבדו את כספם בהימורים, מחפשים דרך אחרת להשיג כסף כדי שיוכלו להמשיך לגור בביתם. הם מחליטים להשכיר חדר לדייר־משנה, ובוחרים ויאטנאמי העובד במסעדת "פינט־המארח".

11.00 נדיה – שחזור חייה של נדיה קומנצ'י, אלופת העולם בהתעמלות לשעבר. תיאור שיטות האימונים הנהוגות בגוש המזרחי, המביאות לתוצאות מדהימות.

14.00 עד כאן – רצף דפי הטלטקסט.

14.05 אוניברסיטה פתוחה: עידן המהפכות – פחם ומנועי קיטור: יוון הקלאסית – סוקראטס והוראתו.

15.00 הי בינבה "בובי ובינבה במדבר" בוני, בינבה ופרפרון מוצאים עצמם בשוק הבדואים. משם הם ממשיכים במסעם בחולות המדבר ונקלעים במערבולת חולות. שיך בדואי מציל אותם (כ).

15.10 נילס הולגרסון (פרק 46) "דג הכסף". סוניה, בת הדייג, מתבקשת מנילס להחזיר את הדגים למימי המפרץ, למען פרנסתו של אביה. נילס מצליח לשכנע את השותף הזקן להשיב את הדגים למפרץ ושוב יוצאת סוניה עם אביה לדוג.

15.40 שעת כושר.

15.55 מאחורים שניות למוזיאון ת"א – דפי מידע טלטקסט.

16.00 פיצוחים – שעשועון טלוויזיה נושא פרסים.

16.25 פני הארץ "פינת שבטי ישראל" חיים באר, סופר, מספר על ירושלים כפי שהוא רואה אותה. הוא מביא דוגמאות על המתחים השונים – בין עדות ובין דתות ומדגים את דבריו בפינות שונות בירושלים – רח' גאולה, רח' שבטי ישראל פינת נביאים, וה"תפר" בין ירושלים המזרחית והמערבית (כ).

17.00 ערב חדש.

כללית

17.30 עליסה בארץ הפלאות (פרק שני): עליסה פוגשת את המלכה ואת בעלה. היא מוזמנת למשחק קריקט מקברי ועדה לדברים מוזרים המתרחשים שם. במנוסתה משם נדמה לה שהגיעה הביתה, אך לא כך הדבר (עברי־ערבי).

18.15 היה או לא היה... על מעשים והרפתקאות של אנשים מיוחדים בכל מיני מקומות בארץ. הפעם: "הנשר השחור", מלך האופנועים כבר ארבעים שנים.

18.30 קיצור החדשות.

18.32 חקלאות היום – 1. דיג ימי בשיטה המסורתית של סירות ורשתות קטנות; 2. שיחה באולפן עם ד"ר צבי קרמי, מנהל מחקר ופיתוח בקעת הירדן – על פיתוח זנים חדשים של אבטיחים.

19.00 בריאות ויופי (פרק ה').

19.30 חדשות (ערבית).

20.00 יומן ערב אולימפי.

21.00 מבט לחדשות.

21.30 תשדירי שירות.

21.35 העורקים אל המערב (פרק שלישי) "התנתקות מן הקרמלין". סיפורו של ארקאדי שבצ'נקו בעל המעמד הבכיר ביותר מקרב הסובייטים שערקו עד כה לארצות הברית (עברי־ערבי).

22.05 בעקבות פילקינגטון – סרט טלוויזיה בריטי. חיי השיגרה של ג'יימס ווסטרגייט, מרצה באוניברסיטת אוקספורד, סוטים ממסלולם עם הגיעם של מרצה חדש ואשתו פני, שהיתה אהובת־ילדותו של ג'יימס. הוא נוכח לדעת שהוא עדיין אוהב אותה ומאמין שיוכל להגות אהבים איתה. עד מהרה הוא מוצא את עצמו מסובך בפרשה מסוכנת. כשפני מבקשת את עזרתו לשים אחר פילקינגטון – ארכאולוג שנעלם. מככבים: בוב פק בדמותו של ג'יימס; מיראנדה ריצ'ארדסון – בדמותה של פני. במאי – כריסטופר מורהאן (עברי־ערבי).

23.45 פסוקו של יום; חדשות הלילה.

00.00 יומן לילה אולימפי.

10.00–01.00 אולימפיאדת סאול, 1988, שידורים ישירים א. איק, חצאי גמרים־גמרים; ב. קאנו – חצאי גמרים גברים־נשים; ג. גמר הרמת משקולות, 110 ק"ג; ד. גמר כדורסל נשים; ה. טניס חצי גמר נשים; ו. אגרוף חצאי גמרים; ז. תקציר.

ערוץ 2

18.30 "מה נשדר הערב".

18.35 "הרפתקאות גזואי ו"גראוזום" (פרק שלישי).

18.57 "רגע לפני..." על סורק לגילוי בעיות עיניים.

19.00 "הקליפים הזוכים בפסטיבל חיפה" – שלושת הזוכים במקומות הראשונים בתחרות הוידאו־קליפים שנערכה במסגרת פסטיבל הקולנוע בחיפה. (השירים שהוחרו הוקרנו ביום א', 25.9 בשעה 20.00).

19.15 "בשוס ילד שוטר" דרמת טלוויזיה – מה מניע את ווילי ארתור, נער בן 12, לבלות את מירב זמנו בחברת שכנו הסמבר, הוויס בן ה־61 למרות מוגבלויותיו, לימד הוויס את ווילי רבות אודות משחק הבייסבול ויותר מכך – את ערכי האמנות והחברות הכנה. ווילי עומד בפני חומת העוינות אותה בונים חבריו, הלועגים להוויס ושמים אותו לקלס. ווילי עומד לצד הוויס ומגן על חברו הטוב. מככבים: מוסי דייויר ופטר ברנדון. במאי: לארי אלקין.

סוכותיים מבצע שידורים מיוחד על יהדות ישראל וההתפוצות.

20.01 "מארבע כנפות תבל" – "נובוגרודקי" – אלכסנדר הרכבי נולד בעיירה נובוגרודק שברוסיה. בצעירותו היגר ממנה לארה"ב. בערוב ימיו נתקף געגועים לעיר מולדתו וחזר אליה. הוא הביא איתו צלם קולנוע כדי להנציח את הביקור, וכך נותר בידינו חומר רב ערך ומרתק זה שצולם בשנת 1931: חיי העיירה, השוק, התחבורה, בית המדרש ובית הכנסת, בית הספר למלאכה לבנים ולבנות, מוסדות לעזרה הדדית, השבת בעיירה ועוד. הסרט מציג את החיים בעיירה טיפוסית במזרח אירופה. (מארכיון בית התפוצות).

20.15 "שלום מצפת" – דיוקנו של אמן ה"זייגער מאכער" הוא השען שמקום מושבו – צפת, ואשר התפרסם כאמן המצייר ציורים יוצאי דופן בנאיביות שלהם ובצבעוניותם.

מכשירי ציטוט. היא יוצאת אל מרפסת ביתה ומפגינה לעיני הסקרנים. אידה נעצרת ונשלחה למוסקר.

המזרח התיכונית

12.30 חיים אחרים (סידרה); 13.00 מועדון 700; 13.30 התעמלות; 14.00 האיזור הלוליני (סידרה); 14.30 סופר־בוק (מצויר); 15.00 שוכני הסלעים (תכנית לילדים); 15.30 סרט "ברדף אימה" עם גרגורי פק; 17.00 הר וקשת (סידרה); 17.30 משפחת קמבל (סידרה); 18.00 חדשות בערבית; 18.30 חדשות אנגלית; 19.00 רצח במשיכת קולמוס; 20.00 השוק והרי מגרו (סידרה); 21.00 משחקי דמא (דרמה ערבית); 22.00 מועדון 700; 22.30 חיים אחרים (סידרה).

ירדנית

15.30 סרטים מצויירים (ער' 1); 16.10 שירי ילדים (ער' 1); 16.40 ילדת הפלא (ער' 1); 17.00 הבישול הצרפתי (בצרפתית); 18.00 חדשות בצרפתית; 18.15 בידור בצרפתית; 18.30 חדשות בעברית; 19.30 שלושה: למעלה ושנים למטה (קומדיה אנגלית); 20.00 פנורמה של הבי.בי.סי. (כל שבוע על נושא אחר); 20.35 מעבר לדימדומים (סידרת מסתורין); 21.00 חדשות באנגלית; 21.10 סידרת דראמה אנגלית (ע"פ ספרו של ג'.בי. פארו); 21.10 האבקות חופשית מיטב התחרויות הבריטיות (ער' 1).

רדיו

קול המוסיקה

07.09 בהאזנה נינוחה בטהובן: הסימפוניה הרביעית; צ'ייקובסקי: "חודשי השנה", בתזמור אלכסנדר גאוק; סמטנה: "מחיי" – רביעייה לכלי־קשת במי מינור.

09.00 קונצרט בוקר – מוצרט: דיברטימנטו בסי־במול מז'ור ק. 137; סמטנה: "מולדתי". קובץ פואמות סימפוניות; סיבליוס: הסימפוניה הראשונה; פרוקופייב: סוויטת הבלט "סינדרלה".

11.57 פינת השיר משירי זלדה.

12.00 אמנים באולפן – יוסי ארנהיים, חליל / ישראל קסטוריאנו, פסנתר – באך: סונטה במי במול מז'ור; גלאי: "בכחולי" לחליל סולו; דוסייה: סונטינה; פורה: פנטסיה, אופוס 79; שומאן: 3 רומנסות, אופוס 94; ריינקה: בלדה, אופוס 228.

13.05 בהאזנה נינוחה

15.00 שעה עם הפסנתרן רודולף בוכבינדר.

16.00 מוקלטות התזמורת הסימפונית ירושלים רשות השידור – היידן: "ברניצ'ה" קנטטה לקול ולתז. (פ. פאלמר – סופרן/מ. רודן); מנחם צור: קונצ'רטו לכנור ולתז. (י. קלס/ד. סלומון); בטהובן: קונצ'רטו מס' 1 לפסנתר ולתז. אופוס 15 (ק. פרנק/מ.רודן); ברטוק: מוסיקה לכלי־קשת, כלי הקשה וצלסטה (מנצח: מנדי רודן); דביסי: פרלוד "למנוחת פאון" (מ. רודן).

18.00 מוסיקה ויוה.

19.00 מוסיקה אהובה עליכם – שופן: בלדה מס' 4, לפסנתר (ארתור רובינשטיין); שוסטקוביץ': קונצ'רטו מס' 1 לפסנתר, חצוצרה ותזמורת, (סולן: יבגין ליסט); פרוקופייב: "פטר והזאב", אגדה מוסיקלית (מספר בעברית: יצחק פרלמן).

20.05 אינטרלוד.

20.30 מאולמי הקונצרטים שלנו – התזמורת הקאמרית הישראלית מנצח: יואב תלמי סולן: עמנואל גרובר צ'לו י.כ. באך: סימפוניה אופוס 18 מס' 1; ברטוק: דיברטימנטו לכלי־קשת; נועם שריף: קונצ'רטו לצ'לו; בטהובן: סימפוניה מס' 2.

22.30 ג'ז.

23.00 מחזורי יצירות – הרביעיות של בטהובן.

רשת א'

08.05 חנה – עם בני הנדל.

15.30 האוניברסיטה הפתוחה מעולם

הכימיה הפעם: הביוכימיה בקרב המדעים.

16.05 זרמים ביהדות – עם הרב עדין שטיינזלץ על ההשקפה האורתודוכסית ביהדות (ש.ש).

17.05 צבעי הקשת והפעם: "שירי עמים".

22.05 חבר מאותו כוכב – תכנית היכרויות רדיופונית בשידור חי.

רשת ב'

09.05 בראש צעיר – לילדים ולבני נוער בחופשה.

16.05 שעה קלה עם יגאל בשן.

18.06 שירים עבריים.

18.45 יומן אולימפיאדה.

19.35 שירים עבריים.

20.05 צמוקים ושקדים – מבחר שירים ביידיש והפעם: שירים לסוכות.

22.05 להאזין בחלום – מחרוזת שירים.

23.05 עכו 1988 – שידור חי מהפסטיבל לתיאטרון אחר.

רשת ג'

09.05 מצעד המצעדים – 150 השירים העבריים האהובים ביותר ב־40 שנות המדינה כפי שהמאזינים דרגו (ש.ש).

18.06 הצעקה האחרונה.

20.05 כטוב באוזניכם – הפינה לשיטסכם.

21.05 פיני ג'ו.

23.05 הלילה הוא שירים.

גלי צה"ל

יום שידורים מפסטיבל הסרטים בחיפה ומפסטיבל לתאטרון אחר בעכו

14.05 בילוי נעים – עם מולי שפירא בתכנית מיוחדת מפסטיבל הסרטים בחיפה והפסטיבל לתאטרון אחר בעכו. שידור חי.

16.05 על המפה – למטיילים בסוכות.

18.05 עד משודר – עניני צבא ובטחון. תכנית מיוחדת לנוער ובה שיח מג"דים.

18.45 משהו עולמי עניני חוץ.

00.05 חידון בנושאי קולנוע – שידור חי מחיפה.

צה"ל 1

19.05 תכנית מיוחדת עם חיילי התותחנים בגבול הצפון לקראת יום חיל התותחנים. (ש.ת).

20.05 שירים בנושא אחד – תיאטרון וקולנוע.

21.30 לילה לא שקט.

צה"ל 2

19.05 [illegible]

20.05 מצעד הפזמונים הלועזיים המסורתי.

21.57 הודעות לחיילים.

22.05 הפסקת עשר.

23.05 קול הציון האה.

מודעון

מוקד מידע טלפוני של קופת חולים הכללית המוסר אינפורמציה של תורנות קופת חולים של ההסתדרות, בתי חולים, עזרה ראשונה, מרפאות המתוחות בשבת ובחג וכן אינפורמציה על הגורמים הרפואיים בישראל:
טלפון 03־455500
בימים א' עד ה' מ־8.00 בבוקר עד 20.00 בערב
יום ו' ובערבי חג מ־8.00 בבוקר עד 15.00 אחה"צ

מרפאות שיניים לעזרה ראשונה

אזור תל־אביב
רחוב בר כוכבא 49 – טלפון 03־284649
בימים א' עד ה' מ־21.00 עד 23.00
בימים ו' וערבי חג מ־18.00 עד 24.00
שבתות וחגים – מ־15.00 עד 21.00

אזור חיפה
רחוב הנביאים 26 קומה ג' – 04־523566 כל יום כולל ערבי חג, שבת, שבתות וחגים מ־20.00 עד 23.00

אזור ירושלים
בערבי שבת וחג, בשבתות וחגים רופא תורן מטעם שירותי חירום לטפול שיניים ביהודה עין כרם [illegible] – 02־446220

ער"ן עזרה ראשונה נפשית בתל־אביב – 03־5461111
קו לילדים ונוער – 03־261113
ירושלים – 02־227171
חיפה – 04־672222
נתניה – 053־335316
כרמיאל (גליל) – 04־988410
כפר־סבא – 052־913999
באר־שבע – 057־418111

קו פתוח – ארגון קשבת לילדים ובני נוער בתל־אביב 03־221680 (24 שעות)

נעמת – ייעוץ בבעיות אלימות במשפחה בימים א' עד ה' מ־9.00 עד 16.00 – 03־235922

קו פתוח לקשיש 02־690685

האגודה לזכויות האזרח בישראל – סניף תל־אביב – בן יהודה 146 טל' 239207 בימים א' – ה' 5 – 9

אלמקס משחת השיניים יעילה פי 3 במניעת עששת

תורנות בתי מרקחת

תל־אביב
כס – פרישמן 66 – 237326
קופ"ח מכבי – בן יהודה 26 – 203492

ירושלים
קופ"ח מכבי – שלומציון 18 קומה א' (בבנין האומה – ישראל) 227273

חיפה
יבנה – אבן סינא 7 – 672288

פתח־תקוה
קופת חולים כללית – חיים עוזר – 905271

בני־ברק – רמת־גן
רמה – ז'בוטינסקי 65 רמת־גן – 7514483

בת־ים – חולון
מזור – הביבה רייק 20 בת־ים – 583360
קופת חולים – עין יהב 2 חולון – 884854

רחובות
מעיין חיים – [illegible] – 456212

אלמקס
[illegible]

קולנוע

תל־אביב

אלנבי: ללא מעצורים 2.30, 5, 7.30, 9.45
[illegible]
חן 1: פרנטיק 9.50, 7.30, 5
בלהבות בדודי הסלג 3, 12.30, 10.30
חן 2: בעל בהשאלה 9.50, 7.30, 5
השועל והכלבלב 3, 12.30, 10.30
חן 3: פרחים בעליית הגג 9.50, 7.30, 5
ספר הג'ונגל 3, 12.30, 10.00
חן 4: הקיבר האחרון 9.50, 6.30
תרגילים בריגול 3, 12.30, 10.30
חן 5: סופר 9.50, 7.30, 5
מק חברי הטוב ביותר 3, 12.30, 10.30
לב 1: הנסיכה הקסומה 22.00, 20.00, 18, 4, 2, 12
לב 2: החיים הם נהר ארוך ורוגע 10, 8, 6, 4, 2, 12
לב 3: אהבנו כל כך 9.45, 7.15, 4.45, 2, 11.30
לב 4: חופשה בכפר 7.40, 12
החבר של החברה שלי 9.55, 5
זה אגלה בדם 5, 2, 11.30
לימונה בכפפים להוהטים 9.30, 7.15, 5.30
אל עצמי 4, 11
מוגרבי: סגור
מקסים: מצלמה בלי בושה 9.30, 7.30, 5
פריז (לשעבר אלנבי): [illegible] 9..., 7.30, 5.30
פיילת 1: מעריצה צמודה 9.30, 7.15, 5
מלך הסלים 11 בבקר
פיילת 2: שם המשחק 9.45, 7.30, 5
נוסע מכוכב אחר 11 בבקר
פיילת 3: מוכת ירח 9.45, 7.30, 5
הבגידה 11 בבקר
סטודיו: סגור
פאר: כוח משיכה 9.45, 7.45, 5
פריז: ליידי איב 9.30, 7.15, 4, 2, 12
23.30 צרות בגן־עדן
צפון: כפר קטן שלי 9.30, 7.15, 4.30
שחף: הקלות הבלתי נסבלת של הקיום 9.15, 5.45
מקסים – רמת־אביב: התפוח המכבי 10, 8
תמוז – רמת־אביב: סוד הנעורים 9.40, 7.15
תכלת: הקומיסרית 9.45, 7.30, 5
תל־אביב: מתוך מבוקש 9.30, 7.15, 5

ירושלים

אדיסון: מגלה את אמריקה 9.15, 7, 4.30
אורנע: פרנטיק 9.15, 7.00
אוריון 1: מצלמה בלי בושה 9, 7, 4.30
אור 2: ללא מעצורים 9.30, 7.30, 4.30
אור 3: הנסיכה הקסומה 9.30, 7.30, 4.30
אור 4: מגפיים להוהטים 9.30, 7.30, 4.30
אור 5: עיניים שחורות 9.15, 7, 4.30
ארנגל: בוקר טוב ויאטנם 9.15, 7
השועל והכלבלב 4.30, 10.30
אימפריה 1: פקק בלוז 23.30, 9.30, 7.15, 5
אל עצמי 3, 11
אימפריה 2: כוח משיכה 9.30, 7.15, לול 23.30, 5
אימפריה 3: הפתיחה בקרוב
אימפריה 4: הפתיחה בקרוב
בית אגרון: 10.00 עשרת הדברות
1.45 אינדיאנה ג'ונס המקדש הארור
4.00 מרי פופינס

[illegible]

חיפה

[illegible]

קריות חיפה

[illegible]

אשדוד

[illegible]

אשקלון

אורות: מצלמה בלי בושה 9.30, 7.30
באקה: הזיק אהבה במחבבות 9.30, 7.30
רוזה: לול 9.30, 7.30

באר־שבע

[illegible] 9.30, 7.15
היכל התרבות: מרי פופינס 16.30, 11.00

הרצליה ■ רמת השרון

תיכל: פרסידיו 9.30, 7.15
מרכז הרצליה: שם המשחק 9.30, 7.15
כוכב: נילס הולגרסון 4.45, 11
[illegible] 7.15
[illegible] 9.15, 7.15

עפולה

[illegible]: פרסידיו 9.00

חולון ■ בת־ים

[illegible] 9.30, 7.15
[illegible] ללא מעצורים 9.30, 7.30

מתנים קרית שרת: הכלב בעל לב הזהב 5
ויטה: מצלמה בלי בושה 9.30, 7.15
עצמאות: מגלה את אמריקה 9.30, 7.15
מכבי: מגלה את אמריקה 9.30, 7.15
אורנים: מצלמה בלי בושה 9.30, 7.15

חדרה

חדרה: הקיץ של אביה 9.30, 7.15

יבנה

[illegible]: ביטל ג'וס 9.15, 7.00

כפר־סבא ■ רעננה

עתיד: לול 9.15, 7.00
חן: מצלמה בלי בושה 9.15, 7
אורות: סגור

לוד ■ רמלה

אורלי: סגור
אורן: לול 9.30, 7.30
בית זית: ברוך לוהט 9.15, 7.15

נהריה ■ עכו

היכל: 7.00 אל עצמי 9.00 [illegible]
רון: סגור
[illegible]: סגור

נתניה

אסתר: מגלה את אמריקה 9.30, 7.15, 5
סטודיו: בראנר וביאנקה (המצילים הקטנים) 5, 11, פרנטיק 9.30, 7.15
שרון: מצלמה בלי בושה 9.15, 7.00, 3, 11
5

קרית אונו

מוזאיק: 9.30, 7.15 [illegible]
5 [illegible]
מתניה: לול 9.15, 7.00

פתח־תקוה

היכל 1: מצלמה בלי בושה 9.40, 7.15, 5, 12.30, 10.30
היכל 2: מגלה את אמריקה 9.40, 7.15
היכל 3: הנסיכה הקסומה 9.40, 7.15, 5, 12.00, 10.30
שלום: פרחים בעליית הגג 9.30, 7.30

ראשל"צ ■ רחובות

בית העם: הלוחם 6.30
חן: [illegible] 9.15, 7.15
חן: מצלמה בלי בושה 9.15, 7.15
ג.ג. חן 2: מצלמה בלי בושה
9.40, 7.15, 5, 12.30, 10.30
ג.ג. רון 2: מגלה את אמריקה 9.40, 7.15, 5, 12.30, 10.30
ג.ג. רון 3: [illegible] 9.40, 7.15
נעמן: הסוד 9.30, 7.30
ספר הג'ונגל 5, 12.30, 10.30
ראשון: פרנטיק 9.15, 7.00

קרית שמונה

שניר: [illegible] 9.00, 7.00

רמת־גן וגבעתיים

אלנבי: ללא מעצורים 9.30, 7.30, 5
ארמון: סגור
לילה: הקלות הבלתי נסבלת של הקיום 9, 6 אל עצמי 4.30
הדר: פרסידיו 9.30, 7.15, 5
רב גן 1: בוקר טוב ויאטנם 9.50, 7.20
הנסיכה הקסומה 5, 2.30, 12.30, 10.30
רב גן 2: פרנטיק 9.50, 7.20
השועל והכלבלב 5, 2.30, 12.30, 10.30
רב גן 3: פרחים בעליית הגג 7.30
[illegible] 9.50
ספר הג'ונגל 5, 2.30, 12.30, 10.30
רב גן 4: הנסיכה הקסומה 9.50, 7.30
[illegible] 5, 2.30, 12.30
10.30
שבילים: מגלה את אמריקה 9.30, 7.15
ספר הג'ונגל 4.30